नाभ्यांबलमाभरंतीप्रियादेवानांसुभगामेखलेयं ॥ ऋतस्यगोप्त्रीतपसःपरस्पीघ्नतीरक्षःसहमानाअरातीः ॥
सानःसमंतमनुपरेहिभद्रयाभर्तारस्तेमेखलेमारिषाम ॥ मेखलांभिरावत्यानाभिप्रदेशेग्रंथित्रयंकुर्यात् ॥
स्वस्तिनइत्यस्यस्वस्त्यात्रेयोविश्वेदेवास्त्रिष्टुप् ॥ दंडदानेवि॰ ॥ ॐ स्वस्तिनोमिमीतामश्विनाभगःस्व
स्तिदेव्यदितिरनर्वणः ॥ स्वस्तिपूषाअसुरोदधातुनःस्वस्तिद्यावापृथिवीसुचेतुना ॥ अदांतंदमयित्वामां
मार्गेसंस्थापयन्स्वयं ॥ दंडंकरेस्थितोयस्मात्तस्माद्रक्षयतोभयं ॥ सर्वैःसहप्राणायामंकृत्वापृथिवीतिमंत्र
स्यमेरुपृष्ठऋषिःकूर्मोदेवतासुतलंछंदः आसनेवि॰ ॐ पृथ्वीत्वयाधृतालोकादेवित्वंविष्णुनाधृता ॥ त्वंच
धारयमांदेवीपवित्रंकुरुचासनं अनेनभूतान्युत्साद्यशरावेजलकुशांश्चादायाविद्युदसिविद्यमेपाप्मानमृता
त्सत्यमुपैमीतिवामजंघोपरिमूलदेशेदक्षिणपादंनिधायएवमुपस्थंकृत्वादक्षिणजानुस्थेवामेकरेउत्तानेप्राग
ग्रांगुलौप्रागग्रेद्वेपवित्रेधृत्वादक्षिणकरेणतथैवसंपुटीकृत्य प्रणवादिस्वयमुच्चारयन् अन्यानप्येवमुपविष्टा
न्वाचयेत्प्रणवस्यपरब्रह्मऋषिः परमात्मादेवतादेवीगायत्रीछंदः ॥ व्याहृतीनांपरमेष्ठीप्रजापतिः
प्रजापतिर्बृहतीगायत्र्यागाथिनोविश्वामित्रःसवितागायत्री अग्निमीळइत्यादीनांछंदसांवैश्वामित्रोमधु
च्छंदादयऋषयः अग्न्यादयोदेवताःगायत्र्यादीनिछंदांसिउपाकरणेवि॰ ॥ ॐ भूर्भुवःस्वःतत्सं॰ण्यं

भर्गो॰हि ॥ धियो॰ यात् ॥ ॐ भूर्भुवःस्वः ॥ तत्स॰हि ॥ धियो॰यात् ॥ ॐ भूर्भुवःस्वःतत्स॰हि
धियो॰यात् ॥ अग्निमीळेपुरोहितंयज्ञस्यदेवमृत्विजं ॥ होतारंरत्नधातमं ॥ अग्निःपूर्वेभिर्ऋषिभिरी
ड्योनूतनैरुत ॥ सदेवांएहवक्षति ॥ अग्निनारयिमश्नवत्पोषमेवदिवेदिवे ॥ यशसंवीरवत्तमं ॥ अग्नेयंय
ज्ञमध्वरंविश्वतःपरिभूरसि ॥ सइद्देवेषुगच्छति ॥ अग्निर्होताकविक्रतुःसत्यश्चित्रश्रवस्तमः ॥
देवोदेवेभिरागमत् ॥ १ ॥ यदंगदाशुषेत्वमग्नेभद्रंकरिष्यसि ॥ तवेत्तत्सत्यमंगिरः ॥ उपत्वाग्नेदि
वेदिवेदोषावस्तर्धियावयं ॥ नमोभरंतएमसि ॥ राजंतमध्वराणांगोपामृतस्यदीदिविं ॥ वर्धमा
नंस्वेदमे ॥ सनःपितेवसूनवेग्नेसूपायनोभव ॥ सचस्वानःस्वस्तये ॥ २ ॥ अग्निर्वैदेवाना
मवमोविष्णुःपरमः ॥ अथमहाव्रतं ॥ एषपंथाएतत्कर्म ॥ अथातःसंहितायाउपनिषत् ॥ विदा
मघवन्विदा ॥ महाव्रतस्यपंचविंशतिसामिधेन्यः ॥ इषेत्वोर्जेत्वा ॥ अग्नआयाहिवीतये ॥ शंनो
देवीरभिष्टये ॥ अथैतस्यसमाम्नायस्य ॥ समाम्नायःसमाम्नातः ॥ मयरसतजभनलगसंमितं ॥ गौः
ग्मा ॥ पंचसंवत्सरमयं ॥ अथशिक्षांप्रवक्ष्यामि ॥ वृद्धिरादैच् ॥ योगीश्वरंयाज्ञवल्क्यं ॥ नारायणंनमस्कृ
त्य ॥ अथातोधर्मंव्याख्यास्यामः ॥ अथातोधर्मजिज्ञासा ॥ अथातोब्रह्मजिज्ञासा ॥ तच्छंयोरावृणी

महेगातुंयज्ञायगातुंयज्ञपतयेदेवीस्वस्तिरस्तुनःस्वस्तिर्मानुषेभ्यः ॥ ऊर्ध्वंजिगातुभेषजं ॥ शन्नोअस्तु
द्विपदेशंचतुष्पदे ॥ ॐ नमोब्रह्मणेनमोअस्त्वग्नयेनमः:पृथिव्यैनमओषधीभ्यः ॥ नमोवाचेनमोवाचस्प
तयेनमोविष्णवेमहतेकरोमि ॥ ॐ नमोब्र० मि ॥ ॐ नमो० मि ॥ दृष्टिरसिवृश्चमेपाप्मानमृतात्स
त्यमुपागां ॥ सर्वैःसहउत्थाय ॥ संज्ञानमुशनावदत्संज्ञानंवरुणोवदत् ॥ संज्ञानामिंद्रश्चाग्निश्चसंज्ञानं
सवितावदत् ॥ उपाकृतावैवेदाः ॥ इत्युक्त्वाजलंस्पृशेयुःआचार्यःप्रायश्चित्तादिहोमशेषंसमाप्य ॥ अ
याश्चेत्यस्यविमदोयाग्निःपंक्तिःप्रायश्चित्ताज्यहोमेविनियोगः ॥ ॐ अयाश्चाग्नेस्यनभिशस्तीश्चसत्यमित्व
मयाअसि ॥ अयासावयसाकृतोयासन्हव्यमूहिषेयानोधेहिभेषजंस्वाहा ॥ अयसेग्नयइदंनमम ॥ अतो
देवामेधातिथिर्देवागायत्री ॥ प्रायश्चित्ताज्यहोमेवि० ॐ अतोदेवाअवंतुनोयतोविष्णुर्विचक्रमे ॥ पृ
थिव्याःसप्तधामभिःस्वाहा ॥ देवेभ्य० ॥ इदंविष्णुःकाण्वोमेधातिथिर्विष्णुर्गायत्री ॥ प्रायश्चित्ताज्य
होमेवि० ॥ ॐ इदंविष्णुर्विचक्रमेत्रेधानिदधेपदं ॥ समूळ्हमस्यपांसुरेस्वाहा ॥ विष्णवइदं० ॥ व्य
स्तसमस्तव्याहृतीनांविश्वामित्रजमदग्निभरद्वाजप्रजापतयोग्निवायुसूर्यप्रजापतयोगायत्र्युष्णिगनुष्टुब्बृह
त्यश्छंदांसि ॥ प्रायश्चित्ताज्यहोमेवि० ॥ ॐ भूःस्वाहा ॥ अग्नयइ० ॥ ॐ भुवःस्वाहा ॥ वायव

इ॰ ॥ ॐ स्वःस्वाहा ॥ सूर्यायेदं॰ ॥ ॐ भूर्भुवःस्वःस्वाहा ॥ प्रजापतयइ॰ ॥ अनाज्ञातमितिमंत्र
स्यहिरण्यगर्भोग्निरनुष्टुप् ॥ ज्ञाताज्ञातदोषनिबर्हणार्थमाज्यहोमे॰ ॥ ॐ अनाज्ञातंयदाज्ञातंयज्ञस्य
क्रियतेमिथु ॥ अग्नेतदस्यकल्पयत्वंहिवेत्थयथातथंस्वाहा ॥ अग्नयइदं॰ ॥ ॐ पुरुषसंमितोय
ज्ञोयज्ञःपुरुषसंमितः ॥ अग्नेतदस्यकल्पयत्वंहिवेत्थयथातथंस्वाहा ॥ अग्नयइ॰ ॥ यत्पाकत्रेत्या
प्त्यस्त्रितोग्निस्त्रिष्टुप् ॥ न्यूनातिरिक्तपरिपूर्णार्थमाज्यहोमे॰ ॥ ॐ यत्पाकत्रामनसादीनदक्षानयज्ञस्य
मन्वतेमर्त्यासः ॥ अग्निष्टद्धोताक्रतुविद्विजानन्यजिष्ठोदेवांऋतुशोयजातिस्वाहा ॥ अग्नयइ॰ ॥ य
द्वोदेवाअभितपामरुतस्त्रिष्टुप् ॥ मंत्रतंत्रकर्मविपर्यासादिनियतनैमित्तिकप्रायश्चित्ताज्यहो॰ ॥ ॐ य
द्वोदेवातिपातयानिवाचाचप्रयुतीदेवहेळनं ॥ अरायोअस्माँअभिदुच्छुनायतेन्यत्रास्मिन्मरुतस्तंनिधेत
नस्वाहा ॥ मरुद्भ्यइ॰ ॥ होमसांगतासिध्यर्थंसर्वप्रायश्चित्तंक॰ ॥ ॐ भूर्भुवःस्वःस्वाहा ॥ प्रजापत
यइ॰ ॥ ॐ विश्वेभ्योदेवेभ्यःस्वाहा ॥ विश्वेभ्योदेवेभ्यइ॰ ॥ इतिसंस्रावंहुत्वा ॥ ततस्तंडुलकणान्
समिद्दर्भशकलानाद्भिःप्रोक्ष्याग्नौप्रहरेत् ॥ अथावभृथस्नानीयपूर्णपात्रजलेनमार्जनंकुर्यात् ॥ तद्यथा ॥
पूर्वासादितंपूर्णपात्रमास्तीर्णेबर्हिषिदक्षिणपाणिनानिधाय ॥ तत्रगंगादिपुण्यनदीःस्मरन्दक्षिणपाणि

नास्पृशन् ॥ ॐ पूर्णमसिपूर्णमेभूयाःसुपूर्णमसिसुपूर्णमेभूयाःसदसिसन्मेभूयाः सर्वमसिसर्वमेभूयाः ॥
अक्षितिरसिमामेक्षेष्ठाः ॥ इतिजपित्वाकुशाग्रैःप्रागादिपंचादिक्षुजलंमंत्रैःसिंचेत् ॥ प्राच्यांदिशिदेवा
ऋत्विजोमार्जयंतां ॥ दक्षिणस्यांदिशिमासाःपितरोमार्जयंतां ॥ प्रतीच्यांदिशिग्रहाःपशवोमार्जयंतां ॥
उदीच्यांदिश्यापओषधयोवनस्पतयोमार्जयंतां ॥ उर्ध्वायांदिशियज्ञःसंवत्सरःप्रजापतिर्मार्जयंतां ॥ कु
शाग्रैःस्वशिरसिमार्जयेत् ॥ आपोअस्मानित्यस्यदेवश्रवाआपस्त्रिष्टुप् ॥ मार्जनेवि० ॥ ॐ आपोअ
स्मान्मातरःशुंधयंतुघृतेननोघृतप्वःपुनंतु ॥ विश्वंहिरिप्रंप्रवहंतिदेवीरुदिदाभ्यःशुचिरापूतएमि ॥ इद
मापःसिंधुद्वीपआपोनुष्टुप् ॥ मार्जनेवि० ॥ ॐ इदमापःप्रवहतयत्किंचदुरितंमयि ॥ यद्वाहमभिदुद्रो
हयद्वाशेपउतानृतं ॥ सुमित्र्यानआपओषधयःसंतु ॥ दुर्मित्र्यास्तस्मैसंतु ॥ मार्जनंकृत्वा ॥ योस्मान्
द्वेष्टियंचवयंद्विष्मस्तंहान्मि ॥ इतिनिर्ऋतिदेशेकुशाग्रैरपःसिंचेत् ॥ अथस्ववामपाणावुत्तानेबर्हिषिनि
धाय ॥ तत्रदक्षिणपाणिनापूर्णपात्रमादाय ॥ माहंप्रजांपरासिचंयानःसयावरीस्थन ॥ समुद्रेवोनिनया
निःस्वंपाथोअपीथ ॥ ताआपःसमुद्रंगच्छंतीतिध्यात्वा ॥ पाणिस्थजलैरात्मानांशिष्यांश्चप्रोक्षयेत् ॥
भागीरथिभागीरथि ॥ ततःकर्ताग्नेर्वायव्यस्थितःसंस्थाजपेनोपतिष्ठेत् ॥ अग्नेत्वन्नइतिचतसृणांगो

पायना (लौपायनावा) बंधुः सुबंधुः श्रुतबंधुर्विप्रबंधुश्चैकर्चाऋषयः ॥ अग्निर्देवता ॥ द्विपदाविराट्
छंदः ॥ अग्न्युपस्थानेवि० ॥ ॐ अग्नेत्वन्नोअंतमउतत्राताशिवोभवावरूथ्यः ॥ वसुरग्निर्वसुश्रवाअ
च्छानक्षिद्युमत्तमंरयिंदाः ॥ सनोबोधिश्रुधीहवमुरुष्याणोअघायतःसमस्मात् ॥ तंत्वाशोचिष्ठदीदिवःसु
म्नायनूनमीमहेसखिभ्यः ॥ ॐ चमेस्वरश्चमेयज्ञोपचतेनमश्च ॥ यत्तेन्यूनंतस्मैतउपयत्तेतिरिक्तंतस्मैतेन
मः ॥ अग्नयेनमः ॥ स्वस्ति ॥ श्रद्धांमेधांयशः प्रज्ञांविद्यांबुद्धिंश्रियंबलं ॥ आयुष्यंतेजआरोग्यंदेहिमे
हव्यवाहन ॥ देहिमेहव्यवाहनोन्नमः ॥ मानस्तोकइतिकत्सोरुद्रोजगती ॥ विभूतिग्रहणेविनियोगः ॥
ॐ मानस्तोकेतनयेमानआयौमानोगोषुमानोअश्वेषुरीरिषः ॥ वीरान्मानोरुद्रभामितोवधीर्हविष्मंतः स
दमित्वाहवामहे ॥ इतिस्रुवबिलपृष्ठेनविभूतिंगृहीत्वा ॥ ॐ त्र्यायुषंजमदग्नेरितिललाटे ॥ कश्यप
स्यत्र्यायुषमितिकंठे ॥ अगस्त्यस्यत्र्यायुषमितिनाभौ ॥ यद्देवानांत्र्यायुषमितिदक्षिणस्कंधे ॥ तन्मेअ
स्तुत्र्यायुषमितिवामस्कंधे ॥ सर्वमस्तुशतायुषमितिशिरसिधारयेत् ॥ कर्तापरिस्तरणानिविसृज्यअग्निं
परिसमुह्यपरिषिच्यपुष्पादिभिरलंकृत्यनैवेद्यंतांबूलंचनिवेद्य ॥ ॐ अग्निस्तुविश्रवस्तमंतुविब्रह्माणमु

त्तमं ॥ अतूर्तंश्रावयत्पतिंपुत्रंददातिदाशुषे ॥ मंत्रपुष्पं ॰ ॥ यस्यमृत्याचना ॰ ॥ अनेनउपाकर्माख्ये
नकर्मणाश्रीपरमेश्वरःप्रीयतां ॥ एतत्कर्मणःसांगतासिध्यर्थंयथासंभवंयथावकाशेनब्राह्मणभोजनंक
रिष्ये ॥ नानानामगोत्रेभ्यःब्राह्मणेभ्यः भूयसींदक्षिणांदातुमहमुत्सृज्ये ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ५७ ॥ अथ सभादीपदान विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथसभादीपदानं ॥ आचम्यदेशकालौसंकीर्त्यममइहजन्मनिजन्मांतरेच
सौभाग्यपुत्रपौत्रादिसकलकामनासिध्यर्थंश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंउपाकर्मसभायांब्राह्मणायसभादीपदानंक
रिष्ये ॥ आदौनिर्विघ्नतासिध्यर्थंगणपतिपूजांकरिष्ये ॥ गणपतिंषोडशोपचारैःपूजयेत् ॥ वक्रतुं
ड ॰ तदंगदीपपूजनंब्राह्मणपूजांकरिष्ये ॥ दीपदेवतायैनमःध्यानंस ॰ ॥ षोडशोपचारैःपूजयित्वा ॥
ब्रह्मणेनमः ॥ इदमासनंस्वासनंअर्घ्यं ॰ नमोस्त्वनंताय ॰ ॥ अस्तु ॥ श्रावण्यांश्रवणेऋक्षेसभायाम
ग्निसंनिधौ ॥ सभादीपंप्रदास्यामिपुत्रसंतानहेतवे ॥ सदक्षिणःसतांबूलःसभादीपोयमुत्तमः ॥ अर्पि
तोदेवदेवायममसंतुमनोरथाः ॥ इदंसभादीपदानं अमुकशर्मणेब्राह्मणायसंप्रददेनममतेनश्रीपरमेश्वरः
प्रीयतां श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ आचार्यः ॥ विश्वेत्तातेसवनेषुप्रवाच्यायाचकर्थमघवन्निंद्रसुन्वते ॥

पारावतंयत्पुरुसंभृतंवस्वपावृणोःशरभायऋषिबंधवे ॥ यांतुदेवगणाः सर्वे॰ ॥ ऋषीनुह्वासयेत् ॥
गच्छगच्छसुरःश्रेष्ठस्वस्थानेपरमेश्वर ॥ यत्रब्रह्मादयोदेवास्तत्रगच्छहुताशन ॥ ॥ समाप्त ॥ ॥
॥ इति सभादीपदान विधिः समाप्तः ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

॥ ५८ ॥ ॥ अथ शांतिपाठ प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथशांतिपाठप्रारंभः ॥ ॐ यस्यवाक्यंसऋषिर्यातेनोच्यतेसादेवतायदक्षरपरिमाणंतत्छंदः ॥ सूतिकाबालकयोःसर्वारिष्टशांत्यर्थंशांतिसूक्तपठनेविनियोगः ॥ ॐ ॥ आनोभद्राःक्रतवोयंतुविश्वतोदब्धासोअपरीतासउद्भिदः ॥ देवानोयथासदमिद्वृधेअसन्नप्रायुवोरक्षितारोदिवेदिवे ॥ देवानांभद्रासुमतिर्ऋजूयतांदेवानांरातिरभिनोनिवर्ततां ॥ देवानांसख्यमुपसेदिमावयंदेवानआयुःप्रतिरंतुजीवसे ॥ तान्पूर्वयानिविदाहूमहेवयंभगंमित्रमदितिंदक्षमस्रिधं ॥ अर्यमणंवरुणंसोममश्विनासरस्वतीनःसुभगामयस्करत् ॥ तंनोवातोमयोभुवातुभेषजंतन्मातापृथिवीतत्पिताद्यौः ॥ तत्ग्रावाणःसोमसुतोमयोभुवस्तदश्विनाशृणुतंधिष्ण्यायुवं ॥ तमीशानंजगतस्तस्थुषस्पतिंधियंजिन्वमवसेहूमहेवयं ॥

पूषानोयथावेदसामसद्वृधेरक्षितापायुरदब्धःस्वस्तये ॥ स्वस्तिनइंद्रोवृद्धश्रवाःस्वस्तिनःपूषाविश्ववेदाः ॥
स्वस्तिनस्तार्क्ष्योअरिष्टनेमिस्वस्तिनोबृहस्पतिर्दधातु ॥ पृषदश्वामरुतःपृश्निमातरःशुभंयावानोविदथेषु
जग्मयः ॥ अग्निजिह्वामनवः सूरचक्षसोविश्वेनोदेवाअवसागमन्निह ॥ भद्रंकर्णेभिःशृणुयामदेवाभद्रं
पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ॥ स्थिरैरंगैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेमदेवहितंयदायुः ॥ शतमिन्नुशरदोअंतिदेवाय
त्रानश्चक्राजरसंतनूनां ॥ पुत्रासोयत्रपितरोभवंतिमानोमध्यारीरिषतायुर्गंतोः ॥ अदितिर्द्यौरदितिरंतरिक्ष
मदितिर्मातासपितासपुत्रः ॥ विश्वेदेवाअदितिःपंचजनाअदितिर्जातमदितिर्जनित्वं ॥ जातवेदसेसुन
वामसोममरातीयतोनिदहातिवेदः ॥ सनःपर्षदतिदुर्गाणिविश्वानावेवसिंधुंदुरितात्यग्निः ॥ कयानश्चित्रआ
भुवदूतीसदावृधःसखा ॥ कयाशचिष्ठयावृता ॥ कस्त्वासत्योमदानांमंहिष्ठोमत्सदंधसः ॥ दृळ्हा
चिदारुजेवसु ॥ अभीषुणःसखीनामविताजरितॄणां ॥ शतंभवास्यूतिभिः ॥ स्वस्तिनोमिमी
तामश्विनाभगः स्वस्तिदेव्यदितिरनर्वणः ॥ स्वस्तिपूषाअसुरोदधातुनस्वस्तिद्यावापृथिवीसुचेतु

नो ॥ स्वस्तयेवायुमुपब्रवामहैसोमंस्वस्तिभुवनस्ययस्पतिः ॥ बृहस्पतिंसर्वगणंस्वस्तयेस्वस्त
यआदित्यासोभवंतुनः ॥ विश्वेदेवानोअद्यास्वस्तयेवैश्वानरोवसुरग्निःस्वस्तये ॥ देवाअवंत्वृभवःस्वस्तयेस्व
स्तिनोरुद्रःपात्वंहसः ॥ स्वस्तिमित्रावरुणास्वस्तिपथ्येरेवति ॥ स्वस्तिनइंद्रश्चाग्निश्चस्वस्तिनोअदितेकृधि
स्वस्तिपंथामनुचरेमसूर्याचंद्रमसाविव ॥ पुनर्ददताघ्नताजानतासंगमेमहि ॥ स्वस्त्ययनंतार्क्ष्यमरिष्टने
मिंमहद्भूतंवायसंदेवतानां ॥ असुरघ्नमिंद्रसखंसमत्सुबृहद्यशोनावमिवारुहेम ॥ अंहोमुचमांगिरसंगयं
चस्वस्त्यात्रेयंमनसाचतार्क्ष्यं ॥ प्रयतपाणिःशरणंप्रपद्येस्वस्तिसंबाधेष्वभयंनोअस्तु ॥ शंनइंद्राग्नीभव
तामवोभिःशंनइंद्रावरुणारातहव्या ॥ शमिंद्रासोमासुवितायशंयोः शंनइंद्रापूषणावाजसातौ ॥ शंनो
भगःशमुनःशंसोअस्तुशंनःपुरंधिःशमुसंतुरायः ॥ शंनःसत्यस्यसुयमस्यशंसःशंनोअर्यमापुरुजातोअ
स्तु ॥ शंनोधाताशमुधर्तानोअस्तुशंनउरूचीभवतुस्वधाभिः ॥ शंरोदसीबृहतीशंनोअद्रिःशंनोदेवानांसुहवा
निसंतु ॥ शंनोअग्निर्ज्योतिरनीकोअस्तुशंनोमित्रावरुणावश्विनाशं ॥ शंनःसुकृतांसुकृतानिसंतुशंनइषिरोअ

भिवानुवातः ॥ शंनोद्यावापृथिवीपूर्वहूतौशमंतरिक्षंदृशयेनोअस्तु ॥ शंनओषधीर्वनिनोभवंतुशंनोरजे
सस्पतिरस्तुजिष्णुः ॥ १ ॥ शंनइंद्रोवसुभिर्देवोअस्तुशमादित्येभिर्वरुणःसुशंसः ॥ शनोरुद्रोरुद्रेभि
र्जलाषःशंनस्त्वष्टाग्नाभिरिहशृणोतु ॥ शंनःसोमोभवतुब्रह्मशंनःशंनोग्रावाणःशमुसंतुयज्ञाः ॥ शंनःस्व
रूणांमितयोभवंतुशंनःप्रस्वःशम्वस्तुवेदिः ॥ शंनःसूर्यउरुचक्षाउदेतुशंनश्चतस्रःप्रदिशोभवंतु ॥ शंनः
पर्वताध्रुवयोभवंतुशंनःसिंधवःशमुसंत्वापः ॥ शंनोअदितिर्भवतुव्रतेभिःशंनोभवंतुमरुतःस्वर्काः ॥ शं
नोविष्णुःशमुपूषानोअस्तुशंनोभवित्रंशम्वस्तुवायुः ॥ शंनोदेवःसवितात्रायमाणःशंनोभवंतूषसोविभा
तीः ॥ शंनःपर्जन्योभवतुप्रजाभ्यःशंनःक्षेत्रस्यपतिरस्तुशंभुः ॥ २ ॥ शंनोदेवाविश्वदेवाभवंतुशंसरस्व
तीसहधीभिरस्तु ॥ शमभिषाचःशमुरातिषाचःशंनोदिव्याःपार्थिवाःशंनोअप्याः ॥ शंनःसत्यस्यपतयो
भवंतुशंनोअर्वंतःशमुसंतुगावः ॥ शंनऋभवःसुकृतःसुहस्ताःशंनोभवंतुपितरोहवेषु ॥ शंनोअजएकपा
द्देवोअस्तुशंनोहिर्बुध्न्यः । शंसमुद्रः ॥ शंनोअपांनपात्पेरुरस्तुशंनः पृश्निर्भवतुदेवगोपा ॥ आदित्या

रुद्रावसंवोजुषंतेदंब्रह्मक्रियमाणंनवीयः ॥ शृण्वंतुनोदिव्याःपार्थिवासोगोजाताउतयेयज्ञियासः ॥ येदे
वानांयज्ञियायज्ञियानांमनोर्यजत्राअमृताऋतज्ञाः ॥ तेनोरासंतामुरुगायमद्ययूयंपातस्वस्तिभिःसदानः ॥
॥ ३ ॥ शंवतीःपारयंत्येतेतंपृच्छंतिवचोयुजा ॥ अभ्यारंतयमाकेतुंयएवेदमितिब्रवन् ॥ भासाकेतुंपरि
स्रुतंभारतीब्रह्मवर्धनीः ॥ संजानानामहीमातायएवेदमितिब्रवत् ॥ इंद्रस्तंकिंविभुंप्रभुंभानुनेयंसरस्व
तीं ॥ येनेसूर्यमरोचयद्येनेमेरोदसीउभे ॥ जुषस्वाग्नेअंगिरःकाण्वंमेध्यातिथिं ॥ मात्वासोमस्यबर्बृहत्सु
तस्यमधुमत्तमः ॥ त्वमग्नेअंगिरःशोचस्वदेववीतमः ॥ आशंतमशंतमाभिरभिष्टिभिःशांतिस्वस्तिमकुर्व
त ॥ शंनःकनिक्रदद्देवःपर्जन्योअभिवर्षतु ॥ शंनोद्यावापृथिवीशंप्रजाभ्यःशंनएधिद्विपदेशंचतुष्पदे ॥
॥ ४ ॥ यतइंद्रभयामहेततोनोअभयंकृधि ॥ मघवन्छग्धितवतंनऊतिभिर्विद्विषोविमृधोजहि ॥ त्वंहि
राधस्पतेराधसोमहःक्षयस्यासिविधतः ॥ तंत्वावयंमघवन्निंद्रगिर्वणःसुतावंतोहवामहे ॥ इंद्रस्पळुतवृत्र
हापरस्पानोवरेण्यः ॥ सनोरक्षिषच्चरमंसमध्यमंसपश्चात्पातुनःपुरः ॥ ५ ॥ त्वंनःपश्चादधरादुत्तरात्पुरइंद्रनि
पाहिविश्वतः ॥ आरेअस्मत्कृणुहिदैव्यंभयमारेहेतीरदेवीः ॥ अद्याद्याश्वश्वइंद्रत्रास्वपरेचनः ॥ विश्वा

चनोजरितृन्त्सततेअह्लादिवानक्तंचरक्षिषः ॥ प्रभंगीशूरोमघवातुवीमघःसमिश्लोवीर्यायकं ॥ उभाते
बाहूवृषणाशतक्रतोनियावज्रंमिमिक्षतुः ॥ भद्रंनोअपिवातयमनः ॥ ६ ॥ आशुःशिशानोवृषभोनभी
मोघनाघनःक्षोभणश्चर्षणीनां ॥ संक्रंदनोनिमिषएकवीरःशतंसेनाअजयत्साकमिंद्रः ॥ संक्रंदनेनानिमि
षेणजिष्णुनायुत्कारेणदुश्च्यवनेनधृष्णुना ॥ तदिंद्रेणजयततत्सहध्वंयुधोनरइषुहस्तेनवृष्णा ॥ सइषुह
स्तैःसनिषंगिभिर्वशीसंस्रष्टासयुधइंद्रोगणेन ॥ संसृष्टजित्सोमपाबाहुशर्ध्यू ग्रधन्वाप्रतिहिताभिर
स्ता ॥ बृहस्पतेपरिदीयारथेनरक्षोहामित्रांअपबाधमानः ॥ प्रभंजंत्सेनाःप्रमृणोयुधाजयन्नस्माक
मेध्यविताराथानां ॥ बलविज्ञायस्थविरःप्रवीरःसहस्वान्वाजीसहमानउग्रः ॥ अभिवीरोअभिसत्वासहो
जाजैत्रमिंद्ररथमातिष्ठगोवित् ॥ गोत्रभिदंगोविदंवज्रबाहुंजयंतमज्मप्रमृणंतमोजसा ॥ इमंसजाता
अनुवीरयध्वमिंद्रंसखायोअनुसंरभध्वं ॥ ७ ॥ अभिगोत्राणिसहसागाहमानोदयोवीरःशतमन्युरिंद्रः ॥ दु
श्च्यवनःपृतनाषाळयुध्यो३स्माकंसेनाअवतुप्रयुत्सु ॥ इंद्रआसांनेताबृहस्पतिर्दक्षिणायज्ञःपुरएतुसोमः ॥
देवसेनानामभिभंजतीनांजयंतीनांमरुतोयंत्वग्रं ॥ इंद्रस्यवृष्णोवरुणस्यराज्ञआदित्यानांमरुतांशर्धउग्रं ॥

महामनसांभुवनच्यवानांघोषोदेवानांजयतामुदस्थात् ॥ उद्धर्षयमघवन्नायुधान्युत्सत्वनांमामकानांमनांसि ॥ उद्वृत्रहन्वाजिनांवाजिनान्युद्रथानांजयतांयंतुघोषाः ॥ ८ ॥ अस्माकमिंद्रः समृतेषुध्वजेष्वस्माकंयाइषवस्ताजयंतु ॥ अस्माकंवीराउत्तरेभवंत्वस्मांउदेवाअवताहवेषु ॥ अमीषांचित्तंप्रतिलोभयंतीगृहाणांगान्यप्वेपरेहि ॥ अभिप्रेहिनिर्दहहृत्सुशोकैरंधेनामित्रास्तमसासचंतां ॥ प्रेताजयतानरइंद्रोवःशर्मयच्छतु ॥ उग्रावःसंतुबाहवोनाधृष्यायथासथ ॥ ९ ॥ असौयासेनामरुतःपरेषामभ्यैतिनओजसास्पर्धमाना ॥ तांगूहततमसापव्रतेनयथामीषांअन्योअन्यंनजानात् ॥ अंधाअमित्राभवताशीर्षाणाअहयइव ॥ तेषांवोअग्निदग्धानामग्निमूढानामिंद्रोहंतुवरंवरं ॥ रात्रीव्यख्यदायतीपुरुत्रादेव्या१क्षभिः ॥ विश्वाअधिश्रियोधित ॥ ओर्वप्राअमर्त्यानिवतोदेव्यु१द्वतः ॥ ज्योतिषाबाधतेतमः ॥ निरुस्वसारमस्कृतोषसंदेव्यायती॥अपेदुहासतेतमः॥ सानोअद्ययस्यावयंनितेयामन्नविक्ष्महि॥वृक्षेनवसतिंवयः॥ निग्रामासोअविक्षतनिपद्वंतोनिपक्षिणः॥ निश्येनासश्चिदर्थिनः॥ यावयावृक्यं१वृकंयवयस्तेनमूर्म्ये ॥ अथानःसुतराभवउपमापेपिशत्तमःकृष्णंव्यक्तमस्थित ॥ उषऋणेवयातय ॥ उपतेगाइवाकरंवृणीष्वदुहितर्दिवः ॥ रात्रि

स्तोमन्नजिग्युषे ॥ आरात्रिपार्थिवरंजः पितरःप्रायुधामभिः ॥ दिवःसदांसिबृहतीवितिष्ठसआत्वेषंवर्ततेत

मः॥ येतेरात्रीनृचक्षसोयुक्तासोनवतिर्नव ॥ अशीतिःसंत्वष्टाउतोतेसप्तसप्ततीः ॥ रात्रींप्रपद्येजननींसर्व

भूतनिवेशनीं ॥ भद्रांभगवतींकृष्णांविश्वस्यजगतोदिशां ॥ संवेशनींसंयमिनींग्रहनक्षत्रमालिनीं ॥

प्रपन्नोहंशिवांरात्रींभद्रेपारमशीमहिभद्रेपारमशीमह्योन्नमः ॥ स्तोष्यामिप्रयतोदेवींशरण्यांबहृचप्रि

यां ॥ सहस्रसंमितांदुर्गांजातवेदसेसुनवामसोमं ॥ शांत्यर्थंतद्विजातीनामृषिभिःसोमपाश्रिताः ॥

ऋग्वेदेत्वंसमुत्पन्नारातयितानेदिहातिवेदः ॥ येत्वांदेविप्रपद्यंतिब्राह्मणाहव्यवाहनीं ॥ अविद्याबहुविद्या

वासनःपर्षदतिदुर्गाणिविश्वा॥ येअग्निवर्णांशुभांसौम्यकीर्तयिष्यंतियेद्विजाः ॥ तांतारयतिदुर्गाणिनावेव

सिंधुंदुरितात्यग्निः ॥ दुर्गेषुविषमेघोरेसंग्रामेरिपुसंकटे ॥ अग्निचोरनिपातेषुदुष्टग्रहनिवारणे ॥ दुर्गेषुवि

षमेषुत्वंसंग्रामेषुवनेषुच ॥ मोहयित्वाप्रपद्यंतेतेषांमेअभयंकुरुतेषांमेअभयंकुर्वोन्नमः ॥ केशिनींसर्वभू

तानांपंचमीतुचनामच ॥ सामांसमानिशांदेवींसर्वतःपरिरक्षतुसर्वतःपरिरक्षत्वोन्नमः ॥ तामग्निव

णींतपसाज्वलंतींवैरोचनींकर्मफलेषुजुष्टां ॥ दुर्गांदेवींशरणमहंप्रपद्येसुतरसितरसेनमःसुतरासितरसेनमः
॥ दुर्गादुर्गेषुस्थानेषुशंनोदेवीरभिष्टये ॥ यइमंदुर्गास्तवंपुण्यंरात्रौरात्रौसदापठेत् ॥ रात्रिःकुशिकसौभ
रोरात्रिस्तवोगायत्री ॥ रात्रीसूक्तंजपेन्नित्यंतत्कालउपपद्यते ॥ उलूकयातुंशुशुलूकयातुंजहिश्वयातु
मुतकोकयातुं ॥ सुपर्णयातुमुतगृध्रयातुंदृषदेवप्रमृणरक्षइंद्र ॥ पिशंगभृष्टिमंभृणंपिशाचिमिंद्रसंमृण
सर्वंरक्षोनिबर्हय ॥ हिमस्यत्वाजरायुणाशालेपरिव्ययामसि ॥ उतन्हदोहिनोभुवोग्निर्ददातुभेषजं ॥ शि
शीतन्हदोहिनोभुवोग्निर्ददातुभेषजं ॥ अंतिकामग्निमंजनयद्दूर्वांदःशिशुलागमत् ॥ अजातपुत्रपक्षाया
न्हृदयंममहूयते ॥ विपुलंवनंबह्वाकाशंचरजातवेदःकामाय ॥ मांचरक्षपुत्रांश्चशरणंममभूत्तव ॥ पिं
गाक्षलोहितग्रीवकृष्णवर्णनमोस्तुते ॥ अस्यांनिवर्हिरःश्येनांसागरस्योर्मयोयथा ॥ इंद्रःक्षत्रंददातुवरुण
मभिषिंचतु ॥ शत्रवोनिधनंयांतुजयस्त्वंब्रह्मतेजसा ॥ कपिलजटांसिर्वभक्षंचाग्निंप्रत्यक्षदैवतं ॥ वरुणं
चमसान्यग्नेममपुत्रांश्चरक्षतुममपुत्रांश्चरक्षत्वोन्नमः ॥ साग्रंवर्षशतंजीवपिबखादचमोदच ॥ दुःखितां
स्तद्विजांश्चैवप्रजांचपशुपालय ॥ यावदादित्यस्तपतियावद्भ्राजतिचंद्रमाः ॥ यावद्रामकथालोकेतावद्रा

ज्यंबिभीषणे ॥ यावच्चंद्रश्चसूर्यश्चयावत्तिष्ठतिमेदिनी ॥ यावद्वायुः प्रवायतित्तावज्जीवयजीवयोन्नमः ॥ येन
केनप्रकारेणकोविनामनुजीवति ॥ परेषामुपकारार्थंयज्जीवतिसजीवति ॥ एतांवैश्वानरींसर्वदेवनमोस्तु
ते ॥ नचोरभयंनचसर्पभयंनचव्याघ्रभयंनचमृत्युभयं ॥ यस्यांपमृत्युःसर्वंलभतेसर्वंजयते ॥ रक्षाणोअ
ग्नेतवरक्षणेभीरारक्षाणःसुमखप्रीणानः ॥ प्रातिष्फुरविरुजवीड्वंहोजहिरक्षोमहिचिद्वावृधानं ॥ ब्रह्मचते
जातवेदोनमश्चेयंचगीःसदमिद्वर्धनीभूत् ॥ रक्षाणोअग्नेतनयानितोकारक्षोतनस्तन्वो अप्रयुच्छन् ॥ ग
णानांत्वागणपतिंहवामहेकविंकवीनामुपमश्रवस्तमं ॥ ज्येष्ठराजंब्रह्मणांब्रह्मणस्पतआनःशृण्वन्नूतिभिः
सीदसादनं ॥ क्षेत्रस्यपतिनावयंहितेनेवजयामसि ॥ गामश्वंपोषयित्न्वासनोमृळातीदृशे ॥ वास्तोष्प
तेप्रतिजानीह्यस्मान्त्स्वावेशोअनमीवोभवानः ॥ यत्वेमहेप्रतितन्नोजुषस्वशंनोभवद्विपदेशंचतुष्पदे ॥
वास्तोष्पतेप्रतरणोनएधिगयस्फानोगोभिरश्वेभिरिंदो ॥ अजरासस्तेसख्येस्यामपितेवपुत्रान्प्रातिनोजुष
स्व ॥ वास्तोष्पतेशग्मयासंसदातेसक्षीमहिरण्वयागातुमत्या ॥ पाहिक्षेमउतयोगेवरंनोयूयंपातस्वस्ति
भिःसदानः ॥ अमीवहावास्तोष्पतेविश्वारूपाण्याविशन् ॥ सखासुशेवएधिनः ॥ यदर्जुनसारमेयदतः

पिशंगयच्छंसे ॥ वींवभ्राजंतऋष्टयउपस्रक्केषुवप्संतोनिषुस्वप ॥ स्तेनंरायसारमेयतस्करंवापुनःसर ॥
स्तोतृनिंद्रस्यरायसिकिमस्मान्दुच्छुनायसेनिषुस्वप ॥ त्वंसूकरस्यदर्दहितवंदर्दर्तुसूकरः ॥ स्तोतृनिंद्र० ॥
सस्तुमातासस्तुपितासस्तुश्वासस्तुविश्पतिः ॥ ससंतुसर्वेज्ञातयःसस्त्वयमभितोजनः ॥ यआस्तेयश्वच
रतियश्वपश्यतिनोजनः ॥ तेषांसंहन्मोअक्षाणियथेदंहर्म्यंतथा ॥ सहस्रशृंगोवृषभोयःसमुद्रादुदाचर
त् ॥ तेनासहस्यैनावयंनिजनान्त्स्वापयामसि ॥ प्रोष्ठेशयावह्येशयानारीर्यास्तल्पशीवरीः ॥ स्त्रियोयाः
पुण्यगंधास्ताःसर्वास्वापयामसि ॥ स्वप्नःस्वप्नाधिकरणेसर्वंनिष्वापयाजिनं ॥ आसूर्यमन्यांस्त्वापय
व्युष्ठंजाग्रियादहं ॥ अजगरोनामसर्पःसर्पिरविषोमहान् ॥ तस्मिन्हिसर्पःसुधितस्तेनत्वास्वापयाम
सि ॥ सर्पःसर्पोअजगरःसर्पिरविषोमहान् ॥ तस्यसर्पात्सिंधवस्तस्यगाधमशीमहि ॥ कालिकोनामस
र्पोनवनागसहस्रबळः ॥ यमुनन्हृदेसोजातोयोनारायणवाहनः ॥ यदिकालिकदूतस्ययदिकाःकालि
काद्भयात् ॥ जन्मभूमिमतिक्रांतोनिर्विषोयातिकालिकः ॥ आयाहींद्रपथिभिरिळितोभिर्यज्ञमिमंनोभा
गधेयंजुषस्व ॥ तृप्तांजहुर्मातुळस्येवयोषाभागस्तेपैतृष्वसेयीवपामिव ॥ यशस्करंबलवंतंप्रभुत्वंतमेव

राजाधिपतिर्बभूव ॥ संकीर्णनागाश्वपतिर्नराणांसुमंगल्यंसततंदिर्घमायुः ॥ कर्कोटकोनागसर्पोयोद
ष्टीविषउच्यते ॥ तस्यसर्पस्यसर्पत्वंतस्मैसर्पनमोस्तुते ॥ नमोस्तुसर्पेभ्योयेकेचपृथिवीमनु ॥ येअंत
रिक्षेयेदिवितेभ्यःसर्पेभ्योनमः ॥ माविभेर्नमरिष्यासिपरित्वापामिसर्वतः ॥ घनेनहंनिहृश्चिकमहंदंडेनाग
तं ॥ आदित्यरथवेगेनविष्णोर्बाहुबलेनच ॥ गरुडपक्षनिपातेनभूमिंगच्छमहायशाः ॥ गरुडस्यजात
मात्रेणत्रयोलोकाःप्रकंपिताः ॥ प्रकंपितामहीसर्वासशैलवनकानना ॥ गगनंनष्टचंद्रार्कज्योतिषंनप्र
काशते ॥ देवताभयभीताश्चमारुतोनप्लवाय त्योनमः ॥ भोसर्पभद्रभद्रंतेदूरंगच्छमहायशाः ॥ जन्मे
जयस्ययज्ञांतेआस्तीकवचनंस्मर ॥ आस्तीकवचनंश्रुत्वायःसर्पोननिवर्तते ॥ शतधाभिद्यतेमूर्ध्निशिं
शवृक्षफलंयथा ॥ मुंचामित्वाहविषाजीवनायकमज्ञातयक्ष्मादुतराजयक्ष्मात् ॥ ग्राहिर्जग्राहयदिवैतदे
नंतस्याइंद्राग्नीप्रमुमुक्तमेनं ॥ यदिक्षितायुर्यदिवापरेतोयदिमृत्योरंतिकन्नीतएव ॥ तमाहरामिनिर्ऋतेरु
पस्थादस्पार्षमेनंशतशारदाय ॥ सहस्राक्षेणशतशारदेनशतायुषाहविषाहार्षमेनं ॥ शतंयथेमंशरदोन
यातींद्रोविश्वस्यदुरितस्यपारं ॥ शतंजीवशरदोवर्धमानःशतंहेमंतान्छतमुवसंतान् ॥ शतमिंद्राग्नीसवि

तावृहस्पतिः शतायुषाह्वविषेमंपुनर्दुः ॥ आहार्षंत्वाविदंत्वापुनरागाः पुनर्नव ॥ सर्वांगसर्वंतेचक्षुःसर्वमा
युश्चतेविदं ॥ त्यमूषुवाजिनंदेवजूतंसहावानंतरुतारंरथानां ॥ अरिष्टनेमिंपृतनाजमाशुंस्वस्तयेतार्क्ष्यमि
हाहुवेम ॥ इंद्रस्येवरातिमाजोहुवानास्वस्तयेनावमिवारुहेम ॥ उर्वीनपृथ्वीबहुलेगभीरेमावामेतौमाप
रेतौरिषाम ॥ सद्यश्चिद्यःशवसापंचकृष्टीःसूर्यइवज्योतिषापस्ततान ॥ सहस्रसाःशतसाअस्यरंहिर्नस्मा
वरंतेयुवतिंनशर्याम् ॥ महित्रीणामवोस्तुद्युक्षंमित्रस्यार्यम्णः ॥ दुराधर्षंवरुणस्य ॥ नहितेषाममाचनना
ध्वसुवारणेषु ॥ ईशेरिपुरघशंसः ॥ यस्मैपुत्रासोअदितेःप्रजीवसेमर्त्याय ॥ जोतिर्यच्छंत्यजस्रं ॥ तच्छं
योरावृणीमहेगातुंयज्ञायगातुंयज्ञपतयेदैवीःस्वस्तिरस्तुनःस्वस्तिर्मानुषेभ्यः ॥ ऊर्ध्वंजिगातुभेषजं ॥ शं
नोअस्तुद्विपदेशंचतुष्पदे ॥ ॐ नमोब्रह्मणेनमोअस्त्वग्नयेनमःपृथिव्यैनमओषधीभ्यः॥ नमोवाचेनमोवाच
स्पतयेनमोविष्णवेमहतेकरोमि ॥ ॐ शांतिःशांतिःशांतिः ॥ तमर्वंतंनसानसिमरुषंनदिवः शिशुं ॥ मर्मृज्यं
तेदिवेदिवे ॥ बोधद्यन्माहरिभ्यांकुमारःसाहदेव्यः ॥ अच्छानहूतउदरं ॥ उतत्यायजताहरींकुमारात्साहदे
व्यात् ॥ प्रयतासद्यआददे ॥ एषवांदेवावश्विनाकुमारःसाहदेव्यः ॥ दीर्घायुरस्तुसोमकः ॥ तंयुवंदे

वावश्विनाकुमारंसाहदेव्यं ॥ दीर्घायुषंकृणोतन ॥ सहस्राक्षेणशतशारदेनशतायुषाहविषाहार्षमेनं ॥ शतं यथेमंशरदोनयातींद्रोविश्वस्यदुरितस्यपारं ॥ शतंजीवशरदोवर्धमानःशतंहेमंतांच्छतमुवसंतान् ॥ शतमिंद्राग्नीसवितावृहस्पतिःशतायुषाहाविषेमंपुनर्दुः ॥ आहार्षत्वाविदंत्वापुनरागाःपुनर्नव ॥ सर्वांगसर्वंतेचक्षुःसर्वमायुश्चतेविदं ॥ सर्वस्याप्त्यैसर्वस्यजित्यैसर्वमेवतेनाप्नोतिसर्वंजयति ॥ ॥ श्रीवर्चस्वमायुष्यमारोग्यमाविभाच्छुभमानंमहीयते ॥ धान्यंधनंपशुंबहुपुत्रलाभंशतसंवत्सरंदीर्घमायुः ॥ स्वस्तिमंत्रार्थाःसफलाःसंतु ॥ सूतिकाबालकयोः आयुष्याभिवृद्धिरस्तु ॥ ॥ इति शांतिपाठः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ५१ ॥ ॥ अथ उदक शांति प्रयोग प्रारंभः ॥

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथउदकशांतिर्लिख्यते ॥ गोमयेनमोचर्ममात्रंचतुरस्रमुपलिप्यकर्ताशुचिः सुप्रक्षालितपाणिपादः आचांतोदर्भेषूपविश्यदूर्वादर्भांश्चधारयमाणः प्राणानायम्यदेशकालौसंकीर्त्य अस्माकमित्यादि० श्रीषडंगसहित वेदपुरुष देवताप्रीत्यर्थं सर्वारिष्ट परिहारार्थंसर्वाभीष्टसिध्यर्थं ममगृहस्थनानाविधरोगोत्पन्नोत्पत्स्यमानतत्तद्दोषपीडापरिहारार्थं आदित्यादिनवग्रहदेव

तानुकूलतासिध्यर्थंब्राह्मणद्वाराउदकशांतिजपाख्यंकर्मकरिष्ये ॥ तत्रादौनिर्विघ्नतासिध्यर्थंमहागणपति
पूजनंपुण्याहवाचनंआचार्यादिवरणंचकरिष्ये ॥ गणपतिंसंपूज्य० ॥ आचार्यवरणंकुर्यात् ॥ पंचप्र
स्थसिकताभिःशुद्धांभिररत्निमात्रंचतुरस्रंस्थंडिलंकृत्वासुवर्णव्रीहिदर्भानंगुष्ठेनमहानाम्न्याचोपसंगृ
ह्य ॥ ब्रह्मजज्ञानमिति ॐ ब्रह्मजज्ञानंप्रथमंपुरस्ताद्विसीमतःसुरुचोवेनआवः ॥ सबुध्नियाउपमाअ
स्यविष्ठाःसतश्चयोनिमसतश्चविवः ॥ तस्यपश्चादारभ्यमध्येप्राचींसंततांलेखांलिखित्वानाकेसुपर्णमिति
नाकेसुपर्णमुपयत्पतंतंहृदावेनंतोअभ्यचक्षतत्वा ॥ हिरण्यपक्षंवरुणस्यदूतंयमस्ययोनौशकुनंभुरण्यं ॥
दक्षिणतःप्रादेशमात्रेतथैवलेखांविलिख्यतस्योत्तरतोआप्यायस्वसमेतुतइतिआप्यायस्वसमेतुतेविश्वतः
सोमवृष्णियं ॥ भवावाजस्यसंगथे ॥ तथैवलेखांविलिख्यतस्यदक्षिणतोमध्यादारभ्ययोरुद्रोअग्नौ
योअप्सुयओषधीषुयोरुद्रोविश्वाभुवनाविवेशतस्मैरुद्रायनमोअस्तु ॥ इत्युदीचींसंततांलेखांवि
लिख्यतस्याः पश्चात्प्रादेशमात्रेइदंविष्णुर्विचक्रमइतिइदंविष्णुर्विचक्रमेत्रेधानिदधेपदं ॥ समूढमस्यपां
सुरे ॥ इतितथैवलेखांविलिख्यतस्याः पुरस्तादिंद्रंविश्वाअवीवृधन्नितिइंद्रंविश्वाअवीवृधंत्समुद्रव्यचसंगिरः

रथीतमंरथीनांवाजानाᳲसत्पतिंपतिंइतितथैवलेखां विलिख्याद्भिरभ्युक्ष्यदूर्वादर्भैरवकीर्यगंधोदकेनाभ्युक्ष्य पुष्पैरवकीर्य तदुत्तरतो दर्भेषु प्रोक्षणीः सᳲस्कृत्यब्रह्मपात्रंप्रोक्ष्यधूपयित्वेतिसूत्रेणदृश्यतेब्रह्मजज्ञान मितिमंत्रेणस्थंडिलंनिधाय ॥ अपःप्रणयति ॥ श्रद्धावाआपः ॥ श्रद्धामेवारभ्यप्रणीयप्रचरति ॥ अपःप्रणयति ॥ यज्ञोवाआपः ॥ यज्ञमेवारभ्यप्रणीयप्रचरति ॥ वज्रोवाआपः ॥ वज्रमेवभ्रातृव्येभ्यःप्रहृत्यप्रणीयप्रचरति ॥ अपःप्रणयति ॥ आपोवैरक्षोघ्नीः ॥ रक्षसामपहत्यै ॥ अपःप्रणयति ॥ आपोवैदेवानांप्रियंधाम ॥ देवानामेवप्रियंधामप्रणीयप्रचरति ॥ आपोवैसर्वादेवताः ॥ देवताएवारभ्यप्रणीयप्रचरति ॥ आपोवाइदᳲसर्वंविश्वाभूतान्यापः प्राणावाआपः ॥ पशवआपोन्नमापोमृतमापः संम्राडापोविराडापःस्वराडापःश्छंदाᳲस्यापोयजूᳲष्यापः सत्यमापःसर्वादेवताआपोभूर्भुवःसुवरापओम् ॥ देवस्यत्वा सवि०हरताभ्यांपरिस्तृणामीतिषोडशदर्भैरुदगग्रैःपुरस्तात्परिस्तीर्य ॥ भूर्भुवःसुवरितिदक्षिणतःप्रागग्रैः सप्तदशभिः ॥ उद्वयंतमसस्परिपश्यंतोज्योतिरुत्तरं ॥ देवंदेवत्रासूर्यमगन्मज्योतिरुत्तममितिपश्चादुदगग्रैःअष्टादशभिः ॥ अग्नआयाहिवीतये ॥ गृणानोहव्यदातये ॥ निहोतासत्सिबर्हिषि ॥ उत्तरतःप्रागग्रैःसप्तदशभिःपरिस्तीर्यतत्सवितुर्वरेण्यमितिजपᳲस्तिरंपवित्रंब्रह्मपात्रेअपआनीयभूर्भुवःसुवरितिय

याक्षततंडुलानोप्यपुष्पैर्दूर्वाभिःफलैरवकीर्यदूर्वादर्भैःप्रच्छाद्य चतुरोब्राह्मणान्सुप्रक्षालितपाणिपादान
पआचम्यकृत्वा प्रतिदिशमासनेषूपवेश्यशन्नोदेवीरभिष्टयइतिब्रह्मपात्रमभिमृश्यते ब्राह्मणान्ब्रह्मपा
त्रमन्वारम्यजपंति ॥ तत्सवितुर्वरेण्यमित्येतांपच्छोर्धर्चशःगायत्रीं ॥ ऋकूनवानं ॥ ॐ अग्निमीळेपुरो
हितंयज्ञस्यदेवमृत्विजं ॥ ऋग्वेदस्य ॥ इषेत्वोर्जेत्वेतियजुर्वेदस्य ॥ अग्नआयाहिवीतयेसामवेदस्य ॥
शन्नोदेवीरभिष्टयइत्यथर्ववेदस्यजपित्वावक्ष्यमाणान्मंत्रांन्जपेयुः ॥ राक्षोघ्नं ॥ कृणुष्वपाजःप्रसितिंन
पृथ्वींयाहिराजेवामवाँइभेन ॥ तृष्वीमनुप्रसितिंद्रूणानोस्तासिविध्यरक्षसःस्तपिष्ठैः ॥ तवभ्रमासआ
शुयापतंत्यनुस्पृशधृषताशोशुचानः ॥ तपूंष्यग्नेजुव्हापतंगानसंदितोविसृजविष्वगुल्काः ॥ प्रतिस्प
शोविसृजतूर्णितमोभवापायुर्विशोअस्याअदब्धः ॥ योनोदूरेअघशंसोयोअंत्यग्नेमाकिष्टेव्यथिरादधर्षी
त् ॥ उदग्नेतिष्ठप्रत्यातनुष्वन्यमित्राँओषतात्तिग्महेते ॥ योनोअरातिंसमिधानचक्रेनीचातंधक्ष्यतसंनशु
ष्कं ॥ ऊर्ध्वोभवप्रतिविध्याध्यस्मदाविष्कृणुष्वदैव्यान्यग्ने ॥ अवस्थिरातनुहियातुजूनांजामिमजामिंप्रमृ

णीहिंशत्रूंन् ॥ सतेंजानातिसुमतिंयविष्ठयईवंतेब्रह्मणेगातुमैरत् ॥ विश्वान्यस्मैसुदिनानिरायोद्युम्नान्यर्योवि
दुरोअभिद्यौत् ॥ सेदंग्नेअस्तुसुभगःसुदानुर्यस्त्वानित्येनहविषायउक्थैः ॥ पिप्रीषतिस्वआयुषिदुरोणेवि
श्वेदस्मैसुदिनासासदिष्टिः ॥ अर्चामितेसुमतिंघोष्यर्वाक्संतेवावाताजरतामियंगीः ॥ स्वश्वास्त्वा
सुरथामर्जयेमास्मेक्षत्राणिधारयेरनुद्यून् ॥ इहत्वाभूर्याचरेदुपत्मंदोषावस्तर्दीदिवांसमनुद्यून् ॥ क्रीडंत
स्त्वासुमनसःसपेमाभिद्युम्नातस्थिवांसोजनानां ॥ यस्त्वाःस्वश्वःसुहिरण्योअग्नउपयातिवसुमतारथेन ॥
तस्यत्राताभवसितस्यसखायस्तआतिथ्यमानुषग्जुजोषत् ॥ महोरुजामिबंधुतावचोभिस्तन्मापितुर्गोत
मादन्वियाय ॥ त्वन्नोअस्यवचसश्चिकिद्धिहोतर्यविष्ठसुक्रतोदमूनाः ॥ अस्वप्नजस्तरणयःसुशेवाअ
तंद्रासोवृकाअश्रमिष्ठाः ॥ तेपायवःसध्रियंचोनिषद्याग्नेतवनःपांत्वमूर ॥ येपायवोमामतेयंतेअग्नेपश्यंतोअं
धंदुरितादरक्षन् ॥ ररक्षतान्त्सुकृतोविश्ववेदादिप्संतइद्रिपवोनाहदेभुः ॥ त्वयावयंसधन्यस्त्वोतास्तवप्र
णीत्यश्यामवाजान् ॥ उभाशंसासूदयसत्यतातेनुष्ठुयाकृणुह्यह्रयाण ॥ अयातेअग्नेसमिधाविधेमप्रति

स्तोमं॑शस्यमानंगृभाय ॥ दहाशसोरक्षसःपाह्यस्मान्द्रुहोनिदोमित्रमहोअवद्यात् ॥ रक्षोहणंवाजिनमा
जिघर्मिमित्रंप्रथिष्ठमुपयामिशर्म ॥ शिशानोअग्निःक्रतुभिःसमिद्धःसनोदिवासरिषःपातुनक्तं ॥ विज्यो
तिषाबृहताभात्यग्निराविर्विश्वानिकृणुतेमहित्वा ॥ प्रादेवीर्मायाःसहतेदुरेवाःशिशीतेशृंगेरक्षसेविनिक्षे ॥
उतस्वानासोदिविषंत्वग्नेस्तिग्मायुधारक्षसेहंतवाउ ॥ (मदेचिदस्यप्ररुजंतिभामानवरंतेपरिबाधोअदे
वीः) ॥ इंद्रंवोविश्वतस्परिहवामहेजनेभ्यः ॥ अस्माकमस्तुकेवलः ॥ इंद्रंनरोनेमधिताहवंतेयत्पार्या
युनजतेधियस्ताः ॥ शूरोनृषाताशवसश्चकानआगोमतिव्रजेभजात्वंनः ॥ इंद्रियाणिशतक्रतोयातेजनेषु
पंचसु ॥ इंद्रतानितआवृणे ॥ अनुतेदायिमहइंद्रियायसत्रातेविश्वमनुवृत्रहत्ये ॥ अनुक्षत्रमनुसहोयज
त्रेंद्रदेवेभिरनुतेनृषह्ये ॥ आयस्मिन्त्सप्तवासवास्तिष्ठंतिस्वारुहोयथा ॥ ऋषिर्हदीर्घश्रुत्तमइंद्रस्यघर्मोअ
तिथिः ॥ आमासुपक्वमैरयआसूर्यंरोहयोदिवि ॥ घर्मंनसामंतपतासुवृक्तिभिर्जुष्टंगिर्वणसेगिरः ॥ इंद्र
मिद्गाथिनोबृहदिंद्रमर्केभिरर्किणः ॥ इंद्रंवाणीरनूषत ॥ गायंतित्वागायत्रिणोर्चंत्यर्कमर्किणः ॥ ब्रह्माण

स्त्वाशतक्रतवुह शर्मिवयेमिरे ॥ अंहोमुचेप्रभरेमामनीषामोषिष्टदाव्नेसुमतिंगृणानाः ॥ इदामिंद्रप्र
तिहव्यंगृभायसत्याःसंतुयजमानस्यकामाः ॥ विवेषयन्माधिषणाजजानस्तवैपुरापार्यादिंद्रमन्हः ॥ अ
हसोयत्रपीपरद्यथानोनावेवयांतमुभयेहवंते ॥ प्रसंम्राजंप्रथममध्वराणामंहोमुचंवृषभंयज्ञियानां ॥
अपांनपातमश्विनाहयंतमस्मिन्नरइंद्रियंधत्तमोजः ॥ विनंइंद्रमृधोजहिनीचायच्छपृतन्यतः ॥ अध
स्पदंतमींकृधियोअस्मा अभिदासति ॥ इंद्रक्षत्रमभिवाममोजोजायथावृषभचर्षणीनां ॥ अपानुदोज
नममित्रयंतमुरुंदेवेभ्योअकृणोरुलोकं ॥ मृगोनभीमःकुचरोगिरिष्ठाःपरावतआजगामापरस्याः ॥ सृ
कं सं शायपविमिंद्रतिग्मंविशत्रूंताढिविमृधोनुदस्व ॥ विशत्रून्विमृधोनुदविवृत्रस्यहनूरुज ॥ विम
न्युमिंद्रभामितोविमित्रस्याभिदासतः ॥ त्रातारमिंद्रमवितारमिंद्रं हवेहवेसुहवं शूरमिंद्रं ॥ हुवेनुशक्रं
पुरुहूतमिंद्रं स्वस्तिनोमघवाधात्विंद्रः ॥ मातेअस्यां सहसावन्परिष्टावघायभूमहरिवःपरादै ॥ त्रायं
स्वनोवृकेभिर्वरूथैस्तवप्रियासःसूरिषुस्याम ॥ अनवस्तेरथमश्वायतक्षंत्वष्टावज्रंपुरुहूतद्युमंतं ॥ ब्रह्मा
णइंद्रंमहयंतोअर्कैरवर्धयंनहयेहंतवाउ ॥ वृष्णेयत्तेवृषणोअर्कमार्चानिंद्रग्रावाणोअदितिःसजोषाः ॥

अनश्वासोयेपवयोरथाइंद्रेषिताअभ्यवर्त्तंतदस्यून् ॥ २ ॥ यतइंद्रभयामहेततोनोअभयंकृधि ॥ मघवं
छग्धितवतंनऊतयेविद्विषोविमृधोजहि ॥ स्वस्तिदाविशस्पतिर्वृत्रहाविमृधोवशी ॥ वृषेंद्रःपुरएतुनःस्व
स्तिदाअभयंकरः ॥ महाँइंद्रोवज्रबाहुःषोडशीशर्मयच्छतु ॥ स्वस्तिनोमघवाकरोतुहंतुपाप्मानंयो
स्मांद्वेष्टि ॥ सजोषाइंद्रसगणोमरुद्भिःसोमंपिबवृत्रहञ्छूरविद्वान् ॥ जहिशत्रूँरपमृधोनुदस्वाथाभयंकृ
णुहिविश्वतोनः ॥ येदेवाःपुरःसदोग्निनेत्रारक्षोहणस्तेनःपांतुतेनोवंतुतेभ्योनमस्तेभ्यःस्वाहा ॥ येदेवाद
क्षिणसदोयमनेत्रारक्षोहणस्तेनःपांतुतेनोवंतुतेभ्योनमस्तेभ्यःस्वाहा ॥ येदेवाःपश्चात्सदःसवितृनेत्रारक्षो
हणस्तेनःपांतुतेनोवंतुतेभ्योनमस्तेभ्यःस्वाहा ॥ येदेवाउत्तरसदोवरुणनेत्रारक्षोहणस्तेनः पांतुतेनोवंतुते
भ्योनमस्तेभ्यः स्वाहा ॥ येदेवाउपरिषदोबृहस्पतिनेत्रारक्षोहणस्तेनः पांतुतेनोवंतुतेभ्योनमस्तेभ्यःस्वा
हा ॥ अग्नयेरक्षोघ्नेस्वाहा ॥ यमायरक्षोघ्नेस्वाहा ॥ सवित्रेरक्षोघ्नेस्वाहा ॥ वरुणायरक्षोघ्नेस्वाहा ॥ बृ
हस्पतयेदुवस्वतेरक्षोघ्नेस्वाहा ॥ अग्निरायुष्मान्त्सवनस्पतिभिरायुष्मातेनत्वायुषायुष्मंतंकरोमि ॥ सोम

आयुष्मांत्सओषधीभिरायुष्मांतेनत्वायुषायुष्मंतंकरोमि ॥ यज्ञआयुष्मान्त्सदक्षिणाभिरायुष्मातेनत्वायु
षायुष्मंतंकरोमि ॥ ब्रह्मायुष्मत्तद्ब्राह्मणैरायुष्मत्तेनत्वायुषायुष्मंतंकरोमि ॥ देवाआयुष्मंतस्तेम्मृतेनायु
ष्मंतस्तेनत्वायुषायुष्मंतंकरोमि ॥ ४ ॥ यावामिंद्रावरुणायतव्यातनूस्तयेमम ँहसोमुंचतं ॥ यावामिंद्रा
वरुणासहस्यातनूस्तयेमम ँहसोमुंचतं ॥ यावामिंद्रावरुणारक्षस्यातनूस्तयेमम ँहसोमुंचतं ॥ यावामिं
द्रावरुणातेजस्यातनूस्तयेमम ँहसोमुंचतं ॥ योवामिंद्रावरुणावग्नौस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ योवामिंद्रा
वरुणाद्विपात्सुपशुषुस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ योवामिंद्रावरुणाचतुष्पात्सुपशुषुस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥
योवामिंद्रावरुणागोष्ठेस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ योवामिंद्रावरुणागृहेषुस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ योवा
मिंद्रावरुणाप्सुस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ योवामिंद्रावरुणौषधीषुस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ योवामिंद्राव
रुणावनस्पतिषुस्त्रामस्तंवामेतेनावयजे ॥ अग्नेयशस्विन्यशसेममर्पयेंद्रावतीमपचितीमिहावह ॥ अयं
मूर्धापरमेष्ठीसुवर्चाःसमानानामुत्तमश्लोकोअस्तु ॥ भद्रंपश्यंतउपसेदुरग्रेतपोदीक्षामृषयःसुवर्विदः ॥

तंतःक्षत्रंबलमोजश्चजातंतदस्मैदेवाअभिसंनमंतु ॥ धाताविधातापरमोतसंदृक्प्रजापतिःपरमेष्ठीविरा
जा ॥ स्तोमाश्छंदाँसिनिविदोमआहुरेतस्मैराष्ट्रमभिसंनमाम ॥ अभ्यावर्तध्वमुपमेतसाकमयँशास्ता
धिपतिर्वोअस्तु ॥ अस्यविज्ञानमनुसँरभध्वमिमंपश्चादनुजीवाथसर्वे ॥ ऋताषाडृतधामाग्निर्गंधर्वस्तस्यौ
षधयोप्सरसऊर्जोनामसइदंब्रह्मक्षत्रंपातुताइदंब्रह्मक्षत्रंपातुतस्मैस्वाहाताभ्यःस्वाहासँहितोविश्वसामा
सूर्योगंधर्वस्तस्यमरीचयोप्सरसआयुवःसुषुम्नःसूर्यरश्मिश्चंद्रमागंधर्वस्तस्यनक्षत्राण्यप्सरसोबेकुरयोभुज्युः
सुपर्णोयज्ञोगंधर्वस्तस्यदक्षिणाअप्सरसःस्तवाःप्रजापतिर्विश्वकर्मामनोगंधर्वस्तस्यऋक्सामान्यप्सरसोवन्हे
यइषिरोविश्वव्यचावातोगंधर्वस्तस्यापोप्सरसोमुदाभुवनस्यपतेयस्यतउपरिगृहाइहच ॥ सनोरास्वाज्या
निँरायस्पोषँसुवीर्यँसंवत्सरीणाँस्वस्तिं ॥ परमेष्ठ्यधिपतिर्मृत्युर्गंधर्वस्तस्यविश्वमप्सरसोभुवःसुक्षि
तिःसुभूतिर्भद्रकृत्सुवर्वान्पर्जन्योगंधर्वस्तस्यविद्युतोप्सरसोरुचोदूरेहेतिरमृडयोमृत्युर्गंधर्वस्तस्यप्रजाअ
प्सरसोभीरुवश्चारुःकृपणकाशीकामोगंधर्वस्तस्याधयोप्सरसःशोचयंतीर्नामसइदंब्रह्मक्षत्रंपातुताइदंब्रह्म

क्षत्रंपांतुतस्मैस्वाहाताभ्यःस्वाहासनोभुवनस्यपतेयस्यतउपरिगृहाइहच॥ उरुब्रह्मणेस्मैक्षत्रायमहिशर्मयच्छतु॥ नमोअस्तुसर्पेभ्योयेकेचपृथिवीमनु॥ येअंतरिक्षेयेदिवितेभ्यःसर्पेभ्योनमः॥ येदोरोचनेदिवोयेवासूर्यस्यरश्मिषु॥ येषामप्सुसदःकृतंतेभ्यःसर्पेभ्योनमः॥ याइषवोयातुधानानांयेवावनस्पतीँ१रनु॥ येवावटेषुशेरतेतेभ्यःसर्पेभ्योनमः ॥ अयंपुरोहरिकेशःसूर्यरश्मिस्तस्यरथगृत्सश्चरथौजाश्चसेनानिग्रामण्यौपुंजिकस्थलाचक्रतस्थलाचाप्सरसौयातुधानाहेतीरक्षा१ंसिप्रहेतिस्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ अयंदक्षिणाविश्वकर्मातस्यरथस्वनश्चरथेचित्रश्चसेनानिग्रामण्यौमेनकाचसहजन्याचाप्सरसौदंक्ष्णवःपशवोहेतिःपौरुषेयोवधःप्रहेतिस्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि॥ अयंपश्चाद्विश्वव्यचास्तस्यरथप्रोतश्चासमरथश्चसेनानिग्रामण्यौप्रम्लोचंतीचानुम्लोचंतीचाप्सरसौसर्पाहेतिर्व्याघ्राःप्रहेतिस्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ अयमुत्तरात्संयद्वसुस्तस्यसेनजिच्चसुषेणश्चसेनानिग्रामण्यौविश्वाचीचघृताचीचाप्सरसावापोहेतिर्वातःप्रहेतिस्तेभ्योन

मस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ अयमुपर्यर्वाग्वसुस्तस्यताक्ष्यश्चारिष्टनेमिश्चसे
नानिग्रामण्यावुर्वशीचपूर्वचित्तिश्चाप्सरसौविद्युद्धेतिरवस्फूर्जन्प्रहेतिस्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोय
श्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ आशुःशिशानोवृषभोनयुध्मोघनाघनःक्षोभणश्चर्षणीनां ॥ संक्रंदनोनि
मिषएकवीरःशतंसेनाअजयत्साकमिंद्रः ॥ संक्रंदनेनानिमिषेणजिष्णुनायुत्कारेणदुश्च्यवनेनधृष्णुना ॥
तदिंद्रेणजयततत्सहध्वंयुधोनरइषुहस्तेनवृष्णा ॥ सइषुहस्तैःसनिषंगिभिर्वशीसंस्रष्टासयुधइंद्रोगणे
न ॥ संसृष्टजित्सोमपाबाहुशर्ध्यूर्ध्वधन्वाप्रतिहिताभिरस्ता ॥ बृहस्पतेपरिदीयारथेनरक्षोहामित्रां
अपबाधमानः ॥ प्रभंजंत्सेनाःप्रमृणोयुधाजयन्नस्माकमेध्यविितारथानां ॥ गोत्रभिदंगोविदंवज्रबाहुंज
यंतमज्मप्रमृणंतमोजसा ॥ इमंसजाताअनुवीरयध्वमिंद्रंसखायोनुसंरभध्वं ॥ बलविज्ञायःस्थ
विरःप्रवीरःसहस्वान्वाजीसहमानउग्रः ॥ अभिवीरोअभिसत्वासहोजाजैत्रमिंद्ररथमातिष्ठगोवित् ॥
अभिगोत्राणिसहसागाहमानोदायोवीरःशतमन्युरिंद्रः ॥ दुश्च्यवनःपृतनाषाडयुध्योस्माकंसेनाअवतु

प्रयुत्सु ॥ इंद्रआसांनेताबृहस्पतिर्दक्षिणायज्ञःपुरएतुसोमः ॥ देवसेनानामभिभंजतीनांजयंतीनांमरुतो
यंत्वग्रे ॥ इंद्रस्यवृष्णोवरुणस्यराज्ञआदित्यानांमरुतांशर्धउग्रं ॥ महामनसांभुवनच्यवानांघोषोदेवा
नांजयतामुदस्थात् ॥ अस्माकमिंद्रःसमृतेषुध्वजेष्वस्माकंयाइषवस्ताजयंतु ॥ अस्माकंवीराउत्तरेभवं
त्वस्मानुदेवाअवताहवेषु ॥ उद्धर्षयमघवन्नायुधान्युत्सत्वनांमामकानांमहांसि ॥ उद्वृत्रहन्वाजिनांवा
जिनान्युद्रथानांजयतामेतुघोषः ॥ उपप्रेतजयतानरःस्थिरावःसंतुबाहवः ॥ इंद्रोवःशर्मयच्छत्वनाधृष्या
यथासथ ॥ अवसृष्टापरापतशरव्येब्रह्मसंशिता ॥ गच्छामित्रान्प्रविशमैषांकंचनोच्छिषः ॥ मर्मा
णितेवर्मभिश्छादयामिसोमस्त्वाराजामृतेनाभिवस्तां ॥ उरोर्वरीयोवरिवस्तेअस्तुजयंतंत्वामनुमदंतुदे
वाः ॥ यत्रबाणाःसंपतंतिकुमाराविशिखाइव ॥ इंद्रोनस्तत्रवृत्रहाविश्वाहाशर्मयच्छतु ॥ शंचमेमयश्च
मेप्रियंचमेनुकामश्चमेकामश्चमेसौमनसश्चमेभद्रंचमेश्रेयश्चमेवस्यश्चमेयशश्चमेभगश्चमेद्रविणंचमेयंताच
मेधर्ताचमेक्षेमश्चमेधृतिश्चमेविश्वंचमेमहश्चमेसंविच्चमेज्ञात्रंचमेसूश्चमेप्रसूश्चमेसीरंचमेलयश्चमऋतंचमेमृ
तंचमेयक्ष्मंचमेनामयच्चमेजीवातुश्चमेदीर्घायुत्वंचमेनमित्रंचमेभयंचमेसुगंचमेशयनंचमेसूषाचमेसुदिनंच

मे ॥ ममाग्नेवर्चोविहवेष्वस्तुवयंत्वेंधानास्तनुवंपुषेम ॥ मह्यंनमंतांप्रदिशश्चतस्रस्त्वयाध्यक्षेणपृतना
जयेम ॥ ममदेवाविहवेसंतुसर्वइंद्रावंतोमरुतोविष्णुरग्निः ॥ ममांतरिक्षमुरुगोयमस्तुमह्यंवातःपवतांका
मेअस्मिन् ॥ मयिदेवाद्रविणमायजंतांमय्याशीरस्तुमयिदेवहूतिः ॥ दैव्याहोतारावनिषंतपूर्वेरिष्टास्याम
तनुवासुवीराः ॥ मह्यंयजंतुममयानिहव्याकूतिःसत्यामनसोमेअस्तु ॥ एनोमानिगांकतमच्चनाहंविश्वे
देवासोअधिवोचतामे ॥ देवीःषडुर्वीरुरुणःकृणोतविश्वेदेवासइहवीरयध्वं ॥ माहास्महिप्रजयामातनू
भिर्मारधामद्विषतेसोमराजन् ॥ अग्निर्मन्युंप्रतिनुदन्पुरस्ताददब्धोगोपाःपरिपाहिनस्त्वं ॥ प्रत्यंचोयंतु
निगुतःपुनस्तेमैषांचित्तंप्रबुधाविनेशत् ॥ धाताधातॄणांभुवनस्ययस्पतिर्देवंसवितारमभिमातिषाहं ॥
इमंयज्ञमश्विनोभाबृहस्पतिर्देवाःपांतुयजमानंन्यर्थात् ॥ उरुव्यचानोमहिषःशर्मयंसदस्मिन्हवेपुरुहू
तःपुरुक्षु ॥ सनःप्रजायैहर्यश्वमृडयेंद्रमानोरीरिषोमापरादाः ॥ येनःसपत्नाअपतेभवंत्विंद्राग्निभ्याम
वबाधामहेतान् ॥ वसवोरुद्राआदित्याउपरिस्पृशंमोग्रंचेत्तारमधिराजमक्रन् ॥ अर्वांचमिंद्रममुतोह
वामहेयोगोजिद्धनजिदश्वाजिद्यः ॥ इमंनोयज्ञंविहवेजुषस्वास्यकुर्मोहरिवोमेदिनंत्वा ॥ अग्नेर्मन्वेप्रथ

मस्यप्रचेतसोयंपांचजन्यंबहवःसमिंधते ॥ विश्वस्यांविशिप्रविविशिवांसंमीमहेसनोमुंचत्वंहसः ॥
यस्येदंप्राणंनिमिषद्यदेजतियस्यजातंजनमानंचकेवलं ॥ स्तौम्यग्निंनाथितोजोहवीमिसनोमुंचत्वंह
सः ॥ इंद्रस्यमन्येप्रथमस्यप्रचेतसोवृत्रघ्नस्तोमाउपमामुपागुः ॥ योदाशुषःसुकृतोहवमुपगंतासनोमुंच
त्वंहसः ॥ यःसंग्रामंनयतिसंवशीयुधेयःपुष्टानिसंसृजतित्रयाणि ॥ स्तौमींद्रंनाथितोजोहवीमिसनो
मुंचत्वंहसः ॥ मन्वेवांमित्रावरुणातस्यवितंसत्यौजसाद्दृंहणायंनुदेथे ॥ याराजानंसरथंयाथउ
ग्रातानोमुंचतमागसः ॥ योवांरथऋजुरश्मिःसत्यधर्मामिथुश्चरंतमुपयातिदूषयन् ॥ स्तौमिमित्राव
रुणानाथितोजोहवीमितौनोमुंचतमागसः ॥ वायोःसवितुर्विदथानिमन्महेयावात्मन्वद्बिभृतोयौचरक्षतः॥
यौविश्वस्यपरिभूबभूवतुस्तौनोमुंचतमागसः ॥ उपश्रेष्ठानआशिषोदेवयोर्धर्मेअस्थिरन् ॥ स्तौमिवायुं
संवितारंनाथितोजोहवीमितौनोमुंचतमागसः ॥ रथीतमौरथीनामह्वऊतयेशुभंगमिष्ठौसुयमेभिरश्वैः ॥
ययोर्वांदेवौदेवेष्वनिशितमोजस्तौनोमुंचतमागसः ॥ यदयातंवहतुंसूर्यायास्त्रिचक्रेणसंसदमिच्छमा

नो ॥ स्तौमिदेवावश्विनौनाथितोजोहवीमितोनोमुंचतमागसः ॥ मरुतांमन्वेअधिनोब्रुवंतुप्रेमांवाचंवि
श्वामवंतुविश्वे ॥ आशून्हुवेसुयमानूतयेतेनोमुंचंत्वेनसः ॥ तिग्ममायुधंवीडित ७सहस्वद्दिव्य ७शर्धःपृत
नासुजिष्णु ॥ स्तौमिदेवान्मरुतोनाथितोजोहवीमितेनोमुंचंत्वेनसः ॥ देवानामन्वेअधिनोब्रुवंतुप्रेमांवा
चंविश्वामवदंतुविश्वे ॥ आशून्हुवेसुयमानूतयेतेनोमुंचंत्वेनसः ॥ यदिदंमाभिशोचतिपौरुषेयेणदैव्ये
न ॥ स्तौमिविश्वान्देवान्नाथितोजोहवीमितेनोमुंचंत्वेनसः ॥ अनुनोद्यानुमतिर्यज्ञंदेवेषुमन्यतां ॥ अग्नि
श्चहव्यवाहनोभवतांदाशुषेमयः ॥ अन्विदनुमतेत्वंमन्यासैशंचनःकृधि ॥ क्रत्वेदक्षायनोहिनुप्रणआ
युं ७षितारिषत् ॥ वैश्वानरोनऊत्याप्रयातुपरावतः ॥ अग्निरुक्थेनवाहसा ॥ पृष्टोदिविपृष्टोअग्निःपृथि
व्यांपृष्टोविश्वाओषधीराविवेश ॥ वैश्वानरःसहसापृष्टोअग्निःसनोदिवासरिषःपातुनक्तं ॥ येअप्रथेताम
मितेभिराजोभिर्येप्रतिष्ठेअभवतांवसूनां ॥ स्तौमिद्यावापृथिवीनाथितोजोहवीमितेनोमुंचतम ७हसः ॥
उर्वीरोदसीवरिवःकृणोतंक्षेत्रस्यपत्नीअधिनोब्रूयातं ॥ स्तौमिद्यावापृथिवीनाथितोजोहवीमितेनोमुंचत
म ७हसः ॥ यत्तेवयंपुरुषत्रायविष्ठाविद्दां ७सश्चकृमाकच्चनागाः ॥ कृधीस्वस्मा ७अदितेरनागाव्येनां ७

सिशिश्रथोविष्वंगग्ने ॥ यथाहतद्वसबोगौर्यैचित्पादेषितामसुंचतायजत्राः ॥ एवात्यमस्मत्प्रमुंचाव्य ७
हःप्रातार्यग्नेप्रतरान्नआयुः ॥ समीचीनामासिप्राचीदिक्तस्यास्तेग्निरधिपतिरसितायश्चाधिपतिर्यश्चगोप्ता
ताभ्यांनमस्तौनोमृडयतांतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवांजंभेदधामि ॥ ओजस्विनीनामासिदक्षिणादिक्तस्यां
स्तइंद्रोधिपतिःपृदाकूरक्षितायश्चाधिपतिर्यश्चगोप्तातातभ्यांनमस्तौनोमृडयतांतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवांजं
भेदधामि ॥ प्राचीनामासिप्रतीचीदिक्तस्यास्तेसोमोधिपतिःस्वजोरक्षितायश्चाधिपतिर्यश्चगोप्ताताभ्यां
नमस्तौनोमृडयतांतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवांजंभेदधामि ॥ अवस्थावानामास्युदीचीदिक्तस्यास्तेवरुणो
धिपतिस्तिरश्चराजीरक्षितायश्चाधिपतिर्यश्चगोप्ताताभ्यांनमस्तौनोमृडयतांतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवांजंभे
दधामि ॥ अधिपत्नीनामासिबृहतीदिक्तस्यास्तेबृहस्पतिरधिपतिश्वित्रोरक्षितायश्चाधिपतिर्यश्चगोप्ताता
भ्यांनमस्तौनोमृडयतांतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवांजंभेदधामि ॥ वशिनीनामासीयंदिक्तस्यास्तेयमोधिप
तिः कल्माषग्रीवोरक्षितायश्चाधिपतिर्यश्चगोप्ताताभ्यांनमस्तौनोमृडयतांतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवांजंभेद
धामि ॥ हेतयोनामस्थतेषांवः पुरोगृहाअग्निर्वइषवःसलिलोवातनामंतेभ्योवोनमस्तेनोमृडयततेयंद्वि
ष्मोयश्चनोद्वेष्टितंबोजंमेदधामि ॥ निलिंपानामस्थतेषांवोदक्षिणागृहाःपितरोवइषवःसगरोवातनामंते

भ्योवोनमस्तेनोमृडयततेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ वज्रिणोनामस्थतेषांवःपश्चाद्गृहाःस्व
प्नोवइषवोगव्हरोवातनामंतेभ्योवोनमस्तेनोमृडयततेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ अवस्था
वानोनामस्छतेषांवउत्तराद्गृहाआपोवइषवःसमुद्रोवातनामंतेभ्योवोनमस्तेनोमृडयततेयंद्विष्मोयश्चनोद्वे
ष्टितंवोजंभेदधामि ॥ अधिपतयोनामस्छतेषांवउपरिगृहावर्षंवइषवोदस्वान्वातनामंतेभ्योवोनमस्तेनो
मृडयततेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ क्रव्यानामस्छपार्थिवास्तेषांवइहगृहाअन्नंवइषवोनिमि
षोवातनामंतेभ्योवोनमस्तेनोमृडयततेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि ॥ शतायुधायशतवीर्यायश
तोतयेभिमातिषाहे ॥ शतंयोनःशरदोअजितानिंद्रोनेषदतिदुरितानिविश्वा ॥ येचत्वारःपथयोदेवयाना
अंतराद्यावापृथिवीवियंति ॥ तेषांयोअज्यानिमजीतिमावहात्तस्मैनोदेवाःपरिदत्तेहसर्वे ॥ ग्रीष्मोहेमंत
उतनोवसंतःशरद्वर्षाःसुवितन्नोअस्तु ॥ तेषामृतूनां शतशारदानांनिवातएषामभयेस्याम ॥ इदुवत्सरा
यपरिवत्सरायसंवत्सरायकृणुताबृहन्नमः ॥ तेषांवयं सुमतौयज्ञियानांज्योगजीताअहतास्याम ॥ भद्रा
न्नश्रेयःसमनैष्टदेवास्त्वयावसेनसमशीमहित्वा ॥ सनोमयोभूःपितोआविशस्वशंतोकायतनुवेस्योनः॥ भू

तंभव्यंभविष्यद्वषट्स्वाहानमऋक्सामयजुर्वषट्स्वाहानमोगायत्रीत्रिष्टुप्जगतीवषट्स्वाहानमः पृथिव्यं
तरिक्षंद्यौर्वषट्स्वाहानमोग्निर्वायुःसूर्योवषट्स्वाहानमः प्राणोव्यानोपानोवषट्स्वाहानमोन्नंकृषिर्वृष्टिर्वषट्
स्वाहानमः पितापुत्रःपौत्रोवषट्स्वाहानमोभूर्भुवःसुवर्वषट्स्वाहानमः ॥ इंद्रोदधीचोअस्थभिः ॥ वृत्रा
ण्यप्रतिष्कुतः ॥ जघाननवतीर्नव ॥ इच्छंनश्वस्ययच्छिरः ॥ पर्वतेष्वपश्रितं ॥ तद्विदच्छर्यणाव
ति ॥ अत्राहगोरमन्वत ॥ नामत्वष्टुरपीच्यं ॥ इत्थाचंद्रमसोगृहे ॥ इंद्रमिद्गाथिनोबृहत् ॥ इंद्रमर्केभि
र्किणः ॥ इंद्रंवाणीरनूषत ॥ इंद्रइद्धर्योःसचा ॥ संमिश्लआवचोयुजा ॥ इंद्रोवज्रीहिरण्ययः ॥
इंद्रोदीर्घायचक्षसे ॥ आसूर्यंरोहयद्दिवि ॥ विगोभिरद्रिमैरयत् ॥ इंद्रवाजेषुनोअव ॥ सहस्रप्रधनेषु
च ॥ उग्रउग्राभिरूतिभिः ॥ तामिंद्रंवाजयामसि ॥ महेवृत्रायहंतवे ॥ सवृषावृषभोभुवत् ॥ इंद्रःस
दामनेकृतः ॥ ओजिष्ठःसबलेहितः ॥ द्युम्नीश्लोकीससोम्यः ॥ गिरावज्रोनसंभृतः ॥ सबलोअनप
च्युतः ॥ ववक्षुरुग्रोअस्तृतः ॥ चक्षुषोहेतेमनसोहेते ॥ वाचोहेतेब्रह्मणोहेते ॥ योमाघायुरभिदासति
तमग्नेमेन्यामेनिंकृणु ॥ योमाचक्षुषायोमनसा ॥ योवाचाब्रह्मणाघायुरभिदासति ॥ तयाग्नेत्वंमेन्या ॥

अमुमंमेनिर्कृणु ॥ यत्किंचासौमनसायच्चवाचा ॥ यज्ञैर्जुहोतियजुषाहविर्भिः ॥ तन्मृत्युर्निर्ऋत्यासंवि
दानः ॥ पुरादिष्टादाहुतीरस्यहंतु ॥ यातुधानानिर्ऋतिरादुरक्षः ॥ तेअस्यघ्नंत्वनृतेनसत्यं ॥ इंद्रेषिता
आज्यमस्यमथ्नंतु ॥ मातत्समृद्धियदसौकरोति ॥ हन्मितेहंकृत ँ्हविः ॥ योमेघोरमचीकृतः ॥ अ
पांचौतउभौबाहू ॥ अपनह्याम्यास्यं ॥ अपनह्यामितेबाहू ॥ अपनह्याम्यास्यं ॥ अग्नेर्देवस्यब्रह्मणा ॥
सर्वंतेवधिषंकृतं ॥ पुरामुष्यवषट्कारात् ॥ यज्ञंदेवेषुनस्कृधि ॥ स्विष्टमस्माकंभूयात् ॥ मास्मान्प्राप
न्नरातयः ॥ अंतिदूरेसतोअग्ने ॥ भ्रातृव्यस्याभिदासतः ॥ वषट्कारेणवज्रेण ॥ कृत्या ँ्हंन्मिकृतामहं ॥
योमानक्तंदिवासायं ॥ प्रातश्चान्होनिपीयति ॥ अथातमिंद्रवज्रेण ॥ भ्रातृव्यंपादयामसि ॥ प्राणोरक्ष
तिविश्वमेजत् ॥ इर्योभूत्वाबहुधाबहूनि ॥ सइत्सर्वंव्यानशे ॥ योदेवोदेवेषुविभूरंतः ॥ आर्वदूदात्क्षेत्रि
यध्वगद्वृषा ॥ तमित्प्राणंमनसोपिशिक्षत ॥ अग्रंदेवानामिदमत्तुनोहविः ॥ मनसश्चित्तेदं ॥ भूतंभव्यं
चगुप्यते ॥ तद्धिदेवेष्वग्रियं ॥ आनएतुपुरश्चरं ॥ सहदेवैरिम ँ्हवं ॥ मनश्रेयसिश्रेयसि ॥ कर्मयज्ञ
पतिंदधत् ॥ जुषतांमेवागिद ँ्हविः ॥ विराट्देवीपुरोहिता ॥ हव्यवाडनपायिनी ॥ ययारूपाणिबहु

धावदंति ॥ पेशा ँसिदेवाःपरमेजनित्रे ॥ सानोविराडनपस्फुरंती ॥ वाग्देवीजुषतामिद ँहविः ॥ चक्षुर्देवानांज्योतिरमृतेन्यक्तं ॥ अस्यविज्ञानायबहुधानिधीयते ॥ तस्यसुम्नमशीमहि ॥ मानोहासीद्विचक्षणं ॥ आयुरिन्नःप्रतीर्यतां ॥ अनंधाश्चक्षुषावयं ॥ जीनाज्योतिरशीमहि ॥ सुवर्ज्योतिरुतामृतं ॥ श्रोत्रेण भद्रमुतशृण्वंतिसत्यं ॥ श्रोत्रेणवाचंबहुधोद्यमानां ॥ श्रोत्रेणमोदश्चमहश्चश्रूयते ॥ श्रोत्रेणसर्वादिशआशृणोमि ॥ येनप्राच्याउतदक्षिणा ॥ प्रतीच्यैदिशशृण्वंत्युत्तरात् ॥ तदिच्छ्रोत्रंबहुधोद्यमानं ॥ अरान्ननेमिःपरिसर्वंबभूव ॥ सि ँहेव्याघ्रउतयापृदाकौ ॥ त्विषिरग्नौब्राह्मणेसूर्येया ॥ इंद्रंयादेवीसुभगाजजान ॥ सानआगन्वर्चसासंविदाना ॥ याराजन्येदुंदुभावायतायां ॥ अश्वस्यक्रंदेपुरुषस्यमायौ ॥ इंद्रंयादेवीसुभगाजजान ॥ सानआगन्वर्चसासंविदाना ॥ याहस्तिनिद्वीपिनियाहिरण्ये ॥ त्विषिरश्वेषुपुरुषेषुगोषु ॥ इंद्रंयादेवीसुभगाजजान ॥ सानआगन्वर्चसासंविदाना ॥ रथेअक्षेषुवृषभस्यवाजे ॥ वातेपर्जन्येवरुणस्यशुष्मे ॥ इंद्रंयादेवीसुभगाजजान ॥ सानआगन्वर्चसासंविदाना ॥ राडसिविराडसि ॥

संम्राडसिस्वराडसि ॥ इंद्रायत्वातेजस्वतेतेजस्वंतꣳश्रीणामि ॥ इंद्रायत्वौजस्वतओजस्वंतꣳश्रीणामि ॥
इंद्रायत्वापयस्वतेपयस्वंतꣳश्रीणामि ॥ इंद्रायत्वायुष्मंतआयुष्मंतꣳश्रीणामि ॥ तेजोसि ॥ तत्तेप्रयच्छा
मि ॥ तेजस्वदस्तुमेमुखं ॥ तेजस्वच्छिरोअस्तुमे ॥ तेजस्वान्विश्वतः प्रत्यङ् ॥ तेजसासंपिपृ
ग्धिमा ॥ ओजोसि ॥ तत्तेप्रयच्छामि ॥ ओजस्वदस्तुमेमुखं ॥ ओजस्वच्छिरोअस्तुमे ॥ ओज
स्वान्विश्वतः प्रत्यङ् ॥ ओजसासंपिपृग्धिमा ॥ पयोसि ॥ तत्तेप्रयच्छामि ॥ पयस्वदस्तुमेमुखं ॥
पयस्वच्छिरोअस्तुमे ॥ पयस्वान्विश्वतः प्रत्यङ् ॥ पयसासंपिपृग्धिमा ॥ आयुरसि ॥ तत्तेप्रयच्छा
मि ॥ आयुष्मदस्तुमेमुखं ॥ आयुष्मच्छिरोअस्तुमे ॥ आयुष्मान्विश्वतःप्रत्यङ् ॥ आयुषासंपिपृ
ग्धिमा ॥ इममग्नआयुषेवर्चसेकृधि ॥ प्रियꣳरेतोवरुणसोमराजन् ॥ मातेवास्माअदितेशर्मय
च्छ ॥ विश्वेदेवाजरदष्टिर्यथासत् ॥ आयुरसिविश्वायुरसि ॥ सर्वायुरसिसर्वमायुरसि ॥ यतोवा
तोमनोजवाः ॥ यतःक्षरंतिसिंधवः ॥ तासांत्वासर्वासाꣳरुचा ॥ अभिषिंचामिवर्चसा ॥ समुद्रइ
वासिगंह्मना ॥ सोमइवास्यदाभ्यः ॥ अग्निरिवविश्वतःप्रत्यङ् ॥ सूर्यइवज्योतिषाविभूः ॥ अपांयोद्र
वणेरसः ॥ तमहमस्माआमुष्यायणाय ॥ तेजसेब्रह्मवर्चसायगृण्हामि ॥ अपांयऊर्मौरसः ॥ तमहम

स्माआमुष्यायणाय ॥ ओजसवीर्यायगृण्हामि ॥ अपांयोमध्यतोरसः ॥ तमहमस्माआमुष्यायणा
यं ॥ पुष्ट्यैप्रजननायगृण्हामि ॥ अपांयोयाज्ञियोरसः ॥ तमहमस्माआमुष्यायणाय ॥ आयुषेदीर्घायु
त्वायगृण्हामि ॥ अहमस्मिप्रथमजाऋतस्य ॥ पूर्वंदेवेभ्योअमृतस्यनाभिः ॥ योमाददातिसइदेवमा
वाः ॥ अहमन्नमन्नमदंतमद्मि ॥ पूर्वमग्नेरपिदहत्यन्नं ॥ यत्तौहासातेअहमुत्तरेषु ॥ व्यात्तमस्यपशवःसु
जंभं ॥ पश्यंतिधीराःप्रचरंतिपाकाः ॥ जहाम्यन्यंनजहाम्यन्यं ॥ अहमन्नंवशमिच्चरामि ॥ समानम
र्थपर्येमिभुंजत् ॥ कोमामन्नमनुष्योदयेत ॥ पराकेअन्ननिहितंलोकएतत् ॥ विश्वैर्देवैःपितृभिर्गुप्तम
न्नं ॥ यदद्यतेलुप्यतेयत्परोप्यते ॥ शततमीसातनूर्मेबभूव ॥ महांतौचरूसकृदुग्धेनपप्रौ ॥ दिवंचपृश्निपृथि
वींचसाकं ॥ तत्संपिबंतोनभिनंतिवेयसः ॥ नैतद्भूयोभवतिनोकनीयः ॥ अन्नंप्राणमन्नमपानमाहुः ॥
अन्नंमृत्युंतमुजीवातुमाहुः ॥ अन्नंब्रह्माणोजरसंवदंति ॥ अन्नमाहुःप्रजननंप्रजानां ॥ मोघमन्नंविंदते
अप्रचेताः ॥ सत्यंब्रवीमिवधइत्सतस्य ॥ नार्यमणंपुष्यतिनोसखायं ॥ केवलाघोभवतिकेवलादी ॥
अहंमेघस्तनयन्वर्षन्नस्मि ॥ मामदंत्यहमद्म्यन्यान् ॥ अहंसदमृतोभवामि ॥ मदादित्याअधिसर्वेत

पंति ॥ देवींवाचमजनयंतदेवाः ॥ तांविश्वरूपाःपशवोवदंति ॥ सानोमंद्रेषमूर्जंदुहाना ॥ धेनुर्वाग
स्मानुपसुष्टुतैतु ॥ यद्वाग्वदंत्यविचेतनानि ॥ राष्ट्रीदेवानांनिषसादमंद्रा ॥ चतस्रऊर्जंदुदुहेपयांसि ॥
क्वस्विदस्याःपरमंजगाम ॥ अनंतामंतादधिनिर्मितांमहीं ॥ यस्यांदेवाअदधुर्भोजनानि ॥ एकाक्षरांद्वि
पदांषट्पदांच ॥ वाचंदेवाउपजीवंतिविश्वे ॥ वाचंदेवाउपजीवंतिविश्वे ॥ वाचंगंधर्वाःपशवोमनु
ष्याः ॥ वाचीमाविश्वाभुवनान्यर्पिता ॥ सानोहवंजुपतामिंद्रपत्नी ॥ वागक्षरंप्रथमजाऋतस्य ॥ वे
दानांमातामृतस्यनाभिः ॥ सानोजुषाणोपयज्ञमागात् ॥ अवंतीदेवीसुहवामेअस्तु ॥ यामृषयोमंत्रकृ
तोमनीषिणः ॥ अन्वैच्छंदेवास्तपसाश्रमेण ॥ तांदेवींवाचंहविषायजामहे ॥ सानोदधातुसुकृतस्य
लोके ॥ चत्वारिवाक्परिमितापदानि ॥ तानिविदुर्ब्राह्मणायेमनीषिणः ॥ गुहात्रीणिनिहितानेंगयंति ॥
तुरीयंवाचोमनुष्यावदंति ॥ श्रद्धयाग्निःसमिध्यते ॥ श्रद्धयाविंदतेहविः ॥ श्रद्धांभगस्यमूर्धनि ॥ व
चसावेदयामसि ॥ प्रियंश्रद्धेददतः ॥ प्रियंश्रद्धेदिदासतः ॥ प्रियंभोजेषुयज्वसु ॥ इदंमउदितं
कृधि ॥ यथादेवाअसुरेषु ॥ श्रद्धामुग्रेषुचक्रिरे ॥ एवंभोजेषुयज्वसु ॥ अस्माकमुदितंकृधि ॥ श्रद्धांदेवा

यजमानाः ॥ वायुगोपाउपासते ॥ श्रद्धा ँहृदैय्यंयाकूत्या ॥ श्रद्धयाहूतयेहविः ॥ श्रद्धांप्रातर्हवामहे ॥
श्रद्धांमध्यंदिनंपरि ॥ श्रद्धा ँसूर्यस्यनिम्रुचि ॥ श्रद्धेश्रद्धापयेहमा ॥ श्रद्धादेवानाधिवस्ते॥ श्रद्धाविश्वमिदं
जगत् ॥ श्रद्धांकामस्यमातरं ॥ हविषावर्धयामासि ॥ ब्रह्मजज्ञानंप्रथमंपुरस्तात् ॥ विसीमतःसुरुचोवे
नआवः ॥ सबुध्नियाउपमाअस्यविष्ठाः ॥ सतश्चयोनिमसतश्चविवः ॥ पिताविराजामृषभोरयीणां ॥ अं
तरिक्षंविश्वरूपआविवेशा ॥ तमर्कैरभ्यर्चंतिवत्सं ॥ ब्रह्मसंतंब्रह्मणावर्धयंतः ॥ ब्रह्मदेवानजनयत् ॥
ब्रह्मविश्वमिदंजगत् ॥ ब्रह्मणःक्षत्रंनिर्मितं ॥ ब्रह्मब्राह्मणआत्मना ॥ अंतरस्मिन्निमेलोकाः ॥ अंतर्वि
श्वमिदंजगत् ॥ ब्रह्मैवभूतानांज्येष्ठं ॥ तेनकोर्हतिस्पर्धितुं ॥ ब्रह्मन्देवास्त्रयस्त्रिंशत् ॥ ब्रह्मनिंद्रप्रजा
पती ॥ ब्रह्मन्हविश्वाभूतानि ॥ नावीवांतःसमाहिता ॥ चतस्रआशाःप्रचरंत्वग्नयः ॥ इमन्नोयज्ञंनय
तुप्रजानन् ॥ घृतंपिन्वंनजरंँसुवीरं ॥ ब्रह्मसमीद्भवत्याहुतीनां ॥ आगावोअग्मंनुतभद्रमक्रन् ॥ सी
दंतुगोष्ठेरणयंत्वस्मे ॥ प्रजावतीःपुरुरूपाइहस्युः ॥ इंद्रायपूर्वीरुषसोदुहानाः ॥ इंद्रोयज्वनेपृणतेचशि
क्षति ॥ उपेद्दातिनस्वंमुषायति ॥ भूयोभूयोरयिमिदस्यवर्धयन् ॥ अभिन्नेखिल्लेनिदधातिदेवयुं ॥ न

तानंशंतिनिदंभातितस्करः ॥ नैनाआमित्रोव्यथिरादंधर्षति ॥ देवाꣳश्चयाभिर्यजतेददातिच ॥ ज्योगित्ता
भिःसचतेगोपतिःसह ॥ नताअर्वारेणुकंकाटोअश्नुते ॥ नसꣳस्कृतत्रमुपयंतिताअभि ॥ उरुगायमभं
यंतस्यताअनु ॥ गावोमर्त्यस्यविचरंतियज्वनः ॥ गावोभगोगावइंद्रोमेअच्छात् ॥ गावःसोमस्यप्रथ
मस्यभक्षः ॥ इमायागावःसजनासइंद्रः ॥ इच्छामीधृदामनसाचिदिंद्रं ॥ यूयंगावोमेदयथाकृशंचित्
अश्लीलंचित्कृणुथासुप्रतीकं ॥ भद्रंगृहंकृणुथभद्रवाचः ॥ बृहद्वोवयउच्यतेसभासु ॥ प्रजावतीःसू
यवसꣳरिशंतीः ॥ शुत्धाअपःसुप्रपाणेपिबंतीः ॥ मावस्तेनईशतमाघशꣳसः ॥ परिवोहेतीरुद्रस्यवृं
ज्यात् ॥ उपेदमुपपर्चनं ॥ आसुगोषूपपृच्यतां ॥ उपर्षभस्यरेतसि ॥ उपेंद्रतववीर्ये ॥ तासूर्याचंद्र
मसाविश्वभृत्तमामहत् ॥ तेजोवसुमद्राजतोदिवि ॥ सामात्मानाचरतःसामचारिणा ॥ ययोर्व्रतंनम
मेजातुदेवयोः ॥ उभाबंतौपरियातअर्म्या ॥ दिवोनरश्मीꣳस्तनुतोव्यर्णवे ॥ उभाभुवंतीभुवनाकविक्रतू ॥
सूर्याहिचंद्राचरतोहतामती ॥ पतीद्युमद्विश्वविदाउभादिवः ॥ सूर्याउभाचंद्रमसाविचक्षणा ॥ विश्व
वारावरिवोभावरेण्या ॥ तानोवतंमतिमंतामहिव्रता ॥ विश्ववपरीप्रतरणातरंता ॥ सुवर्विदादृशयेभूरि

रश्मी ॥ सूर्यानचंद्रावसुत्वेषदर्शता ॥ मनस्विनोभानुंचरतोनुसंदिवं ॥ अस्यश्रवोनद्यःसप्तबिभ्रति ॥
द्यावाक्षामापृथिवीदर्शतंवपुः ॥ अस्मेसूर्याचंद्रमसाभिचक्षे ॥ श्रद्धेकमिंद्रचरतोविचर्तुरं ॥ पूर्वापरंच
रतोमाययैतौ ॥ शिशूक्रीडंतौपरियातोअध्वरं ॥ विश्वान्यन्योभुवनाभिचष्टे ॥ ऋतूनन्योविदधज्जायते
पुनः ॥ हिरण्यवर्णाःशुचयःपावकायासुजातःकश्यपोयास्विंद्रः ॥ अग्निंयागर्भंदधिरेविरूपास्तानआपः
शꣳस्योनाभवंतु ॥ यासाꣳराजावरुणोयातिमध्येसत्यानृतेअवपश्यंजनानां ॥ मधुश्चुतःशुचयोयाःपाव
कास्तानआपःशꣳस्योनाभवंतु ॥ यासांदेवादिविकृण्वंतिभक्षंयाअंतरिक्षेबहुधाभवंति ॥ याःपृथिवींपयसों
दंतिशुक्रास्तानआपःशꣳस्योनाभवंतु ॥ शिवेनमाचक्षुषापश्यतापःशिवयातनुवोपस्पृशतत्वचंमे ॥ स
र्वाꣳअग्नीꣳरप्सुषदोहुवेवोमयिवर्चोबलमोजोनिधत्त ॥ आपोभद्राघृतमिदापआसुरग्नीषोमौबिभ्रत्याप
इत्ताः ॥ तीव्रोरसोमधुपृचामरंगमआमाप्राणेनसहवर्चसागन् ॥ आदित्पश्याम्युतवाशृणोम्यामाघोषो
गच्छातिवाङ्नआसाम् ॥ मन्येभेजानोअमृतस्यतर्हिहिरण्यवर्णाअतृपंयदावः ॥ नासदासीन्नोसदासीत्त

दानीं ॥ नासीद्रजोनोव्योमापरोयत् ॥ किमावरीवः कुहकस्यशर्मन् ॥ अंभः किमासीद्गहनंगभीरं ॥
नमृत्युरमृतंनतर्हिन ॥ रात्रियाअन्हआसीत्प्रकेतः ॥ आनीदवातंस्वधयातदेकं ॥ तस्माद्धान्यंनपरः किं
चनास ॥ तमआसीत्तमसागूढमग्रेप्रकेतं ॥ सलिलंसर्वमाइदं ॥ तुच्छेनाभ्यपिहितंयदासीत् ॥ तपस
स्तन्महिनाजायतैकं ॥ कामस्तदग्रेसमवर्त्तताधि ॥ मनसोरेतः प्रथमंयदासीत् ॥ सतोबंधुमसतिनिरविं
दन् ॥ हृदिप्रतीष्याकवयोमनीषा ॥ तिरश्चीनोविततोरश्मिरेषां ॥ अधस्विदासी ३दुपरिस्विदासी ३त् ॥
रेतोधाआसन्महिमानआसन् ॥ स्वधाअवस्तात्प्रयतिः परस्तात् ॥ कोअद्धावेदकइहप्रवोचत् ॥ कुतआ
जाताकुतइयंविसृष्टिः ॥ अर्वाग्देवाअस्यविसर्जनाय ॥ अथाकोवेदयतआबभूव ॥ इयंविसृष्टिर्यतआबभू
व ॥ यदिवादधेयदिवान ॥ योअस्याध्यक्षः परमेव्योमन् ॥ सोअंगवेदयदिवानवेद ॥ किंस्विद्वनंकउसवृ
क्षआसीत् ॥ यतोद्यावापृथिवीनिष्टतक्षुः ॥ मनीषिणोमनसापृच्छतेदुतत् ॥ यदध्यतिष्ठद्भुवनानिधारय
न् ॥ ब्रह्मवनंब्रह्मसवृक्षआसीत् ॥ यतोद्यावापृथिवीनिष्टतक्षुः ॥ मनीषिणोमनसाविब्रवीमिवः ॥ ब्र

ह्वाध्यतिंष्ठद्भुवनानिधारयंन् ॥ प्रातरग्निंप्रातरिंद्रं ँ हवामहे ॥ प्रातर्मित्रावरुणाप्रातरश्विना ॥ प्रातभंगंपू
षणंब्रह्मणस्पतिं ॥ प्रातःसोममुतरुद्रं ँ हुवेम ॥ प्रातर्जितंभगमुग्रं ँ हुवेम ॥ वयंपुत्रमदितेर्योविध
र्त्ता ॥ आध्रश्चिद्यंमन्यमानस्तुरश्चित् ॥ राजाचिद्यंभगंभक्षीत्याह ॥ भगप्रणेतर्भगसत्यराधः ॥ भगे
मांधियमुदवददंनः ॥ भगप्रणोजनयगोभिरश्वैः ॥ भगप्रनृभिर्नृवंतस्याम ॥ उतेदानींभगवंतस्याम ॥
उतप्रपित्वउतमध्येअन्हां ॥ उतोदितामघवंत्सूर्यस्य ॥ वयंदेवानां ँ सुमतौस्याम ॥ भगएवभगवां ँ
अस्तुदेवाः ॥ तेनवयंभगवंतस्याम ॥ तंत्वाभगसर्वइज्जोहवीमि ॥ सनोभगपुरएताभवेह ॥ समध्व
रायोषसोनमंत ॥ दधिक्रावेवशुचयेपदाय ॥ अर्वाचीनंवसुविदंभगंनः ॥ रथमिवाश्वावाजिनआवहं
तु ॥ अश्वावतीर्गोमतीर्नउषासः ॥ वीरवतीःसदमुच्छंतुभद्राः ॥ घृतंदुहानाविश्वतःप्रपीनाः ॥ यूयं
पातस्वस्तिभिःसदानः ॥ अग्निर्नःपातुकृत्तिकाः ॥ नक्षत्रंदेवमिंद्रियं ॥ इदमासांविचक्षणं ॥ हविरा
संजुहोतन ॥ यस्यभांतिरश्मयोयस्यकेतवः ॥ यस्येमाविश्वाभुवनानिसर्वा ॥ सकृत्तिकाभिरभिसंवसा

न: ॥ अग्निर्नोदेवःसुवितेदधातु ॥ प्रजापतेरोहिणीवेतुपत्नी ॥ विश्वरूपाबृहतीचित्रभानुः ॥ १ ॥
सानोयज्ञस्यसुवितेदधातु ॥ यथाजीवेमशरदःसवीराः ॥ रोहिणीदेव्युदगात्पुरस्तात् ॥ विश्वारूपाणि
प्रतिमोदमाना ॥ प्रजापति ँहविषावर्द्धयंती ॥ प्रियादेवानामुपयातुयज्ञं ॥ सोमोराजाम्रृगशीर्षेणआ
गन् ॥ शिवंनक्षत्रंप्रियमस्यधाम ॥ आप्यायमानोबहुधाजनेषु ॥ रेतःप्रजांयजमानेदधातु ॥ २ ॥ य
त्तेनक्षत्रंमृगशीर्षमस्ति ॥ प्रिय ँराजन्प्रियतमंप्रियाणां ॥ तस्मैतेसोमहविषाविधेम ॥ शंनएधिद्विपदे
शंचतुष्पदे ॥ आर्द्रयारुद्रःप्रथमानएति ॥ श्रेष्ठोदेवानांपतिरघ्नियानां ॥ नक्षत्रमस्यहविषाविधेम ॥ मानः
प्रजा ँरीरिषन्मोतवीरान् ॥ हेतीरुद्रस्यपरिणोवृणक्तु ॥ आर्द्रानक्षत्रंजुषता ँहविर्नः ॥ ३ ॥ प्रमुंच
मानौदुरितानिविश्वा ॥ अपाघश ँसंनुदतामरातिं ॥ पुनर्नोदेव्यदितिस्पृणोतु ॥ पुनर्वसूनःपुनरेतांय
ज्ञं ॥ पुनर्नोदेवाअभियंतुसर्वे ॥ पुनःपुनर्वोहविषायजामः ॥ एवानदेव्यदितिरनर्वा ॥ विश्वस्यभर्त्रीज
गतःप्रतिष्ठा ॥ पुनर्वसूहविषावर्द्धयंती ॥ प्रियंदेवानामप्येतुपाथः ॥ ४ ॥ बृहस्पतिःप्रथमंजायमानः ॥
तिष्यंनक्षत्रमभिसंबभूव ॥ श्रेष्ठोदेवानांपृतनासुजिष्णुः ॥ दिशोनुसर्वाअभयन्नोअस्तु ॥ तिष्यःपुरस्ता

दुतमध्यतोनः ॥ बृहस्पतिर्नः परिपातुपश्चात् ॥ बाधेतांद्वेषोअभयंकृणुतां ॥ सुवीर्यस्यपतयस्याम ॥
इद ॅसर्पेभ्योहविरस्तुजुष्टं ॥ आश्रेपायेषामनुयंतिचेतः ॥ ५ ॥ येअंतरिक्षंपृथिवींक्षियंति ॥ तेनःस
र्पासोहवमागमिष्ठाः ॥ येरोचनेसूर्यस्यापिसर्पाः ॥ येदिवंदेवीमनुसंचरंति ॥ येषामाश्रेषाअनुयंतिका
मं ॥ तेभ्यःसर्पेभ्योमधुमज्जुहोमि ॥ उपहूताःपितरोयेमघासु ॥ मनोजवसःसुकृतःसुकृत्याः ॥ तेनोनक्षत्रे
हवमागमिष्ठाः ॥ स्वधाभिर्यज्ञंप्रयतंजुषंतां ॥ ६ ॥ येअग्निदग्धायेनग्निदग्धाः ॥ येमुंलोकंपितरःक्षियं
ति ॥ या ॅश्चविद्मया ॅउचनप्रविद्म ॥ मघासुयज्ञःसुकृतंजुषंतां ॥ गवांपतिःफल्गुनीनामसित्वं ॥ तद
र्यमन्वरुणामित्रचारु ॥ तंत्वावय ॅसवितार ॅसनीनां ॥ जीवाजीवंतमुपसंविशेम ॥ येनेमाविश्वाभुव
नानिसांजिता ॥ यस्यदेवाअनुसंयंतिचेतः ॥ ७ ॥ अर्यमाराजाजरस्तुविष्मान् ॥ फल्गुनीनामृषभोरो
रवीति ॥ श्रेष्ठोदेवानांभगवोभगासि ॥ तत्वाविदुःफल्गुनीस्तस्यवित्तात् ॥ अस्मभ्यंक्षत्रमजर ॅसुवीर्यं ॥
गोमदश्ववदुपसंनुदेह ॥ भगोहदाताभगइत्प्रदाता ॥ भगोदेवीःफल्गुनीराविवेशा ॥ भगस्येत्तंप्रसवं
गमेम ॥ यत्रदेवैःसधमादंमदेम ॥ ८ ॥ आयातुदेवःसवितोपयातु ॥ हिरण्ययेनसुवृतारथेना ॥ वह

न्हस्तꣳ सुभगेविद्मनायसं ॥ प्रयच्छंतंपपुरिंपुण्यमच्छा ॥ हस्तःप्रयच्छत्वमृतंवसीयः ॥ दक्षिणेनप्रति
गृभ्णीमएनत् ॥ दातारमद्यसविताविदेय ॥ योनोहस्तापवसुवातियज्ञं ॥ त्वष्टानक्षत्रमभ्येतिचित्रां ॥
सुभꣳ ससंयुवतिꣳ रोचमानां ॥ ९ ॥ निवेशयन्नमृतान्मर्त्याꣳ श्च ॥ रूपाणिपिꣳ शन्भुवनानिविश्वा ॥
तन्नस्त्वष्टातदुचित्राविचष्टां ॥ तन्नक्षत्रंभूरिदाअस्तुमह्यं ॥ तन्नःप्रजांवीरवतीꣳ सनोतु ॥ गोभिर्नोअ
श्वैःसमनक्तुयज्ञं ॥ वायुर्नक्षत्रमभ्येतिनिष्ट्यां ॥ तिग्मशृंगोवृषभोरोरुवाणः ॥ समीरयन्भुवनामातरि
श्वा ॥ अपद्वेषाꣳ सिनुदतामरातीः ॥ १० ॥ तन्नोवायुस्तदुनिष्ट्याशृणोतु ॥ तन्नक्षत्रंभूरिदाअस्तुम
ह्यं ॥ तन्नोदेवासोअनुजानंतुकामं ॥ यथातरेमदुरितानिविश्वा ॥ दूरमस्मच्छत्रवोयंतुभीताः ॥ तदिं
द्राग्नीकृणुतांतद्विशाखे ॥ तन्नोदेवासोअनुमदंतुयज्ञं ॥ पश्चात्पुरस्तादभयन्नोअस्तु ॥ नक्षत्राणामधिप
त्नीविशाखे ॥ श्रेष्ठाविंद्राग्नीभुवनस्यगोपौ ॥ ११ ॥ विषूचःशत्रूनपबाधमानौ ॥ अपःक्षुधंनुदतामरा
तिं ॥ पूर्णापश्चादुतपूर्णापुरस्तात् ॥ उन्मध्यतःपौर्णमासीजिगाय ॥ तस्यांदेवाअधिसंवसंतः ॥ उत्त

मेनाकइहमादयंतां ॥ पृथ्वीसुवर्चायुवतिःसजोषाः ॥ पौर्णमास्युदगाच्छोभमाना ॥ आप्यायपंतीदुरि
तानिविश्वा ॥ उरुंदुहांयजमानाययज्ञं ॥ १२ ॥ ऋध्यास्महव्यैर्नमसोपसद्या ॥ मित्रंदेवंमित्रधेयंनो
अस्तु ॥ अनूराधान्हविषावर्धयंतः ॥ शतंजीवेमशरदःसवीराः ॥ चित्रंनक्षत्रमुदगात्पुरस्तात् ॥ अ
नूराधासइतियद्वदंति ॥ तन्मित्रएतिपथिभिर्देवयानैः ॥ हिरण्ययैर्विततैरंतरिक्षे ॥ इंद्रोज्येष्ठामनुनक्षत्रमे
ति ॥ यस्मिन्वृत्रंवृत्रतूर्येततार ॥ तस्मिन्वयममृतंदुहानाः ॥ क्षुधंतरेमदुरितिंदुरिष्टिं ॥ पुरंदरायवृषभा
यधृष्णवे ॥ अषाढायसहमानायमीढुषे ॥ इंद्रायज्येष्ठामधुमद्दुहाना ॥ उरुंकृणोतुयजमानायलोकं ॥ मूलं
प्रजांवीरवतींविदेय ॥ पराच्येतुनिर्ऋतिःपराचा ॥ गोभिर्नक्षत्रंपशुभिःसमक्तं ॥ अहर्भूयाद्यजमानायमह्यं
॥ १३ ॥ अहर्नोअद्यसुवितेदधातु ॥ मूलंनक्षत्रमितियद्वदंति ॥ पराचींवाचानिर्ऋतिंनुदामि ॥ शिवंप्रजायै
शिवमस्तुमह्यं ॥ यादिव्याआपःपयसासंबभूवुः ॥ याअंतरिक्षउतपार्थिवीर्याः ॥ यासामषाढाअनुयंतिकामं
तानआपःशंस्योनाभवंतु ॥ याश्चकूप्यायाश्चनाद्याःसमुद्रियाः ॥ याश्चवैशंतीरुतप्रासचीर्याः ॥ यासामषाढाम

धुंभक्षयंति ॥ तानआपःशꣳस्योनाभवंतु ॥ तन्नोविश्वेउपशृण्वंतुदेवाः॥तदषाढाअभिसंयंतुयज्ञं ॥ तंनक्षत्रं
प्रथतांपशुभ्यः॥ कृषिर्वृष्टिर्यजमानायकल्पतां ॥ शुभ्राःकन्यायुवतयःसुपेशसः ॥ कर्मकृतःसुकृतोवीर्यावती
तीः ॥ विश्वान्देवान्हविषावर्धयंतीः ॥ अषाढाःकाममुपयांतुयज्ञं ॥ यस्मिन्ब्रह्माभ्यजयत्सर्वमेतत् ॥ अमुंच
लोकमिदमुंचसर्वं॥तन्नोनक्षत्रमभिजिद्विजित्य॥श्रियंदधात्वहृणीयमानं॥उभौलोकौब्रह्मणासंजितेमौ ॥
तन्नोनक्षत्रमभिजिद्विचष्टां ॥ तस्मिन्वयंपृतनाःसंजयेम ॥ तन्नोदेवासोअनुजानंतुकामं ॥ शृण्वंतिश्रो
णाममृतस्यगोपां ॥ पुण्यामस्याउपशृणोमिवाचं ॥ महींदेवींविष्णुपत्नीमजूर्यां ॥ प्रतिचीमेनाꣳहवि
षायजामः ॥ त्रेधाविष्णुरुरुगायोविचक्रमे ॥ महींदिवंपृथिवीमंतरिक्षं ॥ तच्छ्रोणैतिश्रवइच्छमाना ॥
पुण्यꣳश्लोकंयजमानायकृण्वती ॥ अष्टौदेवावसवःसोम्यासः ॥ चतस्रोदेवीरजराःश्रविष्ठाः ॥ तेयज्ञं
पांतुरजसःपरस्तात् ॥ संवत्सरीणममृतꣳस्वस्ति ॥ यज्ञंनःपांतुवसवःपुरस्तात् ॥ दक्षिणतोभियं
तुश्रविष्ठाः ॥ पुण्यंनक्षत्रमभिसंविशाम ॥ मानोअरातिरघशꣳसागन् ॥ क्षत्रस्यराजावरुणोधिरा
जः ॥ नक्षत्राणाꣳशतभिषग्वसिष्ठः ॥ तौदेवेभ्यःकृणुतोदीर्घमायुः ॥ शतꣳसहस्राभेषजानिधत्तः ॥

यज्ञंनोराजावरुणउपयातु ॥ तन्नोविश्वेअभिसंयंतुदेवाः ॥ तन्नोनक्षत्र॒ꣳशतभिषग्जुषाणं ॥ दीर्घमा
युःप्रतिरद्भेषजानि ॥ अजएकपादुदगात्पुरस्तात् ॥ विश्वाभूतानिप्रतिमोदमानः ॥ तस्यदेवाःप्रसवं
यंतिसर्वे ॥ प्रोष्ठपदासोअमृतस्यगोपाः ॥ विभ्राजमानःसमिधानउग्रः ॥ आंतरिक्षमरुहदगंद्यां ॥ त॒ꣳ
सूर्यंदेवमजमेकपादं ॥ प्रोष्ठपदासोअनुयंतिसर्वे ॥ अहिर्बुध्नियःप्रथमानएति ॥ श्रेष्ठोदेवाना
मुतमानुषाणां ॥ तंब्राह्मणाःसोमपाःसोम्यासः ॥ प्रोष्ठपदासोअभिरक्षंतिसर्वे ॥ चत्वारएकमभिकर्म
देवाः ॥ प्रोष्ठपदासइतियान्वदंति ॥ तेबुध्नियंपरिषद्य॒ꣳस्तुवंतः ॥ अहि॒ꣳरक्षंतिनमसोपसद्य ॥ पूषा
रेवत्यन्वेतिपंथां ॥ पुष्टिपतीपशुपावाजबस्त्यौ ॥ इमानिहव्याप्रयताजुषाणा ॥ सुगैर्नोयानैरुपयातांय
ज्ञं ॥ क्षुद्रान्पशून्रक्षतुरेवतीनः ॥ गावोनोअश्वा॒ꣳअन्वेतुपूषा ॥ अन्न॒ꣳरक्षंतौबहुधाविरूपं ॥ वाज॒
ꣳसनुतांयजमानाययज्ञं ॥ तदश्विनावश्वयुजोपयातां ॥ शुभंगमिष्ठौसुयमेभिरश्वैः ॥ स्वंनक्षत्र॒ꣳहवि
षायजंतौ ॥ मध्वासंपृक्तौयजुषासमक्तौ ॥ यौदेवानांभिषजौहव्यवाहौ ॥ विश्वस्यदूतावमृतस्य गोपौ

तौनक्षत्रंजुजुषाणोपयातां ॥ नमोश्विभ्यांकृणुमोश्वयुग्भ्यां ॥ अपपाप्मानंभरणीभरंतु ॥ तद्यमोराजा
भगवान्विचष्टां ॥ लोकस्यराजामहतोमहान्हि ॥ सुगंनःपंथामभयंकृणोतु ॥ यस्मिन्नक्षत्रेयमएतिरा
जा ॥ यस्मिन्नेनमभ्यषिंचंतदेवाः ॥ तदस्यचित्रꣳहविषायजाम ॥ अपपाप्मानंभरणीभरंतु ॥ निवेश
नीसंगमनीवसूनां ॥ विश्वारूपाणिवसून्यावेशयंती ॥ सहस्रपोषꣳसुभगारराणा ॥ सानआगन्वर्चसासंवि
दाना ॥ यत्तेदेवाअदधुर्भागधेयममावास्येसंवसंतोमहित्वा ॥ सानोयज्ञंपिपृहिविश्ववारे ॥ रयिन्नोधेहि
सुभगेसुवीरं ॥ नवोनवोभवतिजायमानोन्हांकेतुरुषासामेत्यग्रे ॥ भागंदेवेभ्योविदधात्यायन्प्रचंद्रमा
स्तिरतिदीर्घमायुः ॥ यमादित्याअꣳशुमाप्याययंतियमक्षितमक्षितयःपिबंति ॥ तेननोराजावरुणोबृहस्प
तिराप्याययंतुभुवनस्यगोपाः ॥ येविरूपेसमनसासंव्ययंती ॥ समानंतंतुंपरितातनाते ॥ विभूप्रभूअ
नुभूविश्वतोहुवे ॥ तेनोनक्षत्रेहवमागमेतं ॥ वयंदेवीब्रह्मणासंविदानाः ॥ सुरत्नासोदेववीतिंदधानाः ॥
अहोरात्रेहाविषावर्द्धयंतः ॥ अतिपाप्मानमनिमुक्त्यागमेम ॥ प्रत्युवदृश्यायती ॥ व्युच्छंतीदुहितादिवः ॥
अपोमहीवृणुतेचक्षुषा ॥ तमोज्योतिष्कृणोतिसूनरी ॥ उदुस्रियाःसचतेसूर्यः ॥ सचाउद्यन्नक्षत्रमर्चिम

त् ॥ तवेदुषोव्युषिसूर्यस्यच ॥ संभक्तेनगमेमहि ॥ तन्नोनक्षत्रमर्चिमत् ॥ भानुमत्तेजउच्चरत् ॥ उ
पयज्ञमिहागमत् ॥ प्रनक्षत्रायदेवाय ॥ इंद्रायेंदुꣳहवामहे ॥ सनःसवितासुवत्सनिं ॥ पुष्टिदांवीरवत्त
मं ॥ उदुत्यंजातवेदसंदेवंवहंतिकेतवः ॥ दृशेविश्वायसूर्यं ॥ चित्रंदेवानामुदगादनीकंचक्षुर्मित्रस्यव
रुणस्याग्नेः ॥ आप्राद्यावापृथिवीअंतरिक्षꣳसूर्यआत्माजगतस्तस्थुषश्च ॥ अदितिर्नउरुष्यत्वदितिःशर्म
यच्छतु ॥ अदितिःपात्वꣳहसः ॥ महीमूषुमातरꣳसुव्रतानामृतस्यपत्नीमवसेहुवेम ॥ तुविक्षत्रामजरंती
मुरूचीꣳसुशर्माणमदितिꣳसुप्रणीतिं ॥ इदंविष्णुर्विचक्रमेत्रेधानिदधेपदं ॥ समूढमस्यपाꣳसुरे ॥ प्र
तद्विष्णुःस्तवतेवीर्याय ॥ मृगोनभीमःकुचरोगिरिष्ठाः ॥ यस्योरुषुत्रिषुविक्रमणेषु ॥ अधिक्षियंतिभुवना
निविश्वा ॥ अग्निर्मूर्द्धादिवःककुत्पतिःपृथिव्याअयं ॥ अपाꣳरेताꣳसिजिन्वति ॥ भुवोयज्ञस्यरजस
श्चनेतायत्रानियुद्भिःसचसेशिवाभिः ॥ दिविमूर्धानंदधिषेसुवर्षांजिह्वामग्नेचकृषेहव्यवाहं ॥ अनुनोद्या
नुमतिर्यज्ञंदेवेषुमन्यतां ॥ अग्निश्चहव्यवाहनोभवतांदाशुषेमयः ॥ अन्विदनुमतेत्वंमन्यासैशंचनःकृधि ॥
क्रत्वेदक्षायनोहिनुप्रणआयूꣳषितारिषः ॥ हव्यवाहमभिमातिषाहं ॥ रक्षोहणंपृतनासुजिष्णुं ॥ ज्योतिं

ष्मंतंदीर्घतंपुरंधिं ॥ अग्निꣳस्विष्टकृतमाहुवेम ॥ स्विष्टमग्नेअभितत्पृणाहि ॥ विश्वादेवपृतनाअभि
ष्या ॥ उरुंनःपंथांप्रदिशन्विभाहि ॥ ज्योतिष्मद्धेह्यजरंनआयुः ॥ अग्नयेस्वाहाकृत्तिकाभ्यःस्वाहा ॥
अंबायैस्वाहादुलायैस्वाहा ॥ नितत्न्यैस्वाहाभ्रयंत्यैस्वाहा ॥ मेघयंत्यैस्वाहावर्षयंत्यैस्वाहा ॥ चुपुणी
कायैस्वाहा ॥ प्रजापतयेस्वाहारोहिण्यैस्वाहा ॥ रोचमानायैस्वाहाप्रजाभ्यःस्वाहा ॥ सोमायस्वाहामृ
गशीर्षायस्वाहा ॥ इन्वकाभ्यःस्वाहौषधीभ्यःस्वाहा ॥ राज्यायस्वाहाभिजित्यैस्वाहा ॥ रुद्रायस्वाहा
र्द्रायैस्वाहा ॥ पिन्वमानायैस्वाहापशुभ्यःस्वाहा ॥ अदित्यैस्वाहापुनर्वसुभ्यां ॥ स्वाहाभूत्यैस्वाहाप्र
जात्यैस्वाहा ॥ बृहस्पतयेस्वाहातिष्यायस्वाहा ॥ ब्रह्मवर्चसायस्वाहा ॥ सर्पेभ्यःस्वाहाश्रेषाभ्यःस्वा
हा ॥ दंदशूकेभ्यःस्वाहा ॥ पितृभ्यःस्वाहामघाभ्यः ॥ स्वाहानघाभ्यःस्वाहागदाभ्यः ॥ स्वाहारुंधती
भ्यःस्वाहा ॥ अर्यम्णेस्वाहाफल्गुनीभ्याꣳस्वाहा ॥ पशुभ्यःस्वाहा ॥ भगायस्वाहाफल्गुनीभ्याꣳस्वा
हा ॥ श्रैष्ठ्यायस्वाहा ॥ सवित्रेस्वाहाहस्ताय ॥ स्वाहाददतेस्वाहापृणते ॥ स्वाहाप्रयच्छतेस्वाहाप्रति
गृभ्णतेस्वाहा ॥ त्वष्ट्रेस्वाहाचित्रायैस्वाहा ॥ चैत्रायस्वाहाप्रजायैस्वाहा ॥ वायवेस्वाहानिष्ट्यायैस्वा
हा ॥ कामचारायस्वाहाभिजित्यैस्वाहा ॥ इंद्राग्निभ्याꣳस्वाहाविशाखाभ्याꣳस्वाहा ॥ श्रैष्ठ्यायस्वा

हाभिजित्यैस्वाहा ॥ पौर्णमास्यैस्वाहाकामायस्वाहागत्यैस्वाहा ॥ मित्रायस्वाहानूराधेभ्यःस्वाहा ॥
मित्रधेयायस्वाहाभिजित्यैस्वाहा ॥ इंद्रायस्वाहाज्येष्ठायैस्वाहा ॥ ज्यैष्ठयायस्वाहाभिजित्यैस्वाहा ॥
प्रजापतयेस्वाहामूलायस्वाहा ॥ प्रजायैस्वाहा ॥ अद्भ्यःस्वाहाषाढाभ्यःस्वाहा ॥ समुद्रायस्वाहाका
मायस्वाहा ॥ अभिजित्यैस्वाहा ॥ विश्वेभ्योदेवेभ्यःस्वाहाषाढाभ्यःस्वाहा ॥ अनपजय्यायस्वाहाभि
जित्यैस्वाहा ॥ ब्रह्मणेस्वाहाभिजितेस्वाहा ॥ ब्रह्मलोकायस्वाहाभिजित्यैस्वाहा ॥ विष्णवेस्वाहाश्रो
णायैस्वाहा ॥ श्लोकायस्वाहाश्रुतायस्वाहा ॥ वसुभ्यःस्वाहाश्रविष्ठाभ्यःस्वाहा ॥ अग्रायस्वाहापरी
त्यैस्वाहा ॥ वरुणायस्वाहाशतभिषजेस्वाहा ॥ भेषजेभ्यःस्वाहा ॥ अजायैकपदेस्वाहाप्रोष्ठपदेभ्यः
स्वाहा ॥ तेजसेस्वाहाब्रह्मवर्चसायस्वाहा ॥ अहयेबुध्नियायस्वाहाप्रोष्ठपदेभ्यःस्वाहा ॥ प्रतिष्ठायैस्वा
हा ॥ पूष्णेस्वाहारेवत्यैस्वाहा ॥ पशुभ्यःस्वाहा ॥ अश्विभ्या᳭स्वाहाश्वयुग्भ्या᳭स्वाहा ॥ श्रोत्राय
स्वाहाश्रुत्यैस्वाहा ॥ यमायस्वाहापभरणीभ्यःस्वाहा ॥ राज्यायस्वाहाभिजित्यैस्वाहा ॥ अमावास्यायै
स्वाहाकामायस्वाहागत्यैस्वाहा ॥ चंद्रमसेस्वाहाप्रतीदृश्यायैस्वाहा ॥ अहोरात्रेभ्यःस्वाहार्धमासेभ्यः
स्वाहा ॥ मासेभ्यःस्वाहार्त्युभ्यस्वाहा ॥ संवत्सरायस्वाहा ॥ अन्हेस्वाहारात्रियैःस्वाहा ॥ अतिमुक्त्यै

स्वाहा ॥ उषसेस्वाहाव्युष्ट्यैस्वाहा ॥ व्यूषुष्यैस्वाहाव्युच्छंत्यैस्वाहा ॥ व्युष्टायैस्वाहा ॥ नक्षत्रायस्वा
होदेष्यतेस्वाहा ॥ उद्यतेस्वाहोदितायस्वाहा ॥ हरसेस्वाहाभरसेस्वाहा ॥ भ्राजसेस्वाहातेजसेस्वाहा ॥
तपसेस्वाहाब्रह्मवर्चसायस्वाहा ॥ सूर्यायस्वाहानक्षत्रेभ्यःस्वाहा ॥ प्रतिष्ठायैस्वाहा ॥ अदित्यैस्वाहाप्र
तिष्ठायैस्वाहा ॥ विष्णवेस्वाहायज्ञायस्वाहा ॥ प्रतिष्ठायैस्वाहा ॥ दधिक्राष्णोअकारिषंजिष्णोरश्वस्य
वाजिनः ॥ सुरभिनोमुखाकरत्प्रणआयुंषितारिषत् ॥ आपोहिष्ठामयोभुवस्ता० ॥ चनः ॥ यच्छिद्धि
तेविशोयथा० प्रियासः ॥ हिरण्यवर्णाःशुचयःपावका० यासांराजा० यासांदेवा० शिवेनमाचक्षुषा
पश्यतापःशिवयातनुवोपस्पृशतत्वचंमे ॥ सर्वांअग्नींरप्सुपदोहुवेवोमयिवर्चोबलमोजोनिधत्त ॥ प
वमानःसुवर्जनः ॥ पवित्रेणविचर्षणिः ॥ यःपोतासपुनातुमा० ॥ जातवेदामोर्जयंत्यापुनातु ॥ उदु
त्तमंवरुणपाशमस्मदवाधमंविमध्यमंश्रथाय ॥ अथावयमादित्यव्रतेतवानागसोअदितयेस्याम ॥ त
च्छंयोरावृणीमहे ॥ गातुंयज्ञाय ॥ गातुंयज्ञपतये ॥ दैवीस्वस्तिरस्तुनःस्वस्तिर्मानुषेभ्यः ॥ ऊर्ध्वंजिगातुभेष
जं ॥ शन्नोअस्तुद्विपदे ॥ शंचतुष्पदे ॥ नमोब्रह्मणेनमोअस्त्वग्नयेनमःपृथिव्यैनमओषधीभ्यः ॥ नमोवाचे
नमोवाचस्पतयेनमोविष्णवेबृहतेकरोमि ॥ ॥ इतित्रिःओंशांतिःशांतिःशांतिः ॥ प्रणवेनउदकुंभंउत्था

र्प्यं ॥ तत्रैवस्थाप्यवृतैःब्राह्मणैःसपत्नीकंयजमानमुदकुंभोदकेनाभिषेकःकार्यःततःयजमानःब्राह्मणान् भोजयेत् ॥ ॥ इति उदकशांति प्रयोगः समाप्तः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ छ ॥

॥ ६० ॥ अथ समंत्रक वास्तु शांति प्रयोग विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ अथवास्तुशांतिःप्रारभ्यते ॥ आचम्यप्राणानायम्यदेशकालौस्मृत्वा ॥ अस्यवास्तोः शुभतासिध्यर्थंसनवग्रहमखांवास्तुशांतिंकरिष्ये ॥ तदंगत्वेनगणपतिपूजनं स्वस्तिपुण्याहवाचनंमातृकापूजनंनांदीश्राद्धंआचार्यवरणंचकरिष्ये ॥ ॥ कृत्वा ॥ ॥ अमुकगोत्रोत्पन्नअमुकशर्माहंअमुकगोत्रोत्पन्नंअमुकशर्माणंब्राह्मणंअस्मिन्सनवग्रहमखवास्तुशांत्याख्येकर्मणि आचार्यत्वामहंवृणे ॥ आचार्यस्तुयथास्वर्गेशक्रादीनांबृहस्पतिः ॥ यथात्वंममयज्ञेस्मिन्नाचार्योभवसुव्रत ॥ आचार्यः ॥ वृतोस्मि ॥ कर्मकरिष्यामि ॥ इत्याचार्यंवृणुयात् ॥ एवंअष्टचतुरोवाऋत्विजोवृत्वा ॥ ततआचार्यः देशकालौस्मृत्वावास्तुशांतिकर्मणियजमानेनप्रेरितोहंआचार्यकर्मकरिष्ये ॥ शरीरशुध्यर्थंन्यासांश्चकरिष्ये ॥ यदत्रसंस्थितंभूतंस्थानमाश्रित्यसर्वदा ॥ स्थानंत्यक्त्वातुतत्सर्वंयत्रस्थंतत्रगच्छतु ॥ अपक्रामंतुभूतानिपिशाचाः सर्वतोदिशं ॥ सर्वेषामविरोधेनशांतिकर्मसमारभे ॥ भूतप्रेत

पिशाचायाअपक्रामंतुराक्षसाः ॥ स्थानादस्माद्व्रजंत्वन्यत्स्वीकरोमिभुवंह्यहं ॥ ॐ स्वस्त्ययनंताक्ष्र्य
मरिष्टनेमिंमहद्भूतंवायसंदेवतानां ॥ असुरघ्नमिंद्रसखंसमत्सुबृहद्यशोनावमिवारुहेम ॥ अंहोमुचमां
गिरसंगयंचस्वस्त्यात्रेयंमनसाचताक्ष्र्यं ॥ प्रयतपाणिः शरणंप्रपद्येस्वस्तिसंबाधेष्वभयंनोअस्तु ॥ देवाः आ
यांतुयातुधानाअपआयांतु ॥ विष्णोः देवयजनंरक्षस्व ॥ इतिभूमौप्रादेशंकुर्यात् ॥ सर्षपांश्चविकीर्य ॥
पंचगव्येनसर्वंगृहंप्रोक्ष्य ॥ शुचीवोहव्यामरुतःशुचीनांशुचिंहिनोम्यध्वरंशुचिभ्यः ॥ ऋतेनसत्यमृतसा
पऽआयन्छुचिजन्मानःशुचयःपावकाः ॥ अग्निःशुचिव्रततमःशुचिर्विप्रःशुचिः कविः ॥ शुचीरोचतऽ
आहुतः ॥ उदग्नेशुचयस्तवशुक्राभ्राजंतईरते ॥ तवज्योतींष्यर्चयः ॥ एतोन्विंद्रंस्तवामशुद्धंशुद्धेनसा
म्ना ॥ शुद्धैरुक्थैर्वावृध्वांसंशुद्धऽआशीर्वान्ममत्तु ॥ इंद्रशुद्धोनऽआगहिशुद्धःशुद्धाभिरूतिभिः ॥
शुद्धोरयिंनिधारयशुद्धोममद्धिसोम्यः ॥ इंद्रशुद्धोहिनोरयिंशुद्धोरत्नानिदाशुषे ॥ शुद्धोवृत्राणिजि
घ्नसेशुद्धोवाजंसिषाससि ॥ अपवित्रःपवित्रोवासर्वावस्थांगतोपिवा ॥ यःस्मरेत्पुंडरीकाक्षंसबाह्याभ्यंत
रःशुचिः ॥ इतिमंत्रेणप्रोक्षणंकृत्वा ॥ ततोहस्तमितकुंडंस्थंडिलंवाकृत्वा ॥ तत्पूर्वतस्तदीशान्यांचयज

मानैकहस्तमितवेदिद्वयंकृत्वा ॥ ईशानवेदेरीशानकोणेषु ॥ ईशान्यां ॥ विशंतुभूतलेनागालोकपाला
श्चसर्वतः ॥ अस्मिन्गृहेवतिष्ठंतुआयुर्बलकराःसदा ॥ इतिशंकुपार्श्वे ॥ अग्निभ्योप्यथसर्पेभ्योयेचान्ये
तत्समाश्रिताः ॥ तेभ्योबलिंप्रयच्छामिपुण्यमोदनमुत्तमं ॥ इतिमाषभक्तबलिंदत्वा ॥ आग्नेयां ॥ विशंतु
भूतलेनागालोकपालाश्चसर्वतः ॥ अस्मिन्गृहेवतिष्ठंतुआयुर्बलकराःसदा ॥ इतिशंकून् ॥ अग्निभ्यो
प्यथसर्पेभ्योयेचान्येतत्समाश्रिताः ॥ तेभ्योबलिंप्रयच्छामिपुण्यमोदनमुत्तमं ॥ इतिबलिं० ॥ नैर्ऋ
त्यां ॥ विशंतुभू० इतिशंकून् ॥ अग्निभ्योप्य० ॥ इतिबलिं० ॥ वायव्यां ॥ विशंतु० ॥ इतिशंकुं
॥ अग्निभ्यो० ॥ इतिबलिं० ॥ वेद्युपरिवस्त्रेकुंकुमादिनासुवर्णरजतादिशलाकया ॥ शांतायै० ॥ य
शोवत्यै० ॥ कांत्यै० ॥ विमलायै० ॥ प्राणवाहिन्यै० ॥ सत्यै० ॥ सुमत्यै० ॥ नंदायै० ॥ सुभ
द्रायै० ॥ सुरथायै० ॥ एतैर्नामभिः पश्चादारंभाः प्रागंता उदक्संस्थाअंगुलद्वयांतरालदशरेखाः ॥
हिरण्यायै० ॥ सुव्रतायै० ॥ लक्ष्म्यै० ॥ विभूत्यै० ॥ विमलायै० ॥ प्रियायै० जयायै० ॥ ज्वाला
यै० ॥ विशोकायै० ॥ इडायै० ॥ १० ॥ एतैर्दक्षिणारंभाउदगंताः प्राक्संस्थादशरेखाः ॥ ततस्थं
डिलेवरदनामानमग्निंप्रतिष्ठाप्य ॥ दक्षिणवेद्यांसांगग्रहान्संस्थाप्य ॥ मध्येवर्तुलमादित्याय ॥
आग्नेय्यांचतुरस्रंसोमाय ॥ दक्षिणेत्रिकोणमंगारकाय ॥ ईशान्यांबाणाकारंबुधाय ॥ उत्तरेदीर्घचतुर

स्त्रंगुरवे ॥ पूर्वेपंचकोणंशुक्राय ॥ पश्चिमेचापाकारंशनैश्वराय ॥ नैर्ऋत्येशूर्पाकारंराहवे ॥ वायव्येध्व
जाकारंकेतवे ॥ एवंमंडलंविरचय्य ॥ मध्ये ॥ आकृष्णेनांगिरसोहिरण्यस्तूपःसवितापुरउष्णिक्
सूर्यावाहनेविनियोगः ॥ ॐ आकृष्णेनरजसावर्तमानोनिवेशयन्नमृतंमर्त्यंच ॥ हिरण्ययेनसवितारथे
नादेवोयातिभुवनानिपश्यन् ॥ सूर्यायनमः ॥ सूर्यमावाहयामि ॥ त्र्यंबकंमैत्रावरुणिर्वसिष्ठोरुद्रोनुष्टुप् ॥
रुद्रावाहनेविनियोगः ॥ ॐ त्र्यंबकंयजामहेसुगंधिंपुष्टिवर्धनं ॥ उर्वारुकमिवबंधनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृ
तात् ॥ रुद्रायनमः ॥ रुद्रमावाहयामि ॥ अग्निंदूतंकाण्वोमेधातिथिरग्निर्गायत्री ॥ अग्न्यावाहनेवि
नि० ॥ ॐ अग्निंदूतंवृणीमहेहोतारंविश्ववेदसं ॥ अस्ययज्ञस्यसुक्रतुं ॥ अग्नयेनमः ॥ अग्निमावाहयामि ॥
आग्नेयां ॥ आप्यायस्वगौतमःसोमोगायत्री ॥ सोमावाहने० ॥ ॐ आप्यायस्वसमेतुतेविश्वतःसोमवृ
ष्ण्यं ॥ भवावाजस्यसंगथे ॥ विनि० प्रा० गौरीर्मिमायौचथ्योदीर्घतमाउमाजगती ॥ उमावाहने० ॥ ॐ
गौरीर्मिमायसलिलानितक्षत्येकपदीद्विपदीसाचतुष्पदी ॥ अष्टापदीनवपदीबभूवुषीसहस्राक्षरापरमे
व्योमन् ॥ अप्सुमेकाण्वोमेधातिथिरापोनुष्टुप् ॥ विनियोगादिप्राग्वत् ॥ ॐ अप्सुमेसोमोऽअब्रवीदंतर्वि
श्वानिभेषजा ॥ अग्निंचविश्वशंभुवमापश्चविश्वभेषजीः ॥ दक्षिणे ॥ अग्निर्मूर्धाविरूपांगारकोगाय

त्री ॥ ॐ अग्निर्मूर्धादिवःककुत्पतिःपृथिव्याऽअयं ॥ अपांरेतांसिजिन्वति ॥ यंदक्रंदोदीर्घतमास्कंद
त्रिष्टुप् ॥ ॐ यदक्रंदःप्रथमंजायमानऽउद्यन्त्समुद्रादुतवापुरीषात् ॥ श्येनस्यपक्षाहरिणस्यबाहूउपस्तु
त्यंमहिजातंतेऽअर्वन् ॥ स्योनापृथिवीकाण्वोमेधातिथिर्भूमिर्गायत्री ॥ ॐ स्योनापृथिवीभवानृक्षरानिवेश
नी ॥ यच्छानःशर्मसप्रथाः ॥ ईशान्यां ॥ उद्बुध्यध्वंसौम्योबुधोबुधस्त्रिष्टुप् ॥ ॐ उद्बुध्यध्वंसमनसःस
खायःसमग्निमिंध्वंबहवःसनीळाः ॥ दधिक्रामग्निमुषसंचदेवीमिंद्रावतोवसेनिह्वयेवः ॥ सहस्रशीर्षाना
रायणःपुरुषोनुष्टुप् ॥ ॐ सहस्रशीर्षापुरुषःसहस्राक्षःसहस्रपात् ॥ सभूमिंविश्वतोवृत्वात्यतिष्ठद्दशांगुलं ॥
इदंविष्णुःकाण्वोमेधातिथिर्विष्णुर्गायत्री ॥ ॐ इदंविष्णुर्विचक्रमेत्रेधानिदधेपदं ॥ समूळ्हमस्यपांसु
रे ॥ बृहस्पतेशौनकोगृत्समदोबृहस्पतिस्त्रिष्टुप् ॥ ॐ बृहस्पतेऽअतियदर्योऽअर्हाद्द्युमाद्विभातिक्रतुमज्ज
नेषु ॥ यद्दीदयच्छवसऋतप्रजाततदस्मासुद्रविणंधेहिचित्रं ॥ ब्रह्मणस्पतेशौनकोगृत्समदोब्रह्मणस्पति
त्रिष्टुप् ॥ ॐ ब्रह्मणस्पतेत्वमस्ययंतासूक्तस्यबोधितनयंचाजिन्व ॥ विश्वंतद्भद्रंयदवंतिदेवाबृहद्वदेमविद

थेसुवीराः ॥ इंद्रश्रेष्ठानिगृत्समदइंद्रस्त्रिष्टुप् ॥ ॐ इंद्रःश्रेष्ठानिद्रविणानिधेहिचित्तिंदक्षस्यसुभगत्वम
स्मे ॥ पोषंरयीणामरिष्टिंतनूनांस्वाद्मानंवाचःसुदिनत्वमन्हां ॥ पूर्वे ॥ शुक्रःषाराशरःशुक्रोद्विपदोविरा
ट् ॥ ॐ शुक्रःशुशुक्वाउषोनजारःपप्रासमीचीदिवोनज्योतिः ॥ इंद्रंवोमधुच्छंदाइंद्रोगायत्री ॥ ॐ इं
द्रंवोविश्वतःस्परिहवामहेजनेभ्यः ॥ अस्माकमस्तुकेवलः ॥ इंद्राणीवृषाकपिरिंद्राणीपंक्तिः ॥ ॐ इं
द्राणीमासुनारिषुसुभगामहमश्रवं ॥ नह्यस्याऽअपरंचनजरसामरतेपतिर्विश्वस्मादिंद्रऽउत्तरः ॥ पश्चि
मे ॥ शमग्निरिरिंबिठःशनैश्वरउष्णिक् ॥ ॐ शमग्निरग्निभिःकरच्छंन्नःस्तपतिसूर्यः ॥ शंवातोवात्वरपाऽ
अपस्रिधः ॥ यमायसोमंवैवस्वतोयमोनुष्टुप् ॥ ॐ यमायसोमंसुनुतयमायजुहुताहविः ॥ यमंहयज्ञोग
च्छत्यग्निदूतोऽअरंकृतः ॥ प्रजापतेहिरण्यगर्भःप्रजापतिस्त्रिष्टुप् ॥ ॐ प्रजापतेनत्वदेतान्यन्योविश्वाजाता
निपरिताबभूव ॥ यत्कामास्तेजुहुमस्तन्नोऽअस्तुवयंस्यामपतयोरयीणां ॥ नैर्ऋत्यां ॥ कयानोवा
मदेवोराहुर्गायत्री ॥ ॐ कयानश्चित्रऽआभुवदूतीसदावृधःसरवा ॥ कयाशचिष्ठयावृता ॥ मोषुणोघोरः
काण्वःकालोगायत्री ॥ ॐ मोषुणःपरापरानिर्ऋतिर्दुर्हणावधीत् ॥ पदीष्टतृष्णयासह ॥ आयंगौःसार्प

राज्ञीसर्पागायत्री ॥ ॐ आयंगौःपृश्निरक्रमीदसदन्मातरंपुरः ॥ पितरंचप्रयन्त्स्वः ॥ वायव्यां ॥ केतुं
कृण्वन्मधुच्छंदाःकेतुर्गायत्री ॥ ॐ केतुंकृण्वन्नकेतवेपेशोमर्याऽअपेशसे ॥ समुषद्भिरजायथाः ॥ उ
षोवाजंप्रस्कंण्वाश्विनगुप्तोबृहती ॥ ॐ उषोवाजंहिवंस्वयश्चित्रोमानुषेजने ॥ तेनावहसुकृतोऽअध्वराऽ
उपयेत्वागृणंतिवन्हयः ॥ ब्रह्मजज्ञानंगौतमोवामदेवोब्रह्मात्रिष्टुप् ॥ ॐ ब्रह्मजज्ञानंप्रथमंपुरस्ताद्वीसी
मतःसुरुचोवेनऽआवः ॥ सबुध्न्याऽउपमाऽअस्यविष्ठाःसतश्चयोनिमसतश्चविवः ॥ शनेर्वामप्रदेशात् ॥
गणानांत्वाशौनकोगृत्समदोगणपतिर्जगती॥ॐगणानांत्वागणपतिंहवामहेकविंकवीनामुपमश्रवस्तमं॥
ज्येष्ठराजंब्रह्मणांब्रह्मणस्पतऽआनःशृण्वन्नूतिभिः सीदसादनं॥ जातवेदसेमारीचः कश्यपोदुर्गात्रिष्टुप् ॥
ॐ जातवेदसेसुनवामसोममरातीयतोनिदहातिवेदः ॥ सनः पर्षदतिदुर्गाणिविश्वानावेवसिंधुंदुरितात्य
ग्निः ॥ क्षेत्रस्यपतिनावामदेवः क्षेत्राधिपतिरनुष्टुप् ॥ ॐक्षेत्रस्यपतिनावयंहितेनेवजयामसि॥ गामश्वंपोषय
त्न्वासनोमृळातीदृशे ॥ वास्तोष्पतेशौनकोगृत्समदोवास्तोष्पतिस्त्रिष्टुप्॥ ॐ वास्तोष्पतेप्रतिजानीह्यस्मा
न्स्वावेशोऽअनमीवोभवानः॥ यत्त्वेमहेप्रतितन्नोजुषस्वशन्नोभवद्विपदेशंचतुष्पदे ॥ अश्विनावर्तिराह्मग

णोश्विनाउष्णिक् ॥ ॐ अश्विनावर्तिरस्मदागोमद्दस्राहिरण्यवत् ॥ अर्वाग्रथंसमनसानियच्छतं ॥ तववा
योन्यश्वांगिरसोवायुर्गायत्री ॥ ॐ तववायवृतस्पतेत्वष्टुर्जामातरद्भुत ॥ अवांस्यावृणीमहे ॥ आदिप्रत्न
स्यवत्सोंतरिक्षआकाशोगायत्री ॥ ॐ आदित्प्रत्नस्यरेतसोज्योतिष्पश्यंतिवासरं ॥ परोयदिध्यतेदिवा
अथदिक्पालदेवताआवाह्य ॥ पूर्वे ॥ इंद्रंवोमधुच्छंदाइंद्रोगायत्री ॥ विनियोगादिप्राग्वत् ॥ ॐ इंद्रं
वोविश्वतस्परिहवामहेजनेभ्यः ॥ अस्माकमस्तुकेवलः ॥ आग्नेयां ॥ अग्निंदूतंकाण्वोमेधातिथिरग्नि
र्गायत्री ॥ ॐ अग्निंदूतंवृणीमहेहोतारंविश्ववेदसं ॥ अस्ययज्ञस्यसुक्रतुं ॥ दक्षिणे ॥ यमायसो
मंवैवस्वतोयमोनुष्टुप् ॥ ॐ यमायसोमंसुनुतयमायजुहुताहविः ॥ यमंहयज्ञोगच्छत्यग्निदूतोऽअरंकृतः ॥
नैर्ऋत्यां ॥ मोषुणोघोरः काण्वोनिर्ऋतिर्गायत्री ॥ ॐ मोषुणःपरापरानिर्ऋतिर्दुर्हणावधीत् ॥ पदीष्टतृ
ष्णयासह ॥ पश्चिमे ॥ तत्त्वायामिशुनःशेपोवरुणस्त्रिष्टुप् ॥ ॐ तत्त्वायामिब्रह्मणावंदमानःस्तदाशा
स्तेयजमानोहविर्भिः अहेळमानोवरुणेहबोध्युरुशंसमानऽआयुःप्रमोषीः ॥ वायव्यां ॥ तववायोव्य
श्वंगिरसोवायुर्गायत्री ॥ ॐ तववायवृतस्पतेत्वष्टुर्जामातरद्भुत ॥ अवांस्यावृणीमहे ॥ उत्तरे ॥ सो
मोधेनुंगौतमः सोमस्त्रिष्टुप् ॥ ॐ सोमोधेनुंसोमोऽअर्वंतमाशुंसोमोवीरंकर्मण्यंददाति ॥ सादन्यंविद

ध्यंसभेयंपितृश्रवणंयोददाशदस्मै ॥ ईशान्यां ॥ तमीशानंगौतमोवामदेवईशानोजगती ॥ ॐ तमी
शानंजगतस्तस्थुषस्पतिंधियंजिन्वमवसेहूमहेवयं ॥ पूषानोयथावेदसामसद्वृधेरक्षितापायुरदब्धः स्वस्त
ये ॥ आवाहितदेवतानांषोडशोपचारपूजांकृत्वा ॥ अनेनपूजनेनआवाहितदेवताः प्रीयंतां ॥ तदीशा
न्यां ॥ महीद्यौरितिभूमिंस्पृष्ट्वा ॥ ॐ महीद्यौः पृथिवीचनइमंयज्ञंमिमिक्षतां ॥ पिपृतांनोभरीमभिः ॥
ॐ ओषधयःसंवदंतेसोमेनसहराज्ञा ॥ यस्मैकृणोतिब्राह्मणस्तंराजन्पारयामसि ॥ इतियवान् ॥ ॐ
आकलशेषुधावतिपवित्रेपरिषिच्यते ॥ उक्थैर्यज्ञेषुवर्धते ॥ कलशंसंस्थाप्य ॥ ॐ इमंमेगंगेयमु
नेसरस्वतिशुतुद्रिस्तोमंसचतापरुष्ण्या ॥ असिक्न्यामरुद्वृधेवितस्तयार्जीकीयेशृणुह्यासुषोमया ॥ इति
उदकपूरणं ॥ ॐ गंधद्वारांदुराधर्षांनित्यपुष्टांकरीषिणीं ॥ ईश्वरींसर्वभूतानांतामिहोपह्वयेश्रियं ॥ इ
तिगंधं ॥ ॐ कांडात्कांडात्प्ररोहंतीपरुषःपरुषःपरि ॥ एवानोदूर्वेप्रतनुसहस्रेणशतेनच ॥ इतिदूर्वाः ॥
ॐ अश्वत्थेवोनिषदनंपर्णेवोवसतिष्कृता ॥ गोभाजइत्किलासथयत्सनवथपूरुषं ॥ इतिपंचपल्ल
वान् ॥ स्योनापृथिवीभवानृक्षरानिवेशनी ॥ यच्छानःशर्मसप्रथाः ॥ इतिसप्तमृदः ॥ ॐ याःफ

लिनीर्याऽअफलाअपुष्पायाश्चपुष्पिणीः ॥ बृहस्पतिप्रसूतास्तानोमुंचंत्वंहसः ॥ इतिफलानि ॥ स
हिरत्नानिदाशुषेसुवातिसविताभगः ॥ तंभागंचित्रमीमहे ॥ इतिपंचरत्नानि ॥ युवासुवासाः परि
वीतऽआगात्सऽउश्रेयान्भवतिजायमानः ॥ तंधीरासः कवयऽउन्नयंतिस्वाध्यो३मनसादेवयंतः ॥ इति
सूत्रेणकलशान्भूषयेत् ॥ ॐ पूर्णादर्विपरापतसुपूर्णापुनरापत ॥ वस्नेवविक्रीणावहाइषमूर्जंशतक्रतो
॥ इतिपूर्णपात्रं ॥ ॐ तत्वायामिब्रह्मणावंदमानस्तदाशास्तेयजमानोहविर्भिः ॥ अहेळमानोवरुणेह
बोध्युरुशंसमानऽआयुःप्रमोषीः ॥ इतिवरुणमावाहयेत् ॥ ॐ तत्वायामि० वरुणाय० चंदनंस०
पुष्पं० धूपंस० दीपं० नैवेद्यं० तांबूलं० दक्षिणां० मंत्रपुष्पं० अनेनपूजनेनभगवान्श्रीवरुणः
प्रीयताम् ॥ बास्तुमंडलेप्रतिमादौदेवताआवाहयेत् ॥ (वास्तुमंडलं.) ततः उत्तरेदृषवास्तुं ॥ वास्तो
ष्पतेवसिष्ठावास्तोष्पतिस्त्रिष्टुप् ॥ वास्तोष्पत्यावाहनेविनियोगः ॥ ॐ वास्तोष्पतेप्रतिजानीह्यस्मा
न्स्वावेशोऽअनमीवोभवानः ॥ यत्त्वेमहेप्रतितन्नोजुषस्वशंनोभवद्विपदेशंचतुष्पदे ॥ वास्तोष्पतयेनमः
वास्तोष्पतिमावाहयामि ॥ स्थापयामि ॥ तदस्तुमित्रावरुणातदग्नेशंयोरस्मभ्यमिदमस्तुशस्तं ॥ अ

शीमहिंग्राधमुतप्रतिष्ठांनमोदिवेबृहतेसादनाय ॥ गृह्यावैप्रतिष्ठासूक्तंतत्प्रतिष्ठिततमयावाचाशंस्तव्यंत
स्मात्यद्यपिदूरइवपशून्लभतेगृहानैवैनानाजिगमिषतिगृहाहिपशूनांप्रतिष्ठाप्रतिष्ठा ॥ सुप्रतिष्ठितमस्तु
सुमुहूर्तमस्तु ॥ ततोमंडलाद्बहिःईशानादिकोणेषुचरक्यादीन्स्थापयेत् ॥ ततःप्रागाद्यष्टदिक्षुइंद्रादी
स्तत्तन्नाममंत्रैर्नामभिर्वासंस्थाप्यमंडलाद्बहिः ॥ ततोआवाहितदेवतानांषोडशोपचारैःसंपूज्य ॥ ईशा
न्यांकलशस्थापनं ॥ ॐ महीद्यौःपृथिवीचनइमंयज्ञंमिमिक्षतां ॥ पिपृतांनोभरीमभिः ॥ इतिकलश
स्थापनं ॥ ॐ तत्वायामिब्रह्मणावंदमानस्तदाशास्तेयजमानोहविर्भिः ॥ अहेळमानोवरुणेहबोध्युरुशंस
मानऽआयुःप्रमोषीः ॥ इतिवरुणमावाहयेत् ॥ वरुणायनमः ॥ गंधंपुष्पंधूपंदीपंनैवेद्यंदक्षिणांमंत्रपुष्पंस०
अनेनपूजनेनवरुणःप्रीयताम् ॥ ततोन्वाधानंकुर्यात् ॥ देशकालौस्मृत्वासनवग्रहमखवास्तुशांतिहोमेदेव
तापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्ये ॥ अस्मिन्नन्वाहितेग्नौजातवेदसमग्निमिध्मेनप्रजापतिंप्रजापतिंचाघार
देवतेअग्नीषोमौचक्षुषीआज्येन ॥ अत्रप्रधानं ॥ सवितारं ॥ रुद्रं ॥ अग्निं ॥ सोमं ॥ उमां ॥ अपः
अंगारकं ॥ स्कंदं ॥ भूमिं ॥ बुधं ॥ नारायणं ॥ विष्णुं ॥ बृहस्पतिं ॥ इंद्रं ॥ ब्रह्माणं ॥ शुक्रं ॥ इंद्रं ॥
इंद्राणीं ॥ शनिं ॥ यमं ॥ प्रजापतिं ॥ राहुं ॥ कालं ॥ सर्पान् ॥ केतुं ॥ चित्रगुप्तं ॥ ब्रह्माणं ॥

॥ २७ ॥ एताःनवग्रहप्रधानदेवताः ॥ अष्टाविंशत्यष्टाविंशातिसख्याकाभिःसमित्तिलचर्वाज्याहुतिभिः ॥
अधिदेवताःप्रत्यधिदेवताश्चअष्टाष्टसंख्याकाभिः ॥ विनायकादीन्अष्टौलोकपालांश्चप्रतिद्रव्येणचतुश्च
तुःसंख्याकाभिःतैरेवद्रव्यैः ॥ शिख्यादिपंचचत्वारिंशद्देवताःअष्टाविंशत्यष्टभिर्वासंख्याकाभिःप्रत्येकं ॥
प्रतिद्रव्येण ॥ औदुंबरसमित्तिलपायसाज्याहुतिभिः ॥ वास्तोष्पतिं ॥ वास्तोष्पतइतिचतसृभिर्ऋग्भिः
ॐ वास्तोष्पतेप्रतिजानीह्यस्मान्त्स्वावेशोऽअनमीवोभवानः ॥ यत्वेमहेप्रतितन्नोजुषस्वशंनोभवद्विपदे
शंचतुष्पदे ॥ वास्तोष्पतेप्रतरणोनएधिगयस्फानोगोभिरश्वेभिरिंदो ॥ अजरासस्तेसख्येस्यामपि
तेवपुत्रान्प्रतिनोजुषस्व ॥ वास्तोष्पतेशग्मयासंसदातेसक्षीमहिरण्वयागातुमत्या ॥ पाहिक्षेमऽउतयोगे
वरंनोयूयंपातःस्वस्तिभिःसदानः ॥ अमीवहावास्तोष्पतेविश्वारूपाण्याविशन् ॥ सखासुशेवएधिनः ॥
वास्कंवास्तोष्पतिरितिचतसृभिः ॥ वास्तोष्पतेध्रुवास्थूणामित्यनयाचक्रमेणपंचैकान्यतरसंख्याकाभिःपं
चबिल्वतद्वीजाहुतिभिर्वाचरक्यादीन्प्रत्येकं ॥ अष्टाभिःचतसृभिर्वासंख्याकाभिः ॥ इंद्राद्यष्टौलोकपाला
नाहिर्हिसंख्याकाभिःप्रत्येकंसमित्तिलपायसाज्याहुतिभिर्यक्ष्ये ॥ शेषेणस्विष्टकृतमग्निमिध्मसंनहनेनरुद्रम
यासमग्निंदेवान्विष्णुंअग्निंवायुंसूर्यंप्रजापतिंचैताःप्रायश्चित्तदेवताआज्येनज्ञाताज्ञातदोषनिबर्हणार्थंभिवा

रमग्निंमरुतश्चाज्येनविश्वान्देवान्संस्रावेणअंगदेवताःप्रधानदेवताःसर्वाःसंनिहिताःसंतुसांगोपांगेनकर्म
णासद्योयक्ष्ये ॥ व्याहृतीनांपरमेष्ठीप्रजापतिःप्रजापतिर्बृहती ॥ अन्वाधानसमिद्धोमेविनियोगः ॥ ॐ
भूर्भुवःस्वःस्वाहा ॥ प्रजापतयइदंनमम ॥ अन्वाधायपरिसमुह्य ॥ परिस्तीर्य ॥ अग्नेरीशानतस्त्रिरंभ
सापरिषिच्य ॥ उत्तरास्तीर्णेषुदर्भेषुदक्षिणसव्यपाणिभ्यांक्रमेणचरुस्थालीप्रोक्षण्यौदर्वीस्रुवौप्रणीताआ
ज्यपात्रेइध्माबर्हिषी ॥ प्रोक्षणीपात्रमुत्तानंकृत्वा ॥ तत्रानंतर्गर्भितसाग्रसमस्थूलप्रादेशमात्रकुशद्वयरू
पेपवित्रेनिधाय ॥ शुद्धाभिरद्भिस्तत्पात्रंपूरयित्वा ॥ गंधपुष्पाक्षतादिक्षिप्त्वा ॥ हस्तयोरंगुष्ठोपकनिष्ठिका
भ्यामुदगग्रेपृथक्पवित्रेधृत्वा ॥ अपस्त्रिरुत्पूयपात्राण्युत्तानानिकृत्वा ॥ इध्मंविस्रस्य ॥ सर्वाणिपात्रा
णित्रिःप्रोक्षयेत् ॥ ताअपःकिंचित्कमंडलौक्षिपेदित्येके ॥ प्रणीतापात्रमग्नेःप्रत्यङ्निधाय ॥ तत्रप
वित्रेनिधाय ॥ उत्पूताभिरद्भिस्तत्पात्रंपूरयित्वा ॥ गंधपुष्पाक्षतान्निक्षिप्य ॥ मुखसममुद्धृत्य ॥ अ
ग्नेरुत्तरतोदर्भेषुनिधाय ॥ तेपवित्रेगृहीत्वाअन्यैर्दर्भैराच्छादयेत् ॥ तेपवित्रेआज्यपात्रेनिधाय ॥ त
त्पात्रंपुरतःसंस्थाप्य ॥ तस्मिन्नाज्यमासिच्य ॥ अग्नेरुत्तरतःस्थितांगारान्भस्मनासहाग्नेरुदक्परिस्त
रणाद्बहिर्निरूह्यतेष्वाज्यपात्रमधिश्रित्य ॥ ज्वलतादर्भोल्मुकेनावज्वल्य ॥ अंगुष्ठपर्वमात्रंप्रक्षालि
तंदर्भाग्रद्वयमाज्येप्रक्षिप्य ॥ पुनर्ज्वलतातेनैवदर्भोल्मुकेनचरुणासहाज्यंत्रिःपर्यग्निकृत्वा ॥ तदुल्मुकं

निरस्यापस्पृष्ट्वा ॥ तत्रस्थमेवाज्यं ॥ सवितुष्ट्वाहिरण्यस्तूपः सवितापुरउष्णिक् ॥ आज्यस्योत्पवनेविनि
योगः ॥ ॐ सवितुष्ट्वाप्रसवउत्पुनाम्यच्छिद्रेणपवित्रेणवसोः सूर्यस्यरश्मिभिः ॥ सकृन्मंत्रेणद्विस्तू
ष्णीं ॥ ॐ स्कंदायस्वाहा ॥ स्कंदायइदंनमम ॥ आत्मनोग्रतोभूमिंप्रोक्ष्य ॥ तत्रबर्हिःसंनहनींरज्जु
मुदगग्रांप्रसार्य ॥ तत्राज्यस्थापनं ॥ स्रुवादिसंमार्जयेत् ॥ दक्षिणहस्तेनस्रुक्स्रुवौगृहीत्वा ॥ सव्ये
नकांश्चिद्दर्भानादाय ॥ सहैवाग्नौप्रताप्य ॥ स्रुचंनिधाय ॥ दक्षिणहस्तेनस्रुवस्यबिलंदर्भाग्रैः प्रागादिप्राग
पवर्गंत्रिः सम्मृज्य ॥ अधस्ताद्दर्भाग्रैरेवाभ्यात्मंबिलपृष्ठंत्रिः सम्मृज्यततोदर्भाणांमूलैर्दंडस्याधस्ताद्बिल
पृष्ठादारभ्ययावदुपरिष्टाद्बिलंतावत्त्रिः सम्मृज्य ॥ अद्भिः प्रोक्ष्य ॥ स्रुवंनिष्टप्य ॥ आज्यस्थाल्युत्तर
तः स्रुवसंस्पृष्टंनिधायोदकंस्पृष्ट्वा ॥ तैरेवदर्भैर्जुहूंचैवमेवसम्मृज्य ॥ स्रुवादुत्तरतोनिधाय ॥ दर्भानद्भिः
क्षालयित्वा ॥ अग्नावनुप्रहरेत् ॥ ततःविश्वानिनइत्यनयोर्वसुश्रुतोग्निस्त्रिष्टुप् ॥ अग्न्यर्चनेविनियोगः
॥ ॐ विश्वानिनोदुर्गहाजातवेदः ॥ ॐ सिंधुन्ननावादुरितातिपर्षि ॥ ॐ अग्नेऽअत्रिवन्नमसागृणानः ॥
ॐ अस्माकंबोध्यवितातनूनां ॥ ॐ यस्त्वाहृदाकीरिणामन्यमानः ॥ ॐ अमर्त्यंमर्त्योजोहवीमि ॥ ॐ
जातवेदोयशोऽअस्मासुधेहि ॥ ॐ प्रजाभिरग्नेऽअमृतत्वमश्यां ॥ ॐ यस्मैत्वंसुकृतेजातवेदऽउलोकमग्ने

कृणवस्योनं ॥ अश्विनंसपुत्रिणंवीरवंतंगोमंतंरयिन्नंशतेस्वस्ति आत्मानंचालंकृत्य ॥ हस्तंप्रक्षाल्य ॥ इध्म
बंधनरज्जुमिध्मस्थानेनिधाय ॥ पाणिनेध्ममादाय ॥ मूलमध्याग्रेषुस्रुवेणत्रिरभिघार्य ॥ मूलमध्ययोर्म
ध्यभागेगृहीत्वा ॥ अयंतेगौतमोवामदेवोजातवेदाअग्निस्त्रिष्टुप् ॥ इध्माहवनेविनियोगः ॥ ॐ अयं
तइध्मआत्माजातवेदस्तेनेध्यस्ववर्धस्वचेद्धवर्धयचास्मान्प्रजयापशुभिर्ब्रह्मवर्चसेनान्नाद्येनसमेधयस्वा
हा ॥ जातवेदसेऽग्नयइदंनमम ॥ ततःस्रुवेणाज्यमादाय ॥ वायव्यकोणमारभ्याग्नेयकोणपर्यंतंप्रजा
पतयेस्वाहा ॥ प्रजापतयइदंनमम ॥ पुनराज्यमादाय ॥ नैर्ऋत्यकोणमारभ्यईशानकोणपर्यंतं ॥ ॐ
प्रजापतयेस्वाहा ॥ ॐ प्रजापतयइदंनमम ॥ उत्तरे ॥ ॐ अग्नयेस्वाहा ॥ अग्नयइदंनमम ॥ दक्षि
णे ॥ ॐ सोमायस्वाहा ॥ सोमायइदंनमम ॥ इत्याज्यभागांतंकृत्वा ॥ प्रधानहोमंकुर्यात् ॥ यजमा
नः इदंउपकल्पितद्रव्यंयायायक्ष्यमाणदेवतास्ताभ्यस्ताभ्यः परिकल्पितंनमम ॥ ततःऋत्विजैः पूर्वोक्त
मन्त्रैर्ग्रहादिक्रमेणशिख्यादिदेवताभ्यश्चवास्तोष्पतिंवास्तुंचचरक्यादीन्अन्वाधानोक्तद्रव्यैः क्रमेणजुहु
यात् ॥ आचार्यः स्विष्टकृदादिप्रायश्चित्तहोमांतंकृत्वा ॥ ॥अथ वलिदानप्रारंभः ॥ ॥ अद्यपूर्वो
च्चरितदेशकालौसंकीर्त्य ॥ वास्तुशांत्यंगत्वेनबलिदानंकरिष्ये ॥ इतिसंकल्प्य ॥ इंद्रंवोमधुच्छंदाइंद्रोगा

यत्री ॥ इंद्रप्रीत्यर्थेंबलिदानेविनियोगः ॥ ॐ इंद्रंवोविश्वतःस्परिहवामहेजनेभ्यः ॥ अस्माकमस्तु
केवलः ॥ इंद्रायसांगायसपरिवारायसायुधायसशक्तिकायअमुंसदीपमाषभक्तबलिंसमर्पयामि ॥
इंद्रइमंबलिंभक्षममयजमानस्यवाआयुःकर्ताक्षेमकर्ताकल्याणकर्ताशांतिकर्तापुष्टिकर्तातुष्टिकर्ताऋधि
कर्तानिर्विघ्नकर्ताभव ॥ अनेनबलिदानेनइंद्रःप्रीयतां ॥ अग्निंदूतंकाण्वोमेधातिथिरग्निर्गायत्री ॥
अग्निप्रीत्यर्थेंबलिदानेवि० ॥ ॐ अग्निंदूतंवृणीमहेहोतारंविश्ववेदसं ॥ अस्ययज्ञस्यसुक्रतुं ॥ अग्नये
सांगाय० ॥ भोअग्नेइमं० ॥ भव ॥ अनेनबलिदानेनअग्निः प्रीयतां ॥ यमायसोमंवैवस्वतोयमोनुष्टु
प् ॥ यमप्रीत्यर्थेंबलिदाने० ॥ ॐ यमायसोमंसुनुतयमायजुहुताहविः ॥ यमंहयज्ञोगच्छत्यग्निदूतोऽ
अरंकृतः ॥ यमायसांगाय० ॥ भोयमइमं० ॥ भव ॥ अनेनबलिदानेनयमः प्रीयतां ॥ मोषुणोघोरः
काण्वःकालोगायत्री ॥ कालप्रीत्यर्थेंबलिदानेविनियोगः ॥ ॐ मोषुणःपरापरानिर्ऋतिर्दुर्हणावधीत् ॥
पदीष्टतृष्णयासह ॥ कालायसांगाय० ॥ भोकालइमं० ॥ भव ॥ अनेनबलिदानेनकालः प्रीयतां
त्वन्नोअग्नेवामदेवोवरुणस्त्रिष्टुप् ॥ वरुणप्रीत्यर्थेंबलिदानेविनियोगः ॥ त्वन्नोऽअग्नेवरुणस्यविद्वान्देव
स्यहेळोऽवयासिसीष्ठाः ॥ यजिष्ठोवह्नितमःशोशुचानोविश्वाद्वेषांसिप्रमुमुग्ध्यस्मत् ॥ वरुणायसांगाय०

भोवरुणइमं० ॥ भव० ॥ अनेन० ॥ वरुणःप्रीयतां ॥ तववायोव्यश्वांगिरसोवायुर्गायत्री ॥ वायुप्री
त्यर्थेबलिदाने० ॥ ॐ तववायवृतस्पतेत्वष्टुर्जामातरद्भुत ॥ अवांस्यावृणीमहे ॥ वायवेसांगाय० ॥
भोवायोइमं० ॥ भव ॥ अनेनबलिदानेनवायुःप्रीयतां ॥ सोमोधेनुंगौतमःसोमस्त्रिष्टुप् ॥ सोमप्रीत्यर्थे
बलिदाने० ॥ ॐ सोमोधेनुंसोमोऽअर्वंतमाशुंसोमोवीरंकर्मण्यंददाति ॥ सादन्यंविदथ्यंसभेयंपितृश्रव
णंयोददाशदस्मै ॥ सोमायसांगाय० ॥ भोसोमइमं० ॥ भव ॥ अनेनबलिदानेनसोमःप्रीयतां ॥ त
मीशानंगौतमोईशानोजगती ॥ ईशानप्रीत्यर्थेबलिदाने० ॥ ॐ तमीशानंजगतस्तस्थुषस्पतिंधियंजि
न्वमवसेहूमहेवयं ॥ पूषानोयथावेदसामसद्वृधेरक्षितापायुरदब्धःस्वस्तये ॥ ईशानाय० ॥ भोईशान
इमं० ॥ अनेनबलिदानेनईशानःप्रीयतां ॥ इतिअष्टौलोकपालान्बलिंदत्वा ॥ आदित्प्रत्नस्यवत्सोंत
रिक्षआकाशोगायत्री ॥ आकाशप्रीत्यर्थेबलिदाने० ॥ ॐ आदित्प्रत्नस्यरेतसोज्योतिष्पश्यंतिवासरं ॥
परोयदिध्यतेदिवा ॥ आकाशायसांगाय० ॥ भोआकाशइमं० ॥ अनेनबलि० आकाशःप्रीयतां ॥
स्योनापृथिवीकाण्वोमेधातिथिर्भूमिर्गायत्री ॥ भूमिप्रीत्यर्थेबलि० ॥ ॐ स्योनापृथिवीभवानृक्षरानिवेश
नी ॥ यच्छानःशर्मसप्रथः ॥ भूम्यैसांगायै ॥ भोभूमेइमं० ॥ अनेनबलिदानेनभूमिःप्रीयताम् ॥ ॥

आदित्यादिनवग्रहेभ्यःसांगेभ्यःसपरिवारेभ्यःसायुधेभ्यःसशक्तिकेभ्यःअमुंसदीप० मि ॥ भोआदित्यादिनवग्रहदेवताःअमुंबलिंभक्षतदिशंरक्षतममआयुःकर्त्र्यः क्षेमकर्त्र्यः कल्याणकर्त्र्यः शांतिक० भवत ॥ अनेनबलिदानेननवग्रहदेवताःप्रीयंतां ॥ ततःक्षेत्रपालबलिंदत्वा ॥ क्षेत्रपालायनमइतिगंधादिभिरभ्यर्च्य ॥ ॐ क्षेत्रस्यपतिनावयंहितेनेवजयामसि ॥ गामश्वंपोषइत्न्वासनोमृळातीदृशे ॥ इतिमंत्रपुष्पं ॥ क्षेत्रस्यपतिनावामदेवःक्षेत्राधिपतिरनुष्टुप् ॥ क्षेत्रपालप्रीत्यर्थेबलिदाने० ॥ ॐ क्षेत्रस्यपतिं० ॥ क्षेत्रायसांगाय० ॥ भोक्षेत्रपाल० ॥ बलिंगृण्हंतुमेदेवाआदित्यावसवस्तथा ॥ मरुतश्चाश्विनौरुद्रासुपर्णःपन्नगाग्रहाः ॥ असुरायातुधानाश्चपिशाचोरगराक्षसाः ॥ डाकिन्योयक्षवेतालायोगिन्यःपूतनाशिवा ॥ जृंभकाःसिद्धगंधर्वामायाविद्याधरानगाः ॥ दिक्पालालोकपालाश्चयेचविघ्नविनायकाः ॥ जगतांशातिकर्तारोब्राह्म्याद्याश्चैवमातरः ॥ माविघ्नंमाचमेपापंमासंतुपरिपंथिनः ॥ सौम्याभवंतुतृप्तास्तेभूतप्रेतसुखावहाः ॥ अनेनबलिदानेनक्षेत्रपालःप्रीयतां ॥ ततोबलिंमंडपाद्बहिःअन्येननीलायजमानःशांतापृथिवीशिवमंतरिक्षंद्यौर्नोदेव्यभयन्नोऽअस्तु ॥ शिवादिशःप्रदिशउद्दिशोनआपोविद्युतःपरिपांतुसर्वतः ॥ शांतिःशांतिःशांतिः॥ इतिमंत्रेणजलंसिंचेत् ॥ ततःपृष्ठतःअनवेक्षमाणःगृहद्वारेहस्तौपादौप्रक्षाल्याचम्यगृ

हंप्रवेशयेत् ॥ मूर्धानंबार्हस्पत्योभारद्वाजस्त्रिष्टुप् ॥ पूर्णाहुतिहोमेविनियोगः ॥ ॐ मूर्धानंदिवोऽअरतिं
पृथिव्यावैश्वानरमृतऽआजातमग्निं ॥ कविंसम्राजमतिथिंजनानामासंनापात्रंजनयंतदेवाःस्वाहा ॥ अ
ग्नयेवैश्वानरायइदंनमम ॥ विश्वेभ्योदेवेभ्यःस्वाहा ॥ विश्वेभ्योदेवेभ्यइदंनमम ॥ इतिसंस्रावंहुत्वा ॥
बर्हिषिपूर्णपात्रमितिकर्मशेषंसमाप्य वास्तुमंडलपश्चिमदेशेशिखिनेएषपायसबलिर्नममेति ॥ एवंशि
ख्यादिभ्योपायसबलीन्दद्यात् ॥ विप्राःघृतपायसेनक्षत्रियादयःवक्ष्यमाणैःपक्वैस्तदलाभेपायसेनेतितत
श्चरक्यादिभ्योतथैवमाषभक्तबलीन्दद्यात् ॥ ततआचार्यादयःशांतिकलशोदकंताम्रपात्रेगृहीत्वासमुद्र
ज्येष्ठाइतिचतसृणांवासिष्ठाआपस्त्रिष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ समुद्रज्येष्ठाःसलिलस्यमध्यात्पुना
नायंत्यनिविशमानाः ॥ इंद्रोयावज्रीवृषभोरराद ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु ॥ याऽआपोदिव्याऽउतवास्रवं
तिखनित्रिमाऽउतवायाःस्वयंजाः ॥ समुद्रार्थायाःशुचयःपावकास्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु ॥ यासांरा
जावरुणोयातिमध्येसत्यानृतेऽअवपश्यंजनानां ॥ मधुश्चुतःशुचयोयाःपावकास्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु
यासुराजावरुणोयासुसोमोविश्वेदेवायासूर्जंमदंति ॥ वैश्वानरोयास्वग्निःप्रविष्टस्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु

इतिवेदिकैः ॥ सुरास्त्वादिपौराणैश्चमंत्रैर्यजमानंसपत्नीकमभिषिंच्य ॥ सर्वौषधिभिरनुलिप्यस्नापये
युः ॥ सुरास्त्वामभिषिंचंतुब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ वासुदेवोजगन्नाथस्तथासंकर्षणोविभुः ॥ प्रद्युम्नः
श्चानिरुद्धश्चभवंतुविजयायते ॥ आखंडलोग्निर्भगवान्यमोवैनिर्ऋतिस्तथा ॥ वरुणः पवनश्चैवधना
ध्यक्षःस्तथाशिवः ॥ ब्रह्मणासहिताःसर्वेदिक्पालाःपांतुतेसदा ॥ कीर्तिर्लक्ष्मीर्धृतिर्मेधापुष्टिःश्रद्धाक्रि
यामतिः ॥ बुद्धिर्लज्जावपुः शांतिः क्षांतिः तुष्टिश्चमातरः ॥ एतास्त्वामभिषिंचंतुदेवपत्न्यःसमागताः ॥
आदित्यश्चंद्रमाभौमोबुधजीवसितार्कजाः ॥ ग्रहास्त्वामभिषिंचंतुराहुःकेतुश्चतर्पिताः ॥ देवदानवगं
धर्वायक्षराक्षसपन्नगाः ॥ ऋषयोमुनयोगावोदेवमातरएवच ॥ देवपत्न्योद्रुमानागादैत्याश्चाप्सरसांग
णाः ॥ अस्त्राणिसर्वशस्त्राणिराजानोवाहनानिच ॥ औषधानिचरत्नानिकालस्यावयवाश्चये ॥ स
रितः सागराःशैलास्तीर्थानिजलदानदाः ॥ एतेत्वामभिषिंचंतुसर्वकामार्थसिद्धये ॥ अभिषेकवस्त्रंआचा
र्यायदेयं ॥ ततआचार्योब्रह्मस्थानेसुरूपांभूषितांपृथिवींध्यात्वा ॥ धरायैनमःइतिमंत्रेणषोडशोपचारैः
संपूज्यजपेत् ॥ सर्वदेवमयंवास्तुवासुदेवमयंपरं ॥ इति ॥ ततःपूर्वादिक्तः गृहंत्रिसूत्र्यापावमानेनसू
क्तेनराक्षोघ्नेनचवेष्टयेत् ॥ छिन्नेसूत्रेअशुभं ॥ ततोदुग्धपूर्णयाजलपूर्णयाचसच्छिद्रकुंभ्यातेनैवसूक्तद्व
येनधाराद्वयमविच्छिन्नंकुर्यात् ॥ अथयजमानोगृहस्याग्नेय्यांआकाशपदेजानुमात्रदभ्रमवटंगर्तंखात्वा

गोमयेनोपलिप्य ॥ शुक्लचंदनपुष्पाक्षतादिभिरलंकृत्यशाल्यादिसप्तबीजानिदध्योदनंचप्रक्षिप्यनवकुं
भंजलपूर्णंशुक्लैकपुष्पयुतंगंधादिभिरर्चितंहस्तद्वयेनादायजानुनीअवन्यांकृत्वा ॥ ॐ नमोवरुणायेतित
ज्जलेनगर्तंपूरयेत् ॥ तत्रावर्तेप्रदाक्षिणेचोर्ध्वमुखेशुभं ॥ वैपरीत्येत्वशुभंफलंविद्यात् ॥ ततोमृन्निर्मित
पेटिकायांसप्तबीजानिदध्योदनशैवालफलपुष्पाणिप्रक्षिप्य ॥ पूर्वंस्थापितंवृषवास्तुतूर्यमंगलघोषेणानी
यनस्यांपेटिकायांसंस्थाप्यगंधादिभिः संपूज्यप्रार्थयेतद्वाभ्यां ॥ पूजितोसिमयावास्तोहोमाद्यैरर्चनैःशुभैः
प्रसीदपाहिविश्वेशदेहिमेगृहजंसुखं ॥ १ ॥ वास्तुरूपनमस्तेस्तुभूशय्याभिरतप्रभो ॥ मद्गृहं
धनधान्यादिसमृद्धंकुरुसर्वदा ॥ २ ॥ ततःपेटिकामाच्छाद्य ॥ तस्मिन्गर्तेशनैःशनैर्निक्षिपेदनेनमंत्रे
ण ॥ सशैलसागरांपृथ्वींयथावहसिमूर्धनि ॥ तथामांवहकल्याणसंपत्संततिभिः सहेति ॥ गर्तेचतथैव
मृदापूरितेमृदाधिक्येउत्तमं ॥ न्यूनत्वेतुअधमंफलंविद्यात् ॥ ततः अग्नेः पश्चिमतः श्रेयः संपाद्याचा
र्यंसंपूज्य ॥ अलंकृतांसवत्सांगांवासोयुग्मंदक्षिणांचदत्वा ॥ ब्रह्मर्त्विग्भ्योयथाशक्तिदक्षिणादिदत्वा ॥
यस्यस्मृत्येतिक्षमाप्य ॥ ॐ उत्तिष्ठब्रह्मणस्पतेदेवयंतस्त्वेमहे ॥ उपप्रयंतुमरुतःसुदानवऽइंद्रप्राशूर्भवास
चा ॥ यांतुदेवगणाः सर्वेपूजामादयपार्थिवीं ॥ इष्टकामप्रसिध्यर्थंपुनरागमनायच ॥ इतिमंत्रैर्विसृज्य

इदंनवग्रहदेवतापूजापीठंवास्तुमंडलपूजापीठंचआचार्यायतुभ्यमहंसंप्रददे ॥ ततोयजमानः अग्निंपं
चोपचारैःपूजयेत् ॥ मानस्तोकेतिकुत्सोरुद्रोजगती ॥ विभूतिधारणेविनियोगः ॥ ॐ मानः स्तोकेत
नयेमानऽआयौमानोगोषुमानोऽअश्वेषुरीरिषः ॥ वीरान्मानोरुद्रभामितोवधीर्हविष्मंतः सदमित्वाहवामहे ॥
इतिमंत्रेणविभूतिधारणंकृत्वा ॥ ओंचमेस्वरश्चमेयज्ञोपचतेनमश्च ॥ यत्तेन्यूनंतस्मैतउपयत्ते तिरिक्तंत
स्मैतेनमः ॥ अग्नयेनमः ॥ स्वस्तिश्रद्धांमेधांयशःप्रज्ञांविद्यांबुद्धिंश्रियंबलं ॥ आयुष्यंतेजआरोग्यंदेहिमे
हव्यवाहनोऽग्नमइति ॥ अनेनवास्तुशांतिहोमेनकर्मणायज्ञरूपीपरमेश्वरःप्रीयतां ॥ प्रमादात्कुर्वतांकर्म
प्रच्यवेदाध्वरेषुयत् ॥ स्मरणादेवतद्विष्णोःसंपूर्णस्यादितिश्रुतिः ॥ एतत्कर्मणःसांगतासिध्यर्थंगृहादी
नांशिख्यादीनांचप्रत्येकंत्रीन्एकैकंवायथाशक्तिब्राह्मणान्संभोज्य ॥ आशिषोगृहीत्वासुहृद्युतोभुंजीत॥
ब्राह्मणैःशांतिंपठित्वाशिवंवास्तुशिवंवास्त्वितिवाचयित्वा ॥ गच्छगच्छेतिअग्निंविसृज्य ॥ गच्छगच्छ
सुरश्रेष्ठस्वस्थानेपरमेश्वर ॥ यत्रब्रह्मादयोदेवास्तत्रगच्छहुताशन ॥ एवंप्रथमेहनिवास्तुशांतिंविधायाद्वि
तीयेह्निगृहप्रवेशंकुर्यात् ॥ सचेत्थं ॥ यजमानः नवंकलशंजलपूर्णपल्लवोपेतंदूर्वायुतंसुबालितंवस्त्रवेष्टि
तंसपूर्णपात्रंसफलंअंजलिनागृहीत्वा ॥ ब्राह्मणान्वितःसदारपुत्रः मंगलतूर्यघोषेणगृहंप्रविश्यप्रधानगृ

हमध्येधान्योपरितंकलशंस्थापयेत् ॥ कनिक्रदज्जनुषमितितृचंसूक्तंपठेत् ॥ ॐ कनिक्रदज्जनुषंप्रब्रुवाणइयर्तिवाचमरितेवनावं ॥ सुमंगलश्चशकुनेभवासिमात्वाकाचिदभिभाविश्व्यावदन् ॥ मात्वाश्येनउद्वधीन्मासुपर्णोमात्वाविददिषुमान्वीरोऽअस्ता ॥ पित्र्यामनुप्रदिशंकनिक्रदत्सुमंगलोभद्रवादीवदेह ॥ अवक्रंदददक्षिणतोगृहाणांसुमंगलोभद्रवादीशकुंते ॥ मानस्तेनईशतमाघशंसोबृहद्वदेमविदथेसुवीराः ॥ ततोगृहस्थैर्यथार्थपुण्याहंवाचयित्वा ॥ ब्राह्मणान्संपूज्य ॥ भोजयित्वाभूयसींदक्षिणांचदत्वाआशिषोगृण्हीयात् ॥ ॥ इतिदिनकरभट्टकृतेशांतिसारेवास्तुशांतिप्रयोगः ॥ ॥ अस्मिन्कर्मणिशतंब्राह्मणाःभोज्याः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ६१ ॥ ॥ अथ समंत्रक गर्भाधान प्रयोग प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ अथगर्भाधानाद्याःसंस्काराउच्यंते ॥ तत्रप्रथमेरजोदर्शनेमासादौदुष्टेसतिगर्भाधानस्यशांतिपूर्वककर्तव्यत्वाच्छांतिकंवक्तुंदुष्टकालादीन्युच्यंते ॥ प्रथमेरजसिचैत्रज्येष्ठआषाढभाद्रपदकार्तिकपौषाअशुभाः ॥ आश्विनोमध्यमः ॥ शेषाःशुभाः ॥ क्वचिद्वैशाखफाल्गुनयोरधमत्वमुक्तं ॥ तिथिषुप्रतिपच्चतुर्थीषष्ठ्यष्टमीद्वादशीचतुर्दशीपौर्णिमास्यमावास्याअशुभाः ॥ शे

षाःशुभाः ॥ क्वचित्सप्तम्येकादश्यावशुभेअष्टमीद्वादश्यौशुभेइत्युक्तं ॥ आसांशुभाशुभत्वाभ्यांमध्यमत्व
मितिसांप्रदायिकाः ॥ वारेषुरविभौममंदवाराअशुभाः ॥ अन्येशुभाः ॥ कैश्चित्सोमोप्यशुभउक्तः ॥
नक्षत्रेषुभरण्यार्द्रापुष्याश्लेषापूर्वाज्येष्ठामूलपूर्वाषाढापूर्वाभाद्रपदारेवत्योऽशुभाः ॥ चित्राविशाखाश्रव
णाश्विनीमघास्वातयोमध्यमाः ॥ अन्यानिशुभानि ॥ कैश्चित्तुकृत्तिकापुनर्वस्वनुराधारेवत्योप्यशुभाउ
क्ताः ॥ एवंचतासांमध्यमत्वंएवमन्यत्रापियोगेषु ॥ व्याघातस्याद्यानवनाड्योगंडातिगंडयोःषट्षट्शूल
स्यपंचदशपरिघपूर्वार्धवैधृतिव्यतीपातश्चेत्यशुभाः ॥ वज्रंमध्यमं अन्येशुभाः ॥ करणानिविष्टिंविनास
र्वाणिशुभानिअन्हित्रेधाविभक्तेआद्योभागःशुभः ॥ द्वितीयोमध्यमः ॥ तृतीयःअशुभः ॥ एवंरात्रौ ॥
सूर्योदयास्तमयावप्यशुभौ ॥ रविसंक्रमणात्पूर्वमूर्ध्वंचनाडीचतुष्टयमशुभं ॥ संक्रांत्यादिदग्धदिनेष्व
शुभं ॥ रविचंद्रोपरागयोरप्यशुभं ॥ संध्योपप्लवशावाशौचेषुभर्तुरात्मनश्चतुर्थाष्टमद्वादशस्थेचंद्रेजीर्णर
क्तनीलमलिनकृष्णवस्त्रेषुपरिहितेषुनशुभं ॥ संमार्जनीकाष्ठमृत्तृणाग्निशूर्पतुषशुष्काक्षतलोहपाषाणश
स्त्रादिधारिण्याएतैर्युक्तदेशेचाशुभं ॥ देहलीद्वाररथ्यापितृमातृगृहेष्वशुभं ॥ ऊर्ध्वस्थितायानिद्रितायाः
श्चाशुभं ॥ पित्रादिसखिस्वभर्तृभिर्दृष्टमशुभं ॥ शय्यादौशुभंइत्यादिज्ञेयं ॥ दुष्टमासादौप्रथमरजोदर्शने
तांबूलभक्षणादिमंगलाचारंनकुर्यात् ॥ द्वितीयेतुशुभेतत्कुर्यादितिकेचित् ॥ प्रथमेदुष्टेरजोदर्शनेद्विती

यंप्रतीक्ष्यतस्मिन्नप्यशुभेविस्तरेणशांतिंकुर्यादित्यपिकेचित् ॥ प्रथमएवयथाशक्तिशांतिंचरेदित्यपरे ॥
तत्रैकस्मिन्नप्यशुभेवक्ष्यमाणाशांतिःकार्या ॥ द्वित्राद्यशुभसन्निपातेतुतत्सूचितबव्हशुभनिरासार्थवक्ष्य
माणाहुतिसंख्यादितिवृद्ध्याकार्या ॥ यथाशक्तीत्यादिज्ञेयम् ॥ इतिशुभाशुभविचारः ॥ अथशांतिरुच्य
ते ॥ तत्रएवंविनायकंपूज्यग्रहांश्चैवविधानतः ॥ कर्मणांफलमाप्नोतीतियाज्ञवल्क्येनकर्मफलसिद्धावावि
भार्थत्वेनग्रहयज्ञस्यावश्यकत्वोक्तेरिहचशौनकेन ॥ आर्तवानांतुनारीणांशांतिंवक्ष्यामिशौनकइत्युपक्रम्य
ग्रहातिथ्यपुरःसरमितिप्रकरणोक्तेरावश्यकत्वादेकदेशकालकर्तृकाणांचविशेषवचनाभावेतंत्रेणकर्तव्यत्वा
द्ग्रहमखपूर्वकस्तंत्रेणशांतिकप्रयोगउच्यते ॥ रजोदर्शनानंतरंपंचमादिदिनेचंद्रतारानुकूल्येशुचिदेशेसु
स्नातयापत्न्यायुतःपतिःप्राङ्मुखउपवेश्य ॥ आचम्यप्राणानायम्यदेशकालौस्मृत्वाममपत्न्याःप्रथमरजो
दर्शनेऽमुकदुष्टमासादिसूचितसकलारिष्टनिरसनद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंसग्रहमखांशौनकोक्तांशांतिंक
रिष्यइतिसंकल्प्य ॥ गणेशपूजनपुण्याहवाचनगौर्यादिषोडशमातृकापूजनब्राह्म्यादिसप्तमातृकापूजन
नांदीश्राद्धानिकृत्वा शांतंदांतंकुटुंबिनंमंत्रतत्त्वज्ञमाचार्यंब्रह्माणंचजपहोमार्थमष्टौषट्चतुरोवाऋत्विजोपि
वृत्वागंधादिनापूजयेत् ॥ ततआचार्योगृहेशानदेशेशुचौ ॥ ॐ ॥ महीद्यौःपृथिवीचनइमंयज्ञंमिमिक्ष

तां ॥ पिपृतांनोभरीमभिः ॥ इतिमंत्रेणभूमिंस्पृष्ट्वातद्दक्षिणोत्तरयोश्चतथैवभूमिंस्पृष्ट्वा ॥ ॐ ओषधयःसं
वदंतेसोमेनसहराज्ञा ॥ यस्मैकृणोतिब्राह्मणस्तंराजन्पारयामसि ॥ इतिमंत्रेणद्रोणप्रमाणव्रीहिभिर्मध्ये
तद्दक्षिणोत्तरतश्चस्पृष्टदेशेमंत्रावृत्याराशित्रयंकृत्वातेनैवक्रमेणराशित्रयेनवमकालकमभग्नंकुंभत्रयमाकल
शेष्विवितिमंत्रावृत्यास्थापयेत् ॥ ॐ आकलशेषुधावतिपवित्रेपरिषिच्यते ॥ उक्थैर्यज्ञेषुवर्धते ॥ इतिमं
त्रेणस्थापयेत् ॥ एवंसर्वत्रमंत्रावृत्तिः ॥ ततः प्रसुवआपइतिनवर्चस्यसूक्तस्यासिंधुक्षित्प्रय्यमेधोनद्यो
जगती ॥ कलशेषूदकपूरणेविनियोगः ॥ ॐ प्रसुवऽआपोमहिमानमुत्तमंकारुर्वोचातिसदनेविवस्व
तः ॥ प्रसप्तसप्तत्रेधाहिचक्रमुःप्रसृत्वरीणामतिसिंधुरोजसा ॥ प्रतेरदद्वरुणोयातवेपथःसिंधोयद्वाजाँ
ऽअभ्यद्रवस्त्वं ॥ भूम्याऽअधिप्रवतायासिसानुनायदेषामग्रंजगतामिरज्यसि ॥ दिविस्वनोयततेभूम्यो
पर्यनंतंशुष्ममुदियर्तिभानुना ॥ अभ्रादिवप्रस्तनयंतिवृष्टयःसिधुर्यदेतिवृषभोनरोरुवत् ॥ अभित्वासिंधो
शिशुमिंनमातरोवाश्राऽअर्षतिपयसेवधेनवः ॥ राजेवयुध्वानयसित्वमित्सिचौयदासामग्रंप्रवतामिनक्ष
सि ॥ इमंमेगंगेयमुनेसरस्वतिशुतुद्रिस्तोमंसचतापरुष्ण्या ॥ असिक्न्यामरुद्वृधेवितस्तयार्जीकीयेशृणुह्या

सुषोमया ॥ १ ॥ तृष्टामयाप्रथमंयातवेसजूःसुसर्त्वारसयाश्वेत्यात्या ॥ त्वंसिंधोकुभयागोमतींक्रुमुंमेह
त्वासरथंयाभिरीयसे ॥ ऋजीत्येनीरुशतीमहित्वापरिज्रयांसिभरतेरजांसि ॥ अधब्धासिंधुरपसामपस्त
माश्वानाचित्रावपुषीवदर्शता ॥ स्वश्वासिंधुःसुरथासुवासाहिरण्ययीसुकृतावाजिनीवती ॥ ऊर्णावतीयु
वतिःसीलमावत्युताधिवस्तेसुभगामधुवृधं ॥ सुखंरथंयुयुजेसिंधुरश्विनंतेनवाजंसनिषदस्मिन्नाजौ ॥ म
हान्ह्यस्यमहिमापनस्यतेदब्धस्यस्वयशसोविरप्शिनः ॥ २ ॥ याःप्रवतइतिवासिष्ठोनद्यःशक्करी ॥ कलशे
षूदकपूरणेविनियोगः ॥ ॐ याः प्रवतोनिवतऽउद्वतऽउदन्वतीरनुदकाश्चयाः ॥ ताऽअस्मभ्यंपयसापि
न्वमानाः शिवादेवीरसिपदाभवंतुसर्वानद्योऽअशिमिदाभवंतु ॥ एवमग्रेपितत्रतत्रविनियोगोज्ञेयः ॥
ॐ गंधद्वारांदुराधर्षांनित्यपुष्टांकरीषिणीं ॥ ईश्वरींसर्वभूतानांतामिहोपह्वयेश्रियं ॥ इतित्रिष्वपिगंधंप्र
क्षिप्य ॥ याऽओषधीःपूर्वाजातादेवेभ्यस्त्रियुगंपुरा ॥ मनैनुबभ्रूणामहंशतंधामानिसप्तच ॥ इतिसर्वौष
धीः ॥ ॐ ओषधयःसंवदंतेसोमेनसहराज्ञा ॥ यस्मैकृणोतिब्राह्मणस्तंराजन्पारयामसि ॥ इतियवान्
निक्षिप्य ॥ ततोमध्यकुंभेयवव्रीहितिलमाषप्रियंगुश्यामाकमुद्गान्क्षिप्त्वागायत्र्योदुंबरकुशदूर्वारक्तोत्पल

चंपकबिल्वविष्णुक्रांतातुलसीबर्हिषशंखपुष्पीशतावरीअश्वगंधानिर्गुंडीरक्तपीतसर्षपअपामार्गपलाश
पनसजीरकप्रियंगुगोधूमव्रीहिअश्वत्थदधिदुग्धघृतपद्मपत्रनीलोत्पलसितरक्तपीतकुरंटकगुंजावचाभद्र
मुस्तकाख्यानिद्वात्रिंशदौषधानिसर्वाणियथासंभवंवाक्षिपेत् ॥ ततस्त्रिषुकलशेषु ॥ ॐ कांडात्कांडात्प्र
रोहंतिपरुषः परुषः परि ॥ एवानोदूर्वेप्रतनुसहस्रेणशतेनच ॥ इतिदूर्वाः ॥ ॐ अश्वत्थेवोनिषदनंपर्णे
वोवसतिष्कृता ॥ गोभाजइत्किलासथयत्सनवथपुरुषं ॥ इतिपंचपल्लवान् ॥ अश्वत्थोदुंबरप्लक्षचूत
न्यग्रोधपल्लवाः ॥ गजाश्वस्थानरथ्यावल्मीकसंगमह्रदगोष्ठस्थामृदः ॥ ॐ स्योनापृथिवीभवानृक्षरा
निवेशनी ॥ यच्छानःशर्मसप्रथः ॥ इतिक्षिप्त्वा ॥ ॐ याः फलिनीर्याअफलाअपुष्पायाश्चपुष्पिणीः ॥
बृहस्पतिप्रसूतास्तानोमुंचंत्वंहसः ॥ उतिपूगीफलानि ॥ ॐ साहिरत्नानिदाशुषेसुवातिसविताभगः ॥
तंभागंचित्रमीमहे ॥ इतिकनककुलिशनीलपद्मरागमौक्तिकानिपंचरत्नानि ॥ ॐ हिरण्यरूपःसहिरण्य
संदृगपांनपात्सेदुहिरण्यवर्णः ॥ हिरण्ययात्परियोनेर्निषद्याहिरण्यदाददत्यन्नमस्मै ॥ इतिहिरण्यंचाक्षिपे
त् ॥ ॐ युवासुवासाःपरिवीतआगात्सउश्रेयान्भवतिजायमानः ॥ तंधीरासःकवयउन्नयंतिस्वाध्योम

नसादेवयंतः ॥ इतिसूत्रेणवाससाचकलशकंठान्वेष्टयित्वागंधाक्षतपुष्पमालाभिःकलशान्भूषयेत् ॥
ततःकलशत्रयोपरितेनैवक्रमेणसौवर्णराजतंकांस्यमयंताम्रमयंवैणवंमृन्मयंवायवादिपूरितंपात्रत्रयंनिधाय
तत्रमंत्रः ॥ ॐ पूर्णादर्विपरापतसुपूर्णापुनरापत ॥ वस्नेवविक्रीणावहाइषमूर्जंशतक्रतो ॥ तदुपरिश्वेतंव
स्त्रत्रयंन्यस्यतत्रचंदनादिनाष्टदलानिकुर्यात् ॥ तत्रमध्यमे ॥ गायत्र्याविश्वामित्रोभुवनेश्वरीगायत्री ॥ भुव
नेश्वर्यावाहनादौविनियोगः ॥ ॐ तत्सवितु० ॥ भुवनेश्वरीमावाहयामि ॥ इतियाथाशक्तिसुवर्णनिर्मितांभु
वनेश्वरीप्रतिमामग्न्युत्तारणपूर्वकंस्थापयेत् ॥ तद्दक्षिणकुंभोपरिवस्त्रे ॥ इंद्राणीवृषाकपिरिंद्राणीपङ्क्तिः ॥
इंद्राण्यावाहनादौविनियोगः ॥ ॐ इंद्राणीमासुनारिषुसुभगामहमश्रवं ॥ नह्यस्याअपरंचनजरसामरते
पतिर्विश्वस्मादिंद्रउत्तरः ॥ ॐ इंद्राणीमावाहयामीतितथैवसौवर्णीमिंद्राणीप्रतिमांस्थाप्योत्तरकलशोप
रि ॥ इंद्रत्वाविश्वामित्रइंद्रोगायत्री ॥ इंद्रावाहनेविनियोगः ॥ ॐ इंद्रत्वावृषभंवयंसुतेसोमेहवामहे ॥ सपा
हिमध्वोअंधसः ॥ इंद्रमावाहयामिइतिसौवर्णीमिंद्रप्रतिमांस्थापयेत् ॥ ततउक्तमंत्रैरुक्तक्रमेणदेवतात्रयस्य
कांडानुसमयेनषोडशोपचारैः पूजांकुर्यात् ॥ ततोमध्यकुंभेआचार्योष्टसहस्रमष्टशतंवागायत्रींजप्त्वाश्री
सूक्तंजपेत् ॥ ॥ यथा ॥ ॥ हिरण्यवर्णामितिपंचदशर्चस्यसूक्तस्यकर्दमानंदचिक्लीतेंदिरासुताऋषयः

श्रीर्देवता ॥ आद्यास्तिस्रोनुष्टुभः ॥ ततएकाप्रस्तारपंक्तिः ॥ जपेविनियोगः ॥ ॐ हिरण्यवर्णांहरिणींसु
वर्णरजतस्रजां ॥ चंद्रांहिरण्मयींलक्ष्मींजातवेदोमआवह ॥ तांमआवहजातवेदोलक्ष्मीमनपगामिनीं ॥
यस्यांहिरण्यंविंदेयंगामश्वंपुरुषानहं ॥ अश्वपूर्वांरथमध्यांहस्तिनादप्रबोधिनीं ॥ श्रियंदेवीमुपव्हयेश्री
र्मादेवीर्जुषतां ॥ कांसोस्मितांहिरण्यप्राकारामार्द्रांज्वलंतींतृप्तांतर्पयंतीं ॥ पद्मेस्थितांपद्मवर्णांतामिहोप
व्हयेश्रियं ॥ चंद्रांप्रभासांयशसाज्वलंतींश्रियंलोकेदेवजुष्टामुदारां ॥ तांपद्मिनींमींशरणमहंप्रपद्येल
क्ष्मीर्मेनश्यतांत्वांवृणे ॥ १ ॥ आदित्यवर्णेतपसोधिजातोवनस्पतिस्तववृक्षोथबिल्वः ॥ तस्यफलानित
पसानुदंतुमायांतरायाश्चबाह्याअलक्ष्मीः ॥ उपैतुमांदेवसखः कीर्तिश्चमणिनासह ॥ प्रादुर्भूतोसुराष्ट्रे
स्मिन्कीर्तिमृद्धिंददातुमे ॥ क्षुत्पिपासामलांज्येष्ठामलक्ष्मींनाशयाम्यहं ॥ अभूतिमसमृद्धिंचसर्वांनिर्णु
दमेगृहात् ॥ गंधद्वारांदुराधर्षांनित्यपुष्टांकरीषिणीं ॥ ईश्वरींसर्वभूतानांतामिहोपव्हयेश्रियं ॥ मनसः
काममाकूतिंवाचः सत्यमशीमहि ॥ पशूनांरूपमन्नस्यमयिश्रीःश्रयतांयशः ॥ २ ॥ कर्दमेनप्रजाभूता
मयिसंभवकर्दम ॥ श्रियंवासयमेकुलेमातरंपद्ममालिनीं ॥ आपःसृजंतुस्निग्धानिचिक्लीतवसमेगृहे ॥

नींचदेवींमातरंश्रियंवासयमेकुले ॥ आर्द्रांयःष्करिणींयष्टींसुवर्णांहेममालिनीं ॥ सूर्यांहिरण्मयींलक्ष्मींजा
तवेदोमआवह ॥ तांमआवहजातवेदोलक्ष्मीमानपगामिनीं ॥ यस्यांहिरण्यंप्रभुतंगावोदास्योश्वान्विंदे
यंपुरुषानहं ॥ ॥ यःशुचिःप्रयतोभूत्वाजुहुयादाज्यमन्वहं ॥ सूक्तंपंचदशर्चंचश्रीकामःसततंजपेत् ॥
॥ ॥ इति ॥ ॥ ततएकोऋत्विग्दक्षिणकुंभेरुद्रसूक्तानिजपेत् ॥ ॥ यथा ॥ ॥ कद्रुद्रायेतिनवर्च
स्यसूक्तस्यघोरः कण्वोरुद्रोगायत्री ॥ जपेविनियोगः ॥ ॐ कद्रुद्रायप्रचेतसेमीळ्हुष्टमायतव्यसे ॥ वो
चेमशंतमंहृदे ॥ यथानोऽअदितिःकरत्पश्वेनृभ्योयथागवे ॥ यथातोकायरुद्रियं ॥ यथानोमित्रोवरुणो
यथारुद्रश्चिकेतति ॥ यथाविश्वेसजोषसः ॥ गाथपतिंमेधपतिंरुद्रंजलाषभेषजं ॥ तच्छंयोःसुम्नमीम
हे ॥ यःशुक्रइवसूर्योहिरण्यमिवरोचते ॥ श्रेष्ठोदेवानांवसुः ॥ १ ॥ शंनःकरत्यर्वतेसुगंमेषायमेष्ये ॥ नृ
भ्योनारिभ्योगवे ॥ अस्मेसोमश्रियमधिनिधेहिशतस्यनृणा ॥ महिश्रवस्तुविनृम्णं ॥ मानःसोमपरिबा
धोमारातयोजुहुरंत ॥ आनऽइंदोवाजेभज ॥ यास्तेप्रजाऽअमृतस्यपरस्मिन्धामन्नृतस्य ॥ मूर्धाना

तर्मरुतांसुम्नमस्मे ॥ भद्राहितेंसुमतिर्मृळयत्तमाथावयमवइत्तेंवृणीमहे ॥ आरेतेगोघ्नमुतपूरुषघ्नंक्षय
द्वीरसुम्नमस्मेतेऽअस्तु ॥ मृळाचनोऽअधिचब्रूहिदेवाधाचनःशर्मयच्छाद्विबर्हाः ॥ अवोचामनमोऽ
अस्माऽ अवस्यवः शृणोतुनोहवंरुद्रोमरुत्वान् ॥ तन्नोमित्रोवरुणोमामहंतामदितिःसिंधुःपृथिवीऽउ
तद्यौः ॥ २ ॥ इतिद्वितीयं ॥ आतेपितरितिपंचदशर्चस्यगृत्समदोरुद्रस्त्रिष्टुप् ॥ जपेविनियोगः ॥ ॐ
आतेपितर्मरुतांसुम्नमेतुमानःसूर्यस्यसंदृशोयुयोथाः ॥ अभिनोवीरोऽअर्वतिक्षमेतप्रजायेमहिरुद्रप्रजा
भिः ॥ त्वादत्तेभीरुद्रशंतमेभिःशतंहिमाऽअशीयभेषजेभिः ॥ व्य१स्मद्द्वेषोवितरंव्यंहोव्यमीवाश्चात
यस्वाविषूचीः ॥ श्रेष्ठोजातस्यरुद्रश्रियासितवस्तमस्तवसांवज्रबाहो ॥ पर्षिणःपारमंहसःस्वस्तिविश्वाऽ
अभीतीरपसोयुयोधि ॥ मात्वारुद्रचुक्रुधामानमोभिर्मादुष्टुतीवृषभमासहूती ॥ उन्नोवीराँऽअर्पयभेषजे
भिर्भिषक्तमंत्वाभिषजांशृणोमि ॥ हवीमभिर्हवतेयोहविर्भिरवस्तोमेभीरुद्रंदिषीय ॥ ऋदूदरःसुहवोमा
नोऽअस्यैबभ्रुःसुशिप्रोरीरधन्मनायै ॥ १ ॥ उन्मामंमदवृषभोमरुत्वान्त्वक्षीयसावयसानाधमानं ॥ घृ
णीवच्छायामरपाऽअशीयाविवासेयंरुद्रस्यसुम्नं ॥ क्व१स्यतेरुद्रमृळयाकुर्हस्तोयोऽअस्तिभेषजोजलाषः ॥

अप्रभर्तारपसोदैव्यस्याभीनुमावृषभचक्षमीथाः ॥ प्रबभ्रवेवृषभावश्वितीचेमहोमहींसुष्टुतिमीरयामि ॥
नमस्याकल्मलीकिनंनमोभिर्गृणीमसिंत्वेषंरुद्रस्यनाम ॥ स्थिरेभिरंगैःपुरुरूपउग्रोबभ्रुःशुक्रेभिःपिपि
शेहिरण्यैः ॥ ईशानादस्यभुवनस्यभूरेर्नवाऽउयोषद्रुद्रादसुर्यं ॥ अर्हन्बिभर्षिसायकानिधन्वार्हन्निष्कंयं
जतंविश्वरूपं ॥ अर्हन्निदंदयसेविश्वमभ्वंनवाऽओजीयोरुद्रत्वदस्ति ॥ २ ॥ स्तुहिश्रुतंगर्तसदंयुवानं
मृगंनभीममुपहत्नुमुग्रं ॥ मृळाजरित्रेरुद्रस्तवानोन्यंतेऽअस्मन्निवपंतुसेनाः ॥ कुमारश्चित्पितरंवंद
मानंप्रतिनानामरुद्रोपयंतं ॥ भूरेर्दातारंसत्पतिंगृणीषेस्तुतस्त्वंभेषजारास्यस्मे ॥ यावोभेषजामरुतःशु
चीनियाशंतमावृषणोयामयोभु ॥ यानिमनुरवृणीतापितानस्ताशंचयोश्चरुद्रस्यवश्मि ॥ परिणोहेतीरुद्र
स्यवृज्याःपरित्वेषस्यदुर्मतिर्महीगात् ॥ अवस्थिरामघवद्भ्यस्तनुष्वमीढ्वस्तोकायतनयायमृळ ॥ एवाबभ्रो
वृषभचेकितानयथादेवनहृणीषेनहांसि ॥ हवनश्रुन्नोरुद्रेहबोधिबृहद्वदेमविदथेसुवीराः ॥ ६ ॥ इतितृ
तीयं ॥ इमारुद्रायस्थिरधन्वनइतिचतसृणावसिष्ठोरुद्रस्तिस्रोजगत्योंत्यात्रिष्टुप् ॥ जपेविनियोगः ॥

ॐ इमारुद्रायस्थिरधन्वनेगिरःक्षिप्रेषवेदेवायस्वधान्नें ॥ अषाळ्हायसहमानायवेधसेतिग्मायुधायभरता
शृणोतुनः ॥ साहिक्षयेणक्षम्यस्यजन्मनःसाम्राज्येनदिव्यस्यचेतति ॥ अवन्नवंतीरुपनोदुरश्चरानमीवोरु
द्रजासुनोभव ॥ यातेदिद्युदवसृष्टादिवस्परिक्ष्मयाचरतिपरिसावृणक्तुनः ॥ सहस्रंतेस्वपिवातभेषजामा
नस्तोकेषुतनयेषुरीरिषः ॥ मानोवधीरुद्रमापरादामातेभूमप्रसितौहीळितस्य ॥ आनोभजबर्हिषिजीवशं
सेयूयंपातस्वस्तिभिःसदानः ॥ १ ॥ इति चतुर्थरुद्रसूक्तानि ॥ आवोराजानंवामदेवोरुद्रस्त्रिष्टुप् ॥
जपेविनियोगः ॥ ॐ आवोराजानमध्वरस्यरुद्रंहोतारंसत्ययजंरोदस्योः ॥ अग्निंपुरातनयित्नोरचित्ता
द्धिरण्यरूपमवसेकृणुध्वं ॥ तमुष्टुहिभौमोत्रीरुद्रस्त्रिष्टुप् ॥ ॥ जपेविनियोगः ॥ ॥ ॐ तमुष्टुहियः
स्विषुःसुधन्वायोविश्वस्यक्षयतिभेषजस्य ॥ यक्ष्वामहेसौमनसायरुद्रंनमोभिर्देवमसुरंदुवस्य ॥ भुवन
स्यापितरमृजिश्वारुद्रस्त्रिष्टुप् ॥ ॥ जपेविनियोगः ॥ ॥ ॐ भुवनस्यपितरंगीर्भिराभीरुद्रंदिवावर्धयारुद्र
मक्तौ ॥ बृहंतमृष्वमजरंसुषुम्नमृधग्घुवेमकविनेषितासः ॥ त्र्यंबकंवसिष्ठोरुद्रोनुष्टुप् ॥ ॥ जपेविनि
योगः ॥ ॐ त्र्यंबकंयजामहेसुगंधिंपुष्टिवर्धनं ॥ उर्वारुकमिवबंधनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात् ॥ अथान्य

ऋत्विगुत्तरकुंभेष्टकादशावृत्तिभीरुद्रंजपेत् ॥ तत्रादौन्यासान्कृत्वाऋष्यादिस्मरेत् ॥ तथानमकानांप्र
थमानुवाकेआद्यायाःकश्यपोद्वितीयायाआत्रेयः ॥ तृतीयायाःकश्यपस्ततोद्वयोर्गौतमस्ततएकस्याःकण्व
स्ततोद्वयोर्मरुत्वांस्ततएकस्याभगवांस्ततस्तिसृणांनारदस्ततस्तिसृणांभगवान् ॥ द्वितीयानुवाकस्यमंडू
कस्तृतीयानुवाकस्यभगवांश्चतुर्थानुवाकस्यदुर्वासाः ॥ पंचमषष्ठानुवाकयोर्भगवान्सप्तमानुवाकस्यहेम
कोशाऽष्टमानुवाकस्यनवमानुवाकेचनमोवइतियावद्भगवानवाशिष्टस्याग्निदर्शमानुवाकेप्रथमस्यपुलहो
द्वितीयस्यस्कंदस्ततोद्वयोर्मांडव्यस्ततएकस्यदेवराट्ततएकस्यभगवांस्ततएकस्यात्रिस्ततएकस्यवैय्याघ्र
स्ततएकस्यभगवांस्ततएकस्यवैराजस्ततएकस्यपुलहस्ततएकस्यनारदस्ततएकादशानुवाकेआद्यानांचतु
र्णांदुर्वासास्ततआसमाप्तिदेवलइत्यृषयः ॥ प्रथमानुवाकेआद्यस्यरुद्रस्ततएकस्यशंभुस्ततएकस्यस्कंदा
त्मारुद्रस्ततोद्वयोरुद्रस्ततएकस्यशंभुस्ततोद्वयोरादित्यात्मारुद्रस्ततएकस्यशंभुस्ततस्तिसृणांरुद्रस्ततस्ति
सृणांभगवांस्ततोद्वितीयतृतीयानुवाकयोरुद्रस्ततश्चतुर्थपंचमषष्ठानुवाकानांशंभुःसप्तमानुवाकस्यरुद्रोष्ट
मानुवाकस्यनमोवःकिरिकेभ्यइत्यंतस्यचनवमस्यभगवानवाशिष्टस्यरुद्रोदशमानुवाकेचतुर्णांरुद्रस्ततएक
स्यनंदीश्वरात्मारुद्रस्ततएकस्यभगवांस्ततएकस्यशंभुस्ततएकस्यरुद्रस्ततएकस्यभगवांस्ततोद्वयोःशंभु
स्ततोवशिष्टानांरुद्रइतिदेवताः ॥ प्रथमानुवाकेआद्येनुष्टुभौततएकास्वराळनुष्टुप्ततएकानिचृदनुष्टुप् ॥

ततएकानुष्टुप्ततएकानिचृदनुष्टुप् ॥ ततएकाप्रस्तारपंक्तिःपंचपदापंक्तिर्वाततएकाषट्पदाजगतीततः
सप्तानुष्टुभाततोष्टानुवाकायजूंषिततएकाप्रस्तारपंक्तिःपंचपदापङ्क्तिर्वाततएकानुष्टुप् ॥ ततश्चतस्रोजग
त्यस्ततस्तिस्रस्त्रिष्टुभस्ततएकापंचपदात्रिष्टुप्महाबृहतीवाततोद्वादशानुष्टुभस्ततस्त्रीणियजूंषिततास्ति
स्रोनुष्टुभस्ततएकायजुरितिछंदांसि ॥ अथचमकानांअग्निःकांडऋषिःआद्याआग्नावैष्णवीगायत्रीशिष्टा
नांबीजादयोन्नादिविशेषादेवताःयजुःजपेविनियोगः ॥ एवंरुद्रंजप्त्वा ॥ शंनइंद्राग्नीतिसूक्तंजपेत् ॥ शं
नइतिपंचदशर्चस्यसूक्तस्यवसिष्ठोविश्वेदेवास्त्रिष्टुप् ॥ जपेविनियोगः ॥ शन्नइंद्राग्नीभवतामवोभिःश
न्नऽइंद्रावरुणारातहव्या ॥ शमिंद्रासोमासुवितायशंयोःशन्नऽइंद्रापूषणावाजसातौ ॥ शन्नोभगःशमुन
शंसोऽअस्तुशंनःपुरंधिःशमुसंतुरायः ॥ शन्नःसत्यस्यसुयमस्यशंसःशन्नोऽअर्यमापुरुजातोऽअस्तु ॥ शं
नोधाताशमुधर्तानोऽअस्तुशन्नऽउरूचीभवतुस्वधाभिः ॥ शंरोदसीबृहतीशंनोऽअद्रिःशन्नोदेवानांसुहवा
निसंतु ॥ शन्नोऽअग्निर्ज्योतिरनीकोऽअस्तुशन्नोमित्रावरुणावश्विनाशं ॥ शन्नःसुकृतांसुकृतानिसंतुशंन
इषिरोऽअभिवातुवातः ॥ शन्नोद्यावापृथिवीपूर्वहूतौशमंतरिक्षंदृशयेनोऽअस्तु॥शन्नऽओषधीर्वनिनोभवंतु

शन्नोरजंसस्पतिंरस्तुजिष्णुः॥ १ ॥ शन्नऽइंद्रोवसुभिर्दैवोऽअस्तुशमादित्येभिर्वरुणःसुशंसः ॥ शन्नोरुद्रोरु
द्रेभिर्जलाषःशंनस्त्वष्टाग्नाभिरिहशृणोतु ॥ शंनःसोमोभवतुब्रह्मशंनःशंनोग्रावाणःशमुसंतुयज्ञाः ॥ शंनः
स्वरूणांमितयोभवंतुशन्नःप्रस्व'शम्वस्तुवेदिः॥ शन्नःसूर्यऽउरुचक्षाऽउदेतुशंनश्चतस्त्रःप्रदिशोभवंतु ॥श
न्नःपर्वताध्रुवयोभवंतुशन्नःसिंधवःशमुसंत्वापः॥ शन्नोऽअदितिर्भवतुव्रतेभिःशन्नोभवंतुमरुतस्वर्काः॥ श
न्नोविष्णुःशमुपूषानोऽअस्तुशन्नोभवित्रंशम्वस्तुवायुः ॥ शन्नोदेवःसविताबायमाणःशन्नोभवंतूषसोविभा
तीः ॥ शंनःपर्जन्योभवतुप्रजाभ्यःशन्नःक्षेत्रस्यपतिरस्तुशंभुः ॥२॥ शन्नोदेवाविश्वदेवाभवंतुशंसरस्वतीस
हधीभिरस्तु ॥ शमभिषाचःशमुरातिषाचःशंनोदिव्याःपार्थिवाःशन्नोऽअप्याः ॥ शंनःसत्यस्यपतयोभवंतु
शन्नोऽअर्वंतः शमुसंतुगावः ॥ शन्नऽऋभवःसुकृतःसुहस्ताःशंनोभवंतुपितरोइवेषु ॥ शन्नोऽअजऽए
कपाद्देवोऽअस्तुशन्नोहिर्बुध्न्यःशंसमुद्रः ॥ शन्नोअपांनपात्पेरुरस्तुशन्नःपृश्निर्भवतुदेवगोपा ॥ आदि
त्यारुद्रावसवोजुषंतेदंब्रह्मक्रियमाणंनवीयः ॥ शृण्वंतुनोदिव्याःपार्थिवासोगोजाताऽउतयेयज्ञियासः ॥ ये

देवानांयज्ञियायज्ञियानांमनोर्यजत्राअमृताऽऋतज्ञाः ॥ तेनोरासंतामुरुगायमद्ययूयंपातस्वस्तिभिःसदानः
॥ ३ ॥ एवंशांतिसुक्तंजप्त्वा ॥ ततःकुंभपश्चिमदेशेस्थंडिलेग्निंप्रतिष्ठाप्यतदीशान्यांवेद्यादौनवग्रहार्दी
स्तत्तन्मंत्रैरावाह्यषोडशोपचारैः संपूज्यतदीशान्यांप्राग्वत्कुंभंसंस्थाप्यतत्रवरुणमावाह्याग्निसमीपमेत्या
न्वाधानंकुर्यात् ॥ यथा द्वेसमिधावादायदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्येऽस्मिन्नन्वाहितेग्नावित्यादिचक्षु
षीआज्येनेत्यंतमुक्त्वानवग्रहान्प्रत्येकममुकसंख्याभिः समित्तिलाज्याहुतिभिर्भुवनेश्वरींप्रत्येकममुकसं
ख्याभिःदूर्वातिलमिश्रगोधूमपायसाज्याहुतिभिरिंद्राणीमिंद्रंचप्रत्येकममुकसंख्याभिर्दूर्वातिलमिश्रगोधू
मपायसाज्याहुतिभिरित्युक्त्वाशेषेणस्विष्टकृतमित्यादियक्ष्यइत्युक्त्वाजुहुयात् ॥ अन्येतु ॥ ॥ गाय
त्र्येवतुहोतव्यंहविरन्नचतुष्टयं ॥ ततःस्विष्टकृतंहुत्वेतिशौनकेनेंद्राणींद्रयोर्होमानभिधानात्तयोर्होमोनास्ती
त्याहुः ॥ तन्मतेऽन्वाधानेतत्कीर्तनाभावः ॥ आहुतिसंख्यावक्ष्यते ॥ ततःपरिस्तरणादिपूर्णपात्रानिधा
नांतंकृत्वाभुवनेश्वरींद्राणींद्रेभ्योऽमुष्मैत्वेतिमनसाध्यायन्तूष्णींचतुरश्चतुरोमुष्टीन्निरूप्याहुतिबहुत्वाच्चानि
रूप्यगोदुग्धेपायसंश्रपयित्वाज्यसंस्काराद्याज्यभागांतंकुर्यात् ॥ ततोयजमानोदक्षिणतउपविश्यहोमार्थंच
जपार्थंचवरयेदृत्विजोबहून् ॥ आचार्योद्विजैः सहेतिचोक्तेराचार्यर्त्विजांहोमावगमात्तेषांचस्वल्पत्वेन

त्यगायोगात्तैश्वक्रियमाणेहोमेयजमानेनप्रत्याहुतित्यागस्यशक्यत्वात्तदानीमेवांगप्रधानदेवताउद्दिश्यए
ताभ्यइदंनममेतित्यजेत् ॥ ततःआचार्यःसऋत्विक्नवग्रहेभ्योऽष्टशताष्टाविंशत्यष्टान्यतमसंख्याकाघृ
ताक्ताअर्कादिसमिधस्तिलाज्याहुतीश्वहुत्वाधिदेवताप्रत्यधिदेवताविनायकादिपंचलोकपालेभ्यस्तन्न्यून
संख्यया जुहुयात् ॥ एभ्यस्तुपालाश्यःसमिधः ॥ ग्रहाणांयदाष्टौतदान्येभ्यश्चतस्त्रइतिसंप्रदायः ॥ त
तोभुवनेश्वर्यैगायत्र्यादधिमधुघृताक्ताताभिस्तिस्रभिर्दूर्वाभिरेकाहुतिरित्येवमष्टसहस्रमष्टशतंवादूर्वाहुती
र्घृताक्ततिलमिश्रगोधूमाहुतीःपायसाहुतीर्घृताहुतीश्वजुहुयात् ॥ एवमिंद्राणींद्रयोः प्रागुक्तमंत्राभ्यांक्र
मेणहविश्चतुष्टयंप्रत्येकमष्टशतसंख्यया भुवनेश्वर्याअष्टसहस्रपक्षेजुहुयात् ॥ तस्याष्टशतपक्षेतुतयोरष्टा
विंशतिरितिसंप्रदायः ॥ पक्षेतुतयोर्नहोमः ॥ ततः स्विष्टकृतादिप्रायश्चित्तहोमांतंकृत्वाइंद्रादिदिक्पा
लेभ्योनवग्रहेभ्योभुवनेश्वरींद्राणींद्रेभ्यः क्षेत्रपालायचसदीपान्माषभक्तबलींस्तत्तन्मंत्रैर्दत्वापूर्णाहुतिंसमु
द्रादूर्मिरितितृचेनजुहुयात् ॥ समुद्रादूर्मिरितितृचस्यगौतमोवामदेवोग्निस्त्रिष्टुप् ॥ ॥ अंत्यैकाजगती ॥
पूर्णाहुतिहोमेविनियोगः ॥ ॐ समुद्रादूर्मिर्मधुमांउदारदुपांशुनासमम्मृतत्वमानट् ॥ घृतस्यनामगुह्यंयद
स्तिजिह्वादेवानाममृतस्यनाभिः ॥ वयंनामप्रब्रवामाघृतस्यास्मिन्यज्ञेधारयामानमोभिः ॥ उपब्रह्माशृण

वच्छस्यमानंचतुःशृंगोवमीद्गौरएतत् ॥ चत्वारिशृंगात्रयोऽअस्यपादाद्वेशीर्षेसप्तहस्तासोऽअस्य ॥ त्रिधाबद्धोवृषभोरोरवीतिमहोदेवोमर्त्याँऽआविवेशस्वाहा ॥ ततःप्रणीताविमोकंकृत्वाभुवनेश्वर्यादिकलशोदकंग्रहकलशोदकंचपात्रांतरेगृहीत्वातेनतत्स्थपंचपल्लवैःसकुशदूर्वाभिर्धृतनववस्त्रंयजमानंधृतनववस्त्रकंचुकींतद्वामस्थांऋतुमतींभार्यांचसऋत्विगुदङ्मुखआचार्योभिषिंचेदेभिर्मंत्रैः॥ तेचमंत्राः॥ आपोहिष्ठेतिनवर्चस्यांबरीषःसिंधुद्वीपआपोगायत्री॥ पंचमीवर्धमानासप्तमीप्रतिष्ठा॥ अंत्येद्वेअनुष्टुभौ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ आपोहिष्ठामयोभुवस्तानऊर्जेदधातन ॥ महेरणायचक्षसे ॥ योवःशिवतमोरसस्तस्यभाजयतेहनः ॥ उशतीरिवमातरः ॥ तस्माऽअरंगमामवोयस्यक्षयायजिन्वथ ॥ आपोजनयथाचनः ॥ शंनोदेवीरभिष्टयआपोभवंतुपीतये ॥ शंयोरभिस्रवंतुनः ॥ ईशानावार्याणांक्षयंतीश्चर्षणीनां ॥ अपोयाचामिभेषजं ॥ अप्सुमेसोमोऽअब्रवीदंतर्विश्वानिभेषजा ॥ अग्निंचविश्वशंभुवं ॥ आपःपृणीतभेषजंवरूथंतन्वे३मम ॥ ज्योक्चसूर्यंदृशे ॥ इदमापःप्रवहतयत्किंचदुरितंमयि ॥ यद्वाहमभिदुद्रोहयद्वाशेपउतानृतं ॥ आपोऽअद्यान्वचारिषंरसेनसमगस्महि ॥ पयस्वानग्नऽआगहितंमासंसृजवर्चसा ॥ यऽएकइद्धिदयतइतिगौतमोराहूगणइंद्रउष्णिक् ॥ अभिषेकेविनियोगः॥ यऽएकइद्विदयतेवसुमर्तायदाशुषे ॥

ईशानोऽअप्रतिष्कुतऽइंद्रोऽअंग ॥ त्रिभिष्ट्वंदेवेतिसतर्चस्यसूक्तस्यवसिष्ठआद्यानांत्रयाणामग्निस्ततश्च
तुर्णांविश्वेदेवाआद्यागायत्री ॥ द्वितीयानुष्टुप् ॥ ततस्तिस्रोगायत्र्योंत्येद्वेअनुष्टुभौ ॥ अभिषेकेविनियो
गः ॥ त्रिभिष्ट्वंदेवसवितर्वर्षिष्ठैःसोमधामभिः ॥ अग्नेदक्षैःपुनीहिनः ॥ पुनंतुमांदेवजनाःपुनंतुवसवोधि
या ॥ विश्वेदेवाःपुनीतमाजातवेदःपुनीहिमा ॥ प्रप्यायस्वप्रस्यंदस्वसोमविश्वेभिरंशुभिः ॥ देवेभ्यउ
त्तमंहविः ॥ उपप्रियंपनिप्नतंयुवानमाहुतीवृधं ॥ अगन्मबिभ्रतोनमः ॥ अलाय्यस्यपरशुर्ननाशतमाप
वस्वदेवसोम ॥ आखुंचिंदेवदेवसोम ॥ यःपावमानीरध्येत्यृषिभिःसंभृतंरसं ॥ सर्वंसपूतमश्नातिस्वादि
तंमातरिश्वना ॥ पावमानीर्योऽअध्येत्यृषिभिःसंभृतंरसं ॥ तस्मैसरस्वतीदुहेक्षीरंसर्पिर्मधूदकं ॥ उभयं
शृणवच्चनइतिभार्गवइंद्रोबृहती ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ उभयंशृणवच्चनऽइंद्रोअर्वागिदंवचः ॥ स
त्राच्यामघवासोमपीतये ॥ स्वस्तिदाविशोभरद्वाजइंद्रोनुष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ स्वस्तिदावि
शस्पतिर्वृत्रहाविमृधोवशी ॥ वृषेंद्रःपुरएतुनःसोमपाअभयंकरः ॥ त्र्यंबकमितिवसिष्ठोरुद्रोनुष्टुप् ॥ अ
भिषेकेविनियोगः ॥ त्र्यंबकंयजामहेसुगंधिंपुष्टिवर्धनं ॥ उर्वारुकमिवबंधनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात् ॥

जातवेदसेमारीचःकश्यपोदुर्गात्रिष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ जातवेदसेसुनवामसोममरातीयतोनि
दहातिवेदः ॥ सनःपर्षदातिदुर्गाणिविश्वानावेवसिंधुंदुरितात्याग्निः ॥ समुद्रज्येष्ठाइतिचतसृणांवसिष्ठआप
स्त्रिष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ समुद्रज्येष्ठाःसलिलस्यमध्यात्पुनानायंत्यनिविशमानाः ॥ इंद्रोयाव
ज्रीवृषभोरराद्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु ॥ याआपोदिव्याऽउतवास्रवंतिखनित्रिमाऽउतवायाःस्वयंजाः॥
समुद्रार्थायाःशुचयःपावकास्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु ॥ यासांराजावरुणोयातिमध्येसत्यानृतेऽअवपश्यं
जनानां ॥ मधुश्च्युतःशुचयोयाःपावकास्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु ॥ यासुराजावरुणोयासुसोमोविश्वे
देवायासूर्जंमदंति ॥ वैश्वानरोयास्वग्निःप्रविष्टस्ताऽआपोदेवीरिहमामवंतु ॥ त्रायंतामितितिसृणांसप्त
ऋषयआपोनुष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ त्रायंतामिहदेवास्त्रायंतांमरुतांगणः ॥ त्रायंतांविश्वाभू
तानियथायमरपाऽअसत् ॥ आपइद्वाऽउभेषजीरापोऽअमीवचातनीः ॥ आपःसर्वस्यभेषजीस्तास्तेकृ
ण्वंतुभेषजं ॥ हस्ताभ्यांदशशाखाभ्यांजिह्वावाचःपुरोगवी ॥ अनामयित्नुभ्यांत्वाताभ्यांत्वोपस्पृशाम
सि ॥ इमाआपइतितिसृणांसप्तऋषयआपोनुष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐइमाऽआपःशिवतमाऽइमाः

सर्वस्यभेषजीः ॥ इमाराष्ट्रस्यवर्धनीरिमाराष्ट्रभृतोमृताः ॥ याभिरिंद्रमभ्यषिंचत्प्रजापतिःसोमंराजानंवरु
णंयममंमनुं ॥ ताभिरद्भिरभिषिंचामित्वामहंराज्ञांत्वमधिराजोभवेह ॥ महांतंत्वामहीनांसम्राजंचर्षणीनांदेवी
जनित्र्यजीजनद्भद्राजनित्र्यजीजनत् ॥ देवस्यत्वेत्यापस्तंबशाखागतैस्त्रिभिर्मंत्रैः॥ देवस्यत्वासवितुःप्रसवे
श्विनोर्बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्यां ॥अश्विनोर्भैषज्येनतेजसेब्रह्मवर्चसायाभिषिंचामि॥देवस्यत्वासवितुःप्रसवे
श्विनोर्बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्यां॥ इंद्रस्येंद्रियेणश्रियैयशसेबलायाभिषिंचामि॥देवस्यत्वासवितुःप्रसवेश्विनो
र्बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्या सरस्वत्यैवाचोयंतुर्वीर्येणाग्नेस्त्वासाम्राज्येनाभिषिंचामींद्रस्यबृहस्पतेस्त्वासाम्रा
ज्येनाभिषिंचामि ॥ तमीशानंगौतमोवामदेवइशानोजगती ॥ अभिषेकेविनियोगः॥ तमीशानंजगतस्त
स्थुषस्पतिंधियंजिन्वमवसेहूमहेवयं ॥ पूषानोयथावेदसामसद्वृधेरक्षितापायुरदब्धः स्वस्तये ॥ ॥ त्वम
ग्नेरुद्रइत्यापस्तंबशाखागतेनैकेन ॥ ॥ त्वमग्नेरुद्रोऽअसुरोमहोदिवस्त्वंशर्धोमारुतंपृक्षईशिषे ॥ त्वंवा
तैररुणैर्यासिशंगयस्त्वंपूषाविधतः पासिनुत्मना ॥ ॥ तमुष्टुहिभौमोत्रीरुद्रस्त्रिष्टुप् ॥ ॥ अभिषेकेवि
नियोगः ॥ ॥ ॐ तमुष्टुहियः स्विषुः सुधन्वायोविश्वस्यक्षयतिभेषजस्य ॥ यक्ष्वामहेसौमनसायरुद्रं

नमोभिर्देवमसुरंदुवस्य ॥ ॥ भुवनस्यपितरंऋजिश्वारुद्रस्त्रिष्टुप् ॥ ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॥ भु
वनस्यपितरंगीर्भिराभीरुद्रंदिवावर्धयारुद्रमक्तौ ॥ बृहंतमृष्वमजरंसुषुम्नमृधग्घुवेमकविनेषितासः ॥
यातेरुद्रेतिकश्यपोरुद्रस्वराळनुष्टुप् ॥ ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॥ ॐ यातेरुद्रशिवातनूरघोरापापका
शिनी ॥ तयानस्तनुवाशंतमयागिरिशंताभिचाकशीहि ॥ यज्जाग्रतइतिषण्णांशिवसंकल्पमंत्राणांप्रजा
पतिर्मनस्त्रिष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ यज्जाग्रतोदूरमुदैतुदैवंतदुसुप्तस्यतथैवैति ॥ दूरंगमंज्यो
तिषांज्योतिरेकंतन्मेमनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ येनकर्माण्यपसोमनीषिणोयज्ञेकृण्वंतिविदथेषुधीराः ॥ य
दपूर्वंयक्षमंतः प्रजानांतन्मेमनःशिवसंकल्पमस्तु ॥ यत्प्रज्ञानमुतचेतोधृतिश्चयज्ज्योतिरंतरमृतंप्रजासु ॥
यस्मान्नऽऋतेकिंचनकर्मक्रियतेतन्मेमनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ येनेदंभूतंभुवनंभविष्यत्परिगृहीतममृतेन
सर्वं ॥ येनयज्ञस्तायतेसप्तहोतात० ॥ यस्मिन्नृचः सामयजूꣳषियस्मिन्प्रतिष्ठितारथनाभाविवाराः ॥
यस्मिꣳश्चित्तꣳसर्वमोतंप्रजानांतन्मे० ॥ सुषारथिरश्वानिवयंमनुष्यान्नेनीयतेभीशुभिर्वाजिनइव ॥ हृ
त्प्रतिष्ठंयदजिरंयविष्ठंतन्मे० ॥ १ ॥ इंद्रत्वावृषभंवयमितिपंचानांविश्वामित्रइंद्रोगायत्री ॥ अभिषेके

वि० ॥ ॐ इंद्रंत्वावृषभंवयंसुतेसोमेहवामहे ॥ सपाहिमध्वोऽअंधसः ॥ इंद्रक्रतुविदंसुतंसोमंहर्यपुरुष्टु
त ॥ पिबावृषस्वतातृपिं ॥ इंद्रप्रणोधितावानंयज्ञंविश्वेभिर्देवेभिः ॥ तिरस्तवानविश्पते ॥ इंद्रसोमाः
सुताइमेतवप्रयंतिसत्पते ॥ क्षयंचंद्रासइंदवः ॥ दधिष्वाजठरेसुतंसोममिंद्रवरेण्यं ॥ तवद्युक्षासइंदवः ॥
॥ १ ॥ ततः सुरास्त्वामभिषिंचंतुब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ वासुदेवोजगन्नाथस्तथासंकर्षणोविभुः ॥ १ ॥
प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्चभवंतुविजयायते ॥ आखंडलोग्निर्भगवान्यमोवैनिर्ऋतिस्तथा ॥ २ ॥ वरुणःपवनश्चै
वधनाध्यक्षस्तथाशिवः ॥ ब्रह्मणासहिताःसर्वेदिक्पालाःपांतुतेसदा ॥ ३ ॥ कीर्तिर्लक्ष्मीधृतिर्मेधापुष्टि
श्रद्धाक्रियामतिः ॥ बुद्धिर्लज्जावपुःशांतिःतुष्टिःक्षांतिश्चमातरः ॥ ४ ॥ एतास्त्वामभिषिंचंतुदेवपत्न्यः
समागताः ॥ आदित्यश्चंद्रमाभौमोबुधजीवसितार्कजाः ॥ ५ ॥ ग्रहास्त्वामभिषिंचंतुराहुःकेतुश्चतर्पि
ताः ॥ देवदानवगंधर्वायक्षराक्षसपन्नगाः ॥ ६ ॥ ऋषयोमुनयोगावोदेवमातरएवच ॥ देवपत्न्योद्रुमा
नागादैत्याश्चाप्सरसांगणाः ॥ ७ ॥ अस्त्राणिसर्वशस्त्राणिराजानोवाहनानिच ॥ औषधानिचरत्नानिका
लस्यावयवाश्चये ॥ ८ ॥ सरितःसागराःशैलास्तीर्थानिजलदानदाः ॥ एतेत्वामभिषिंचंतुसर्वकामार्थ
सिद्धये ॥ ९ ॥ इतिपौराणैर्मंत्रैरभिषिंचेत् ॥ ततःकलशोदकेनान्येनचोदकेनसुस्नातोदंपतीशुक्लवसा

सोगंधमाल्यादिधृत्वोपविशेतांतत्रपत्नीदक्षिणतः ततोयजमानोग्निंसंपूज्याविभूतिंधृत्वाचार्यादीन्गंधपुष्पव
स्त्रालंकारादिभिर्यथाशक्तिपूजयित्वाचार्यायधेनुदक्षिणांदद्यात् ॥ दक्षिणात्वेनचास्यानदक्षिणांतरंअनव
स्थाप्रसंगात् ॥ ततोब्रह्मणेयथाशक्तिदक्षिणांदत्वारुद्रजापिनेसदक्षिणमनड्वाहंदक्षिणांदद्यात् ॥ अत्रधे
नुन्यायेनदक्षिणात्वेप्राप्तेसदक्षिणमनड्वाहंप्रदद्याद्रुद्रजापिनेइतिप्रतिप्रसवकारणात्सदक्षिणत्वं ॥ ततोऽ
न्येभ्यऋत्विग्भ्योऽन्येभ्यश्चब्राह्मणेभ्यः भूयसींदक्षिणांदद्यात् ॥ ततोग्रहपीठदेवतानांभुवनेश्वर्यादीनांचोत्त
रपूजांपंचोपचारैः कृत्वाक्षमाप्य यांतुदेवगणाः सर्वेपूजामादायपार्थिवीं ॥ इष्टकामप्रसिद्ध्यर्थंपुनरागमना
यच ॥ इतिविसृज्य ॥ आचार्यहस्तेप्रतिपाद्याग्निंसंपूज्य ॥ गच्छगच्छसुरश्रेष्ठस्वस्थानेपरमेश्वर ॥ य
त्रब्रह्मादयोदेवास्तत्रगच्छहुताशन ॥ इतिमंत्रेणाविसर्जयेत् ॥ ततोब्राह्मणामहाशांतिंपठेयुः ॥ सायथा ॥
आनोभद्राइतिदशानांगौतमोराहूगणोविश्वेदेवाः ॥ आद्याः पंचजगत्यः ॥ षष्ठीविराट् ॥ सप्तमीजग
ती ॥ ततस्तिस्रस्त्रिष्टुभः ॥ ॐ आनोभद्राः क्रतवोयंतुविश्वतोदब्धासोऽअपरीतासउद्भिदः ॥ देवानोय
थासदमिद्वृधेऽअसन्नप्रायुवोरक्षितारोदिवेदिवे ॥ देवानांभद्रासुमतिर्ऋजूयतांदेवानांरातिरभिनोनिवर्ततां
देवानांसख्यमुपसेदिमावयंदेवानऽआयुःप्रतिरंतुजीवसे ॥ तान्पूर्वयानिविदाहूमहेवयंभगंमित्रमदितिंद

क्षंमस्त्रिधं ॥ अर्यमणंवरुणंसोमंमश्विनासरस्वतीनःसुभगामयस्करत् ॥ तन्नोवातोमयोभुवातुभेषजंत
न्मातापृथिवीतत्पिताद्योः ॥ तद्ग्रावाणःसोमसुतोमयोभुवस्तदश्विनाशृणुतंधिष्ण्यायुवं ॥ तमीशानंजग
तस्तस्थुषस्पतिंधियंजिन्वमवसेहूमहेवयं ॥ पूषानोयथावेदसामसद्वृधेरक्षितापायुरदब्धस्वस्तये ॥ १ ॥
स्वस्तिनऽइंद्रोवृद्धश्रवाःस्वस्तिनःपूषाविश्ववेदाः ॥ स्वस्तिनस्तार्क्ष्योऽअरिष्टनेमिःस्वस्तिनोबृहस्पतिर्द
धातु ॥ पृषदश्वामरुतःपृश्निमातरःशुभंयावानोविदथेषुजग्मयः ॥ अग्निजिह्वामनवःसूरचक्षसोविश्वे
नोदेवाऽअवसागमन्निह ॥ भद्रंकर्णेभिःशृणुयामदेवाभद्रंपश्येमाक्षभिर्यजत्राः ॥ स्थिरैरंगैस्तुष्टुवांस
स्तनूभिर्व्यशेमदेवहितंयदायुः ॥ शतमिन्नुशरदोऽअंतिदेवायत्रानश्चक्राजरसंतनूनां ॥ पुत्रासोयत्रपितरोभ
वंतिमानोमध्यारीरिषतायुर्गंतोः ॥ अदितिर्द्यौरदितिरंतरिक्षमदितिर्मातासपितासपुत्रः ॥ विश्वेदेवाऽअदि
तिःपंचजनाऽअदितिर्जातमदितिर्जनित्वं ॥ स्वस्तिनोमिमीतामितिपंचानांस्वस्त्यात्रेयोविश्वेदेवाः ॥ आ
द्यास्तिस्रस्त्रिष्टुभः ॥ ततोनुष्टुभौ ॥ ॐ स्वस्तिनोमिमीतामश्विनाभगःस्वस्तिदेव्यदितिरनर्वणः ॥ स्वस्तिपू

षाऽअसुरोदधातुनःस्वस्तिद्यावापृथिवीसुचेतुना ॥ स्वस्तयेवायुमुपब्रवामहैसोमंस्वस्तिभुवनस्ययस्पतिः
बृहस्पतिंसर्वगणंस्वस्तयेस्वस्तयऽआदित्यासोभवंतुनः ॥ विश्वेदेवानोऽअद्यास्वस्तयेवैश्वानरोवसुरग्निः
स्वस्तये ॥ देवाऽअवंत्वृभवःस्वस्तयेस्वस्तिनोरुद्रःपात्वंहसः ॥ स्वस्तिमित्रावरुणास्वस्तिपथ्येरेवति ॥
स्वस्तिनऽइंद्रश्चाग्निश्चस्वस्तिनोऽअदितेकृधि ॥ स्वस्तिपंथामनुचरेमसूर्याचंद्रमसाविव ॥ पुनर्ददताघ्न
ताजानतासंगमेमहि ॥ १ ॥ शंनइंद्राग्नीतिपंचदशानांवसिष्ठोविश्वेदेवास्त्रिष्टुप् ॥ त्यमूष्वितितिसृणां
तार्क्ष्योरिष्टनेमिस्तार्क्ष्यस्त्रिष्टुप् ॥ तच्छंयोःशंयुर्विश्वेदेवाःशक्करी ॥ सर्वेषांशांतिपाठेविनियोगः ॥ ॐ
शन्नऽइंद्राग्नीभवतामवोभिःशन्नइंद्रावरुणारातहव्या ॥ शमिंद्रासोमासुवितायशंयोःशंनइंद्रापूषणावाज
सातौ ॥ शन्नोभगःशमुनःशंसोऽअस्तुशंनःपुरंधिःशमुसंतुरायः ॥ शन्नःसत्यस्यसुयमस्यशंसःशन्नोऽअ
र्यमापुरुजातोऽअस्तु ॥ शन्नोधाताशमुधर्तानोऽअस्तुशंनऽउरूचीभवतुस्वधाभिः ॥ शंरोदसीबृहतीशं
नोऽअद्रिःशंनोदेवानांसुहवानिसंतु ॥ शंनोऽअग्निर्ज्योतिरनीकोऽअस्तुशंनोमित्रावरुणावश्विनाशं ॥
शंनः सुकृतांसुकृतानिसंतुशंनऽइषिरोऽअभिवातुवातः ॥ शंनोद्यावापृथिवीपूर्वहूतौशमंतरिक्षंदृशये

नोऽअस्तु ॥ शंनऽओषधीर्वनिनोभवंतुशंनोरजसस्पतिरस्तुजिष्णुः ॥ १ ॥ शन्नऽइंद्रोवसुभिर्दे
वोऽअस्तुशमादित्येभिर्वरुण : सुशंसः ॥ शंनोरुद्रोरुद्रेभिर्जलाष : शन्नस्त्वष्टाग्नाभिरिहशृणोतु ॥
शंनः सोमोभवतुब्रह्मशंनः शंनोग्रावाणः शमुसंतुयज्ञाः ॥ शन्नःस्वरूणांमितयोभवंतुशंनः प्रस्वः शा
न्वस्तुवेदिः ॥ शन्नः सूर्यऽउरुचक्षाऽउदेतुशन्नश्चतस्रः प्रदिशोभवंतु ॥ शंनःपर्वताध्रुवयोभवंतुशंनः
सिंधवःशमुसंत्वापः ॥ शन्नोऽअदितिर्भवतुव्रतेभिःशन्नोभवंतुमरुतःस्वर्काः ॥ शन्नोविष्णुःशमुपूषानोऽ
अस्तुशंनोभवित्रंशम्वस्तुवायुः ॥ शंनोदेवःसविताचायमाणःशंनोभवंतूषसोविभातीः ॥ शन्नःपर्ज
न्योभवतुप्रजाभ्यःशंनःक्षेत्रस्यपतिरस्तुशंभुः ॥ २ ॥ शन्नोदेवाविश्वदेवाभवंतुशंसरस्वतीसहधीभिरस्तु
शमभिषाचःशमुरातिषाचः शंनोदिव्याः पार्थिवाः शंनोऽअप्याः ॥ शंनःसत्यस्यपतयोभवंतुशंनोऽअ
र्वंतः शमुसंतुगावः ॥ शंनऽऋभवः सुकृतः सुहस्ताः शंनोभवंतुपितरोहवेषु ॥ शंनोऽअजऽएकपाद्देवोऽ
अस्तुशंनोहिर्बुध्न्यः शंसमुद्रः ॥ शंनोऽअपांनपात्पेरुरस्तुशंनःपृश्निर्भवतुदेवगोपा ॥ आदित्यारुद्रावस

वोजुषंतेदंब्रह्मक्रियमाणंनवीयः ॥ शृण्वंतुनोदिव्याःपार्थिवासोगोजाताऽउतयेयज्ञियासः ॥ येदेवानां यज्ञियायज्ञियानांमनोर्यजत्राऽअमृताऽऋतज्ञाः ॥ तेनोरासंतामुरुगायमद्ययूयंपातस्वस्तिभिःसदानः ॥ ॥ ३ ॥ ॐ त्यमूषुवाजिनंदेवजूतंसहावानंतरुतारंरथानां ॥ अरिष्टनेमिंपृतनाजमाशुंस्वस्तयेतार्क्ष्यमिहा हुवेम ॥ इंद्रस्येवरातिमाजोहुवानाः स्वस्तयेनावमिवारुहेम ॥ उर्वीनपृथ्वीबहुलेगभीरेमावामेतौमापरे तौरिषाम ॥ सद्यश्चिद्यः शवसापंचकृष्टीः सूर्यऽइवज्योतिषापस्ततान ॥ सहस्रसाः शतसाऽअस्यरंहि र्नस्मावरंतेयुवतिंनशर्यां ॥ १ ॥ ॐ तच्छंयोरावृणीमहेगातुंयज्ञायगातुंयज्ञपतयेदैवीस्वस्तिरस्तुनःस्वस्ति र्मानुषेभ्यः ॥ ऊर्ध्वंजिगातुभेषजं ॥ शंनोऽअस्तुद्विपदेशंचतुष्पदे ॥ ततोयजमानोनवग्रहप्रीत्यर्थं त्रीन्भुवनेश्वरींद्राणींद्रप्रीतयेचप्रत्येकंश्रींस्त्रीन्ब्राह्मणान्भोजयित्वासंकल्प्यवाविप्राशिषोगृहीत्वासद्द्यु क्तोभुंजीत ॥ एवंकृतेसर्वारिष्टशांतिर्भवति ॥ ततः शुभकालेगर्भाधानंकुर्यात् ॥ इतिदुष्टरजोदर्श नशांतिः ॥ अथचंद्रसूर्योपरागकालेप्रथमरजोदर्शनेशांतिविशेषउच्यते ॥ सचोपरागस्यपौर्णमास्यमावा स्याभ्यामविनाभावात्तदतिरिक्तवारादौप्रागुक्तशांत्यासमुच्चीयतेनिमित्तभेदात् ॥ अदृष्टार्थत्वाच्च ॥ प्रत्यक्ष

विध्यभावेतत्कार्यकारित्वानवगमेनामनहोमैर्नारिष्टहोमानामिवानयातन्निवृत्तियोगात् ॥ ग्रहणमात्रेत्विय
मेव ॥ अत्रपुनश्चश्रवणाभावान्नवग्रहमखः कृताकृतइतिविवेकः ॥ अत्रकेवलायाः प्रयोगः ॥ पूर्वोक्त
कालेसत्विकिः ॥ शुचिः प्राङ्मुखउपविश्यप्राणानायम्यदेशकालौस्मृत्वाममपत्न्याश्चंद्रोपरागेप्रथमर
जोदर्शनसूचितारिष्टनिरसनद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंशांतिंकरिष्ये ॥ ॥इतिसंकल्प्यप्राग्वदृत्विक्पूजांकु
र्यात् ॥ नवग्रहमखेसनवग्रहमितिसूर्योपरागेतुसूर्योपरागेप्रथमेत्यादिवदेत् ॥ ततः आचार्यः शुचिदेशे
गोमयेनोपलिप्यतत्रपंचवर्णरजोभिरष्टदलंपद्मंकृत्वातदुपरिनवंश्वेतवस्त्रंउदकुंदशंस्थाप्ययथाशक्तिरजत
निर्मितांचंद्रप्रातिमामाप्यायस्वगौतमः सोमोगायत्री ॥ ॥ चंद्रावाहनेविनियोगः ॥ ॥ ॐ आप्या
यस्वसमेंतुतेविश्वतः सोमवृष्ण्यं ॥ भवावाजस्यसंगथे ॥ चंद्रमावाहयामीतिस्थापयेत् ॥ सूर्यग्रहेतु
यथाशक्तिसुवर्णनिर्मितप्रातिमामाकृष्णेनाहिरण्यस्तूपःसवितात्रिष्टुप् ॥ सूर्यावाहनेविनियोगः ॥ ॐ आ
कृष्णेनरजसावर्तमानोनिवेशयन्नमृतंमर्त्यंच ॥ हिरण्ययेनसवितारथेनादेवोयातिभुवनानिपश्यन् ॥ सू
र्यमावाहयामीतिस्थापयेत् ॥ ततोयथाशक्तिसीसनिर्मितांस्वर्भानोरत्रिराहुरनुष्टुप् ॥ राह्वावाहनेविनि
योगः ॥ ॐ स्वर्भानोरधयदिंद्रमायाऽअवोदिवोवर्तमानाऽअवाहन् ॥ गूळ्हंसूर्यंतमसापव्रतेनतुरीयेणब्र

ह्मणाविंदद्रत्रिः ॥ राहुमावाहयामीतितदुत्तरतः स्थापयेत् ॥ ततोयस्मिन्नक्षत्रेग्रहणंतन्नक्षत्रदेवताप्रातिमां
यथाशक्तिसुवर्णनिर्मितांतत्तन्मंत्रैर्नाममंत्रैर्वा ॥ ॐअश्विनावावाहयामीतिनमइतिप्रणवावादिनमें तैः स्था
पयेत् ॥ मंत्रास्त्वापस्तंबानामष्टौवाक्यानीतिप्रसिद्धाः ॥ नामानितु ॥ अश्विनौयमः अग्निः प्रजापतिः
सोमः रुद्रः अदितिः बृहस्पतिः सर्पाः पितरः भगः अर्यमासवितात्वष्टावायुः इंद्राग्नीमित्रः इंद्रः निर्ऋतिः आपः वि
श्वेदेवाः विष्णुः वसवः वरुणः अजैकपात् अहिर्बुध्न्यः पूषेति ॥ एवंदेवतात्रयमावाह्यैभिरेवमंत्रैः कांडानुसम
येनषोडशोपचारैः पूजयेत् ॥ तत्रचंद्रग्रहेचंद्रायश्वेतानिवस्त्रगंधाक्षतमाल्यानिदेयानि ॥ सूर्यग्रहेतुसूर्याय
रक्तवस्त्ररक्तचंदनरक्ताक्षतकरवीरपुष्पाणिदेयानि ॥ राहवेकृष्णानि ॥ नक्षत्रदेवताभ्यः श्वेतानि ॥ ततः
पश्चिमतोग्निंप्रतिष्ठाप्यपक्षेनवग्रहानप्यावाहनपूर्वंसंपूज्यान्वाधानंकुर्यात् ॥ तद्यथा ॥ इहसमिधौगृहीत्वा
चक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वापक्षेपूर्ववन्नवग्रहानुद्दिश्याष्टशताष्टाविंशत्यन्यतमसंख्यामुद्दिश्यचंद्रममुकसंख्या
भिः पालाशसमिदाज्यचरुतिलाहुतिभिः राहुंअमुकसंख्याभिर्दूर्वाज्यचरुतिलाहुतिभिर्नक्षत्रदेवताममुकसं
ख्यापालाशसमिदाज्यचरुतिलाहुतिभिर्यक्ष्येशेषेणेत्युक्त्वाजुहुयात् ॥ सूर्यग्रहेचंद्रस्थानेसूर्यममुकसंख्यार्क
समिदाज्यचरुतिलाहुतिभिरितिवदेत् ॥ एवमन्वाधायप्रणीताप्रणयनांतंकृत्वात्रिभ्योमुष्मैत्वेतिचतुरश्च
तुरोमुष्टीन्निरूप्यचरुंश्रपयित्वाज्यभागांतंकुर्यात् ॥ ततोयजमानोदक्षिणतोदेवताउद्दिश्यत्यजेत् ॥ त

तोन्वाधानक्रमेणजुहुयुः ॥ तत्रतिसृणांदूर्वाणामेकैकाहुतिः ॥ सामिधश्चत्रिमध्वाक्ताः कार्याः ततः स्वि
ष्टकृतादिपूर्णाहुत्यंतंप्राग्वत् ॥ ततआचार्यएकस्मिन्कलशेजलपूर्णेपंचगव्यानिपंचरत्नानिवटाश्वत्थोदुंब
राम्रबिल्वानांत्वचः षल्लवान्सर्वौषधिकल्कंदूर्वाःकुशांश्चनिक्षिप्यसऋत्विग्दंपतीपूर्ववदभिषिंचेदेभिर्मंत्रैः॥
आपोहिष्ठेतितृचस्यांबरीषः सिंधुद्वीपआपोगायत्री ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ आपोहिष्ठामयोभुव
स्तानऊर्जेदधातन ॥ महेरणायचक्षसे ॥ योवःशिवतमोरसस्तस्यभाजयतेहनः ॥ उशतीरिवमातरः ॥
तस्माऽअरंगमामवोयस्यक्षयायजिन्वथ ॥ आपोजनयथाचनः ॥ इमंमेगंगेसिंधुक्षित्प्रैय्यमेधाआपोज
गती ॥ अभिषेकेविनि० ॥ ॐ इमंमेगंगेयमुनेसरस्वतिशुतुद्रिस्तोमंसचतापरुष्ण्या ॥ असिक्न्यामरुद्वृ
धेवितस्तयार्जीकीयेशृणुह्यासुषोमया ॥ तत्वायामिशुनःशेपोवरुणास्त्रिष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ
तत्वायामिब्रह्मणावंदमानस्तदाशास्तेयजमानोहविर्भिः ॥ अहेळमानोवरुणेहबोध्युरुशंसमानऽआयुःप्र
मोषीः ॥ अन्येपिसमुद्रज्येष्ठाइत्यादयः ॥ समुद्रज्येष्ठाइतिचतसृणांवसिष्ठआपस्त्रिष्टुप् ॥ अभिषेकेवि०
ॐ समुद्रज्येष्ठाःसलिलस्यमध्यात्पुनानायंत्यनिविशमानाः ॥ इंद्रोयावज्रीवृषभोरराद्ताऽआपोदेवीरिहमा

मंवंतु ॥ याऽआपोदिव्याऽउतवास्रवंतिखनित्रिमाऽउतवायास्वयंजाः ॥ समुद्रार्थायाःशुचयःपावकास्ताऽ
आपोदेवीरिहमामंवंतु ॥ यासांराजावरुणोयातिमध्येसत्यानृतेऽअवपश्यंजनानां ॥ मधुश्चुतःशुचयोयाः
पावकास्ताऽआपोदेवीरिहमामंवंतु ॥ यासुराजावरुणोयासुसोमोविश्वेदेवायासूर्जंमदंति ॥ वैश्वानरो
यास्वग्निःप्रविष्टस्ताऽआपोदेवीरिहमामंवंतु ॥ त्रायंतामितितिसृणांसप्तऋषयआपोनुष्टुप् ॥ अभिषेके
विनियोगः ॥ ॐ त्रायंतामिहदेवास्त्रायंतांमरुतांगणः ॥ त्रायंतांविश्वाभूतानियथायमरपाऽअसत् ॥ आ
पऽइद्वाऽउभेषजीरापोऽअमीवचातनीः ॥ आपःसर्वस्यभेषजीस्तास्तेकृण्वंतुभेषजं ॥ हस्ताभ्यांदशशा
खाभ्यांजिव्हावाचःपुरोगवी ॥ अनामइत्नुभ्यांत्वाताभ्यांत्वोपस्पृशामसि ॥ इमाआपइतितिसृणांसप्त
ऋषयआपोनुष्टुप् ॥ अभिषेकेविनियोगः ॥ ॐ इमाऽआपःशिवतमाऽइमाःसर्वस्यभेषजीः ॥ इमाराष्ट्र
स्यवर्धनीरिमाराष्ट्रभृतोमृताः ॥ याभिरिंद्रमभ्यषिंचत्प्रजापतिःसोमंराजानंवरुणंयमंमनुं ॥ ताभिरद्भि
रभिषिंचामित्वामहंराज्ञांत्वमधिराजोभवेह ॥ महांतंत्वामहीनांसम्राजंचर्षणीनांदेवीजनित्र्यजीजनद्भद्राज
नित्र्यजीजनत् ॥ देवस्यत्वासवितुःप्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्यामग्नेस्तेजसासूर्यस्यवर्चसेंद्रस्येंद्रिये

णाभिषिंचामि ॥ सुरास्त्वामभिषिंचंतुब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ वासुदेवोजगन्नाथस्तथासंकर्षणोवि
भुः ॥ १ ॥ प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्च भवंतुविजयायते ॥ आखंडलोग्निर्भगवान्यमोवैनिर्ऋतिस्तथा ॥
॥ २ ॥ वरुणःपवनश्चैवधनाध्यक्षस्तथाशिवः ॥ ब्रह्मणासहिताःसर्वेदिक्पालाःपांतुतेसदा ॥ ३ ॥
कीर्तिर्लक्ष्मीधृतिर्मेधापुष्टिश्रद्धाक्रियामतिः ॥ बुद्धिर्लज्जावपुः शांतिः तुष्टिः क्षांतिश्चमातरः ॥ ४ ॥
एतास्त्वामभिषिंचंतुदेवपत्न्य : समागताः ॥ आदित्यश्चंद्रमाभौमोबुधजीवसितार्कजाः ॥ ५ ॥
ग्रहास्त्वामभिषिंचंतुराहुः केतुश्चतर्पिताः ॥ देवदानवगंधर्वायक्षराक्षसपन्नगाः ॥ ६ ॥ ऋष
योमुनयोगावोदेवमातरएवच ॥ देवपत्न्योद्रुमानागादैत्याश्चाप्सरसांगणाः ॥ ७ ॥ अस्त्राणिसर्वश
स्त्राणिराजानोवाहनानिच ॥ औषधानिचरत्नानिकालस्यावयवाश्चये ॥ ८ ॥ सरितः सागराः शैला
स्तीर्थानिजलदानदाः ॥ एतेत्वामभिषिंचंतुसर्वकामार्थसिद्धये ॥ ९ ॥ इतिपौराणाश्च ॥ ततः स्नानंद
क्षिणादानप्रतिपादनादिपूर्ववत् ॥ यदातुपूर्वशांतिसमुच्चयःतदाकालैक्यात्कर्तैक्याच्चाग्नेयादिवत्तंत्रप्रयो
गः ॥ तत्रयजमानोदेशकालौस्मृत्वामयास्याःपत्न्याःप्रथमरजोदर्शनेमुकदुष्टमासातिथ्यादिअमुकग्रहण
सूचितेत्यादिसंकल्पर्त्विक्पूजांतंविदध्यात् ॥ तच्चआचार्योभुवनेश्वर्यादिपूजांतः प्राक्पश्चाद्वाततउदी
च्यांचंद्रादीन्संपूज्ययथोपक्रमंनिर्वापहोमाभिषेकान्कुर्यादितिविशेषः ॥ अन्यत्सर्वसमानंइतिग्रहणरजो

दर्शनशांतिः ॥ इतिश्रीविद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीमद्रामेश्वरभट्टसुतनारायणभट्टकृतेप्रयोगरत्नेस्मज्ज्येष्ठ
सुतरामकृष्णेनोन्नीतादुष्टरजोदर्शनशांतिः समाप्ता ॥ ॥छ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ६२ ॥ अथ गर्भालंबाख्यगर्भाधान प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ रजोदर्शनात्षोडशाहोरात्राणिऋतुस्तन्मध्येआद्यंरात्रिचतुष्कंपर्वादिनिषिद्ध
दिनानिचवर्जयित्वामघामूलादिव्यतिरिक्तेदैवज्ञोक्तेशुभकालेदंपत्योश्चंद्रेनुकूलेगर्भाधानंकार्यं ॥ तत्रा
पियुग्मासुरात्रिषुपुत्राः अयुग्मासुकन्याजायंतेइत्यादिज्ञेयं ॥ अत्रायंक्रमः ॥ कर्ताप्रातरभ्यंगस्नानंकृत्वा
पत्नीमपिनवोदकुंभसलिलैः सप्तमृत्तिकापंचपल्लवपंचत्वक्सहितैः स्थापयित्वातयासहमंगलवस्त्राभर
णादिधृत्वाचम्यस्वस्तिवाचनाभ्युदयिकेकृत्वौपासनाग्निमारुतसंज्ञंप्रतिष्ठाप्यप्रज्वाल्यदेशकालौस्मृत्वाअ
स्याः ममभार्यायाः प्रतिगर्भसंस्कारातिशयद्वारास्यांजनिष्यमाणसर्वगर्भाणांबीजगर्भसमुद्भवैनोनिबर्हण
द्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंगर्भाधानाख्यंकर्मकरिष्यइतिसंकल्प्यसामिद्द्वयमादायगर्भाधानंकर्तुंप्राजापत्यहो
मंकरिष्ये ॥ तत्रदेवतापरिग्रहार्थमित्यादिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वाप्रजापतिंचरुणाविष्णुंषड्वारमाज्येन
प्रजापतिंचाज्येनशेषेणस्विष्टकृतमित्यादिसद्योयक्ष्यइत्यंतमुक्त्वासमिद्द्वयमग्नावाधायपरिसमूहनादिपूर्णपा

ऽनिधानांतंकृत्वाप्रजापतयेत्वाजुष्टंनिर्वपामिइत्यादिआज्यभागांतंकृत्वाऽवदानधर्मेणावदाय ॥ ॐ प्रजा
पतयेस्वाहेतिचरुणैकाहुतिंहुत्वा ॥ विष्णुर्योनिमितितिसृणांत्वष्टाविष्णुरनुष्टुप् ॥ गर्भाधानप्रधानाज्यहोमे
विनियोगः ॥ ॐ विष्णुर्योनिंकल्पयतुत्वष्टारूपाणिपिंशतु ॥ आसिंचतुप्रजापतिर्धातागर्भंदधातुतेस्वा
हा ॥ विष्णवइदंनमम ॥ ॐ गर्भंधेहिसिनीवालिगर्भंधेहिसरस्वति ॥ गर्भंतेऽअश्विनौदेवावाधत्तांपुष्क
रस्रजास्वाहा ॥ विष्णवइदंनमम ॥ ॐ हिरण्ययीऽअरणीयंनिर्मंथतोऽअश्विना ॥ तंतेगर्भंहवामहेदश
मेमासिसूतवेस्वाहा ॥ विष्णवइदं॰ नेजमेषेतितिसृणांत्वष्टाविष्णुरनुष्टुप् ॥ गर्भाधानप्रधानाज्यहोमेवि
नियोगः ॥ ॐ नेजमेषपरापतसुपुत्रःपुनरापत ॥ अस्यैमेपुत्रकामायैगर्भमाधेहियःपुमान्स्वाहा ॥ वि
ष्णवइदं॰ ॥ ॐ यथेयंपृथिवीमह्युत्तानागर्भमादधे ॥ एवंतंगर्भमाधेहिदशमेमासिसूतवेस्वाहा ॥ वि
ष्णवइदं॰ ॥ ॐ विष्णोःश्रेष्ठेनरूपेणास्यांनार्यांगवीन्यां ॥ पुमांसंपुत्रानाधेहिदशमेमासिसूतवेस्वाहा ॥
विष्णवइदं॰ ॥ प्रजापतेहिरण्यगर्भःप्रजापतिस्त्रिष्टुप् ॥ गर्भाधानप्रधानाज्यहोमेविनियोगः ॥ ॐ प्र
जापतेनत्वदेतांन्यन्योविश्वाजातानिपरिताबभूव ॥ यत्कामास्तेजुहुमस्तंनोऽअस्तुवयंस्यामपतयोरयीणां

स्वाहा ॥ प्रजापतयइदंनमम ॥ एवंसप्ताज्याहुतीर्हुत्वा ॥ अपनःशोशुचदघमित्यष्टर्चस्यसूक्तस्यकु
त्सोग्निर्गायत्री ॥ पत्न्यामूर्धाभिमर्शनेवि० ॥ अपनःशोशुचदघमग्नेशुशुग्ध्यारयिं ॥ अपनःशोशुचदघं ॥
सुक्षेत्रियासुगातुयावसूयाचयजामहे ॥ अपनःशोशुचदघं ॥ प्रयद्भंदिष्ठएषांप्रास्माकासश्चसूरयः ॥ अ
पनः शोशुचदघं ॥ प्रयत्तेऽअग्नेसूरयोजायेमहिप्रतेवयं ॥ अपनः शोशुचदघं ॥ प्रयदग्नेः सहस्वतोवि
श्वतोयंतिभानवः ॥ अपनःशोशुचदघं ॥ त्वंहिविश्वतोमुखविश्वतःपरिभूरसि ॥ अपन ः शोशु
चदघं ॥ द्विषोनोविश्वतोमुखातिनावेवपारय ॥ अपन ः शोशुचदघं ॥ सनः सिंधुमिवनावयातिपर्षास्व
स्तये ॥ अपन ः शोशुचदघं ॥ याःफलिनीरित्यस्याथर्वणोभिषगोषधयोनुष्टुप् ॥ जपेविनियोगः ॥
या ः फलिनीयोऽअफलाऽअपुष्पायाश्चपुष्पिणीः ॥ बृहस्पतिप्रसूतास्तानोमुंचंत्वंहसः ॥ एतांजपित्वा
वधेनदस्युमितिषण्णांवसुश्रुतोग्निस्त्रिष्टुप् ॥ अग्न्युपस्थानेवि० ॥ वधेनदस्युंप्रहिचातयस्ववयःकृण्वान
स्तन्वे३स्वायै ॥ पिपर्षियत्सहसस्पुत्रदेवान्सोऽअग्नेपाहिनृतमवाजेअस्मान् ॥ वयंतेऽअग्नउक्थैर्विधेम
वयंहव्यैःपावकभद्रशोचे ॥ अस्मेरयिंविश्ववारंसमिन्वास्मेविश्वानिद्रविणानिधेहि ॥ अस्माकमग्नेऽअ

ध्वरंजुषस्वसहसः सूनोत्रिषधस्थहव्यं ॥ वयंदेवेषुसुकृतस्यामशर्मणानस्त्रिवरूथेनपाहि ॥ विश्वानिनोदु
र्गहाजातवेदःसिंधुंननावादुरितातिपर्षि ॥ अग्नेऽअत्रिवन्नमसागृणानो ऽस्माकंबोध्यविताततूनां ॥ य
स्त्वाहृदाकीरिणामन्यमानोमर्त्यमर्त्योजोहवीमि ॥ जातवेदोयशोऽअस्मासुधेहिप्रजाभिरग्नेऽअमृतत्वम
श्यां ॥ यस्मैत्वंसुकृतेजातवेदउलोकमग्नेकृणवःस्योनं ॥ अश्विनंसपुत्रिणंवीरवंतंगोमंतंरयिंनशतेस्वस्ति
अग्निस्तुविश्रवस्तममितिद्वयोर्वसूयवोग्निरनुष्टुप् ॥ अग्न्युपस्थानेवि० ॥ ॐ अग्निस्तुविश्रवस्तमंतुविब्र
ह्माणमुत्तमं ॥ अतूर्तंश्रावयत्पतिंपुत्रंददातिदाशुषे ॥ अग्निर्ददातिसत्पतिंसासाहयोयुधानृभिः ॥ अग्नि
रत्रिरघुष्यदंजेतारमपराजितं ॥ इत्यष्टाभिरग्निमुपस्थायस्विष्टकृदादिहोमशेषंसमाप्य ॥ सूर्योनोदिव
स्पात्विति पंचर्चस्यसूक्तस्यचक्षुःसूर्योगायत्री ॥ सूर्योपस्थानेवि० ॥ ॐ सूर्योनोदिवस्पातुवातोऽअंतरि
क्षात् ॥ अग्निर्नःपार्थिवेभ्यः ॥ जोषासवितर्यस्यतेहरःशतंसवाँऽअर्हति ॥ पाहिनोदिद्युतःपतंत्याः ॥
चक्षुर्नोदेवःसविताचक्षुर्नऽउतपर्वतः ॥ चक्षुर्धातादधातुनः ॥ चक्षुर्नोधेहिचक्षुषेचक्षुर्विख्यैतनूभ्यः ॥

संचेदंविचेपश्येम ॥ सुसंदृशंत्वावयंप्रतिपश्येमसूर्य ॥ विपश्येमनृचक्षसः ॥ अनेनसपत्नीकःसूर्यमुप
स्थायत्रब्राह्मणान्भोजयित्वातेभ्यःस्वस्त्ययनपूर्वकमाशिषोगृहीत्वाभुंजीततततःसायंकालीननित्यकर्मकृत्वो
भौशुक्लांबरानुलेपनमाल्याभरणादिभिरलंकृतौस्वलंकृतंसुधूपितंगंधमाल्यामलदीपयुक्तंगृहंप्रविशेतां ॥
ततोभर्ताअभग्नंजंतुवर्जितंसुखस्पर्शंवितानोपरिमंडितंमंचकमारुह्यप्रागुक्तशोभनेमुहूर्तेस्त्रियमारोप्याश्व
गंधाकल्कंदूर्वाकल्कंवासूक्ष्मवस्त्रेनिक्षिप्य ॥ उदीर्ष्वेतिद्वयोःसूर्यासावित्रीसूर्यासावित्रीआद्यात्रिष्टुबंत्याअ
नुष्टुप् ॥ भार्यायादक्षिणनासापुटेश्वगंधारससेचनेवि० ॥ ॐ उदीर्ष्वातःपतिवतीह्येषाविश्वावसुंनमं
सागीर्भिरीळे ॥ अन्यामिच्छपितृषदंव्यक्तांसतेभागोजनुषातस्यविद्धि ॥ उदीर्ष्वातोविश्वावसोनमसेळा
महेत्वा ॥ अन्यामिच्छप्रफर्व्यं संजायांपत्यासृजस्वाहेतिवामभागोपविष्टायाभार्यायादक्षिणनासाबिले
श्वगंधादिरसंसिक्तातद्रसेउदरंगतेतामाचमय्योपेयात् ॥ इदानींशिष्टानस्यंदलैवस्विष्टकृदादिहोमशेषं
समापयंति ॥ उपगमेचायंक्रमः ॥ गंधर्वस्यविश्वावसोर्मुखमसीतिमंत्रेणहोमोक्तऋष्यादिभिर्विष्णुर्यो
निमितितिसृभिर्नेजमेषेतितिसृभिस्त्रिरंगुलीभिर्योनिमभिमृश्य ॥ ॐ विष्णुर्योनिंकल्पयतुत्वष्टारूपाणि

पिंशतु ॥ आसिंचतुप्रजापतिर्धातागर्भंदधातुते ॥ गर्भंधेहिसिनीवालिगर्भंधेहिसरस्वति ॥ गर्भंतेऽअ
श्विनौदेवावाधत्तांपुष्करस्रजा ॥ हिरण्ययीऽअरणीयंनिर्मंथतोऽअश्विना ॥ तंतेगर्भंहवामहेदशमेमासि
सूतवे ॥ ॐ नेजमेषपरापतसुपुत्रःपुनरापत ॥ अस्यैमेपुत्रकामायैगर्भमाधेहियःपुमान् ॥ यथेयंपृथिवी
मह्युत्तानागर्भमादधे ॥ एवंतंगर्भमाधेहिदशमेमासिसूतवे ॥ विष्णोःश्रेष्ठेनरूपेणास्यांनार्यांगवीन्यां ॥
पुमांसंपुत्रानाधेहिदशमेमासिसूतवे ॥ इतिमंत्रेणत्रिरंगुलीभिर्योनिमभिमृश्य ॥ तांपूषन्नित्यस्यसूर्यासा
वित्रीसूर्यासावित्रीत्रिष्टुप् ॥ जपेविनियोगः ॥ ॐ तांपूषंछिवतमामेरयस्वयस्यांबीजंमनुष्या३वपंति ॥
यानंऊरूउशतीविश्रयातियस्यामुशंतःप्रहरामशेपं ॥ योगर्भमित्यस्यवसिष्ठःपर्जन्योगायत्री ॥ जपेवि० ॥
ॐ योगर्भमोषधीनांगवांकृणोत्यर्वतां ॥ पर्जन्यःपुरुषीणां ॥ अहंगर्भप्रजावान्प्राजापत्योगर्भइंद्रोवा
त्रिष्टुप् ॥ जपेविनि० ॥ ॐ अहंगर्भमदधामोषधीष्वहंविश्वेषुभुवनेष्वंतः ॥ अहंप्रजाअजनयंपृथिव्यामहं
जनिभ्योऽअपरीषुपुत्रान् ॥ इतित्रीन्मंत्रान्जपित्वासक्तदुपगच्छेत् ॥ ततःप्राणेरेतोदधाम्यसावित्यनु
प्राण्ययथाभूमिरग्निगर्भायथाद्यौरिंद्रेणगर्भिणी ॥ वायुर्यथादिशांगर्भएवंतेगर्भंदधाम्यसावितिस्त्रीहृदयम

भिमृश्याचामेत् ॥ मंत्रद्वयेपिअसावित्यस्यस्थानेप्रथमैकवचनांतंस्वनामवदेत् ॥ अस्मिन्कर्मणिशतंब्रा
ह्मणाभोज्याःदशवायदिप्रथमरजोदर्शनंदुष्टतिथिवारनक्षत्रादिषुजायतेतदादोषपरिहारायशौनकोक्तांशां
तिंकृत्वाप्रशस्ततिथ्यादिष्वृतुदर्शनपर्यंतंतस्यांगमनंवर्ज्यं ॥ तदाहज्योतिर्वसिष्ठः ॥ प्रभूतदोषेयदिविद्य
तेतत्पुष्पंततःशांतिककर्मकार्यं ॥ विवर्जयेदेवतयैकशय्यांयावद्रजोदर्शनमिष्टकालेइति ॥ एतत्कर्मा
करणेप्रायश्चित्तमाहाचार्यः ॥ गर्भाधानस्याकरणात्तस्यांजातस्तुदुष्यति ॥ अकृत्वागांद्विजेदत्वाकुर्या
त्पुंसवनंपतिरिति ॥ ॥इतिश्रीभट्टरामेश्वरसूनुनारायणभट्टकृतेप्रयोगरत्नेगर्भाधानप्रयोगः ॥ ॥ इ
ति गर्भाधानं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ ० ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ६३ ॥ ॥ अथ पुंसवन प्रयोग प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ पुंसवनानवलोभनप्रयोगः ॥ करिष्यमाणःपतिः पूर्वेद्युः पुंसवनार्थसमानरूप
वत्सायाःगोस्तदलाभेअन्यस्यावाक्षीरंदध्यर्थंपुष्टंमाषषट्कंयवत्रयंचसंपाद्यवृत्ताकारमाविरलच्छायमच्छा
वकाशंगृहैकदेशंकृत्वाविधिवत्स्वस्तिवाचनगृहयज्ञाभ्युदयिकानिकृत्वागर्भाभिवृध्यविरोधिहविषाकृतै

कमक्तांभार्यांकृत्वाब्रह्मचारीसन्परेद्युरनुकूलकालेमंगलस्नातांपरिहिताहतवाससंप्रावृतप्रावरणीयांभूषण
भूषितांभार्यांपूर्वंकृतदेशेस्वदक्षिणतउपवेश्यसद्योवाकृतस्वस्तिवाचनादिदेशकालौस्मृत्वाअस्यांभार्याया
मुत्पत्स्यमानस्यगर्भस्यबैजिकगार्भिकदोषपरिहारपुंरूपताज्ञातोदयप्रतिरोधिपरिहारद्वाराश्रीपरमेश्वरप्री
त्यर्थंपुंसवनानवलोभनंचतंत्रेणकरिष्येइतिसंकल्प्य ॥ विधिवत्कौतुकसूत्रमाबध्यविधिवदौपासनाग्निंपव
मानसंज्ञंप्रतिष्ठाप्याद्यक्रियमाणेपुंसवनानवलोभनहोमेदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्ये॥अस्मिन्नन्वाहि
तेऽग्नौइत्यादिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वाप्रजापतिंचरुद्रव्येणशेषेणस्विष्टकृतमित्याद्युक्त्वान्वाधायपरिसमू
हनपरिस्तरणादिप्रणीताप्रणयनावधिप्राक्तनतंत्रंकृत्वाप्रजापतयेत्वाजुष्टंनिर्वपामीतिचतुरोमुष्टीनिरूप्यप्रो
क्षणावघातादिबर्हिर्षिहविरासादनांतंकृत्वास्वदक्षिणतःप्रत्यग्ग्रीवमुत्तरलोमानडुहंचर्मास्तीर्यआत्मानम
ग्निंचांतरापत्नीमाचांतसलिलामानीयचर्मण्युपवेश्यतयान्वारब्धइध्माधानाज्यभागांतंकृत्वाप्रक्षालितेप्रसृ
तीकृतेदक्षिणेपत्नीपाणौप्रसृतिमितंतद्रोदधिनिक्षिप्यतदुपरिलिंगवद्यवंतत्पार्श्वयोरंडद्वयवन्माषद्वयंनिधा
यकिंपिबसीतित्रिःपतिःपत्नींपृच्छेत् साचपुंसवनमितित्रिरुक्त्वासयवमाषंतद्दधिनिःशेषंपीत्वाजलमाच
म्यपुनरेवंद्विःप्रश्नप्रतिवचनपूर्वकंप्राश्याचामेत्एतत्पुंसवनं ॥ ॥ इति पुंसवनं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥

॥ ६४ ॥ ॥ अथ अनवलोभन प्रयोग प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥दूर्वाःकन्ययादृषदुपलेनपेषयित्वापिंडीकृत्यशुद्धवसनांचलेसंगृह्यप्रजावदाख्यंजी
वपुत्रसंज्ञकंचजपित्वामंडलागारच्छायायांउपविष्टायाःप्राङ्मुख्याः स्त्रियाः पश्चिमतस्तिष्ठन्पतिः तदानन
मुन्नमय्यदक्षिणेनासाबिलेस्वांगुष्ठाग्रेणदूर्वारसमासिंचेत्तत्प्रजावदाख्यंसूक्तं ॥ आतेगर्भोयोनिमैतुपुमा
न्बाणइवेषुधिं ॥ आवीरोजायतांपुत्रस्तेदशमास्यः ॥ करोमितेप्राजापत्योमागर्भोयोनिमैतुते ॥ अनूनः
पूर्णोजायतामश्लोणोपिशाचधीतः ॥ पुमांस्तेपुत्रानारितंपुमानानुजायतां ॥ तानिभद्राणिबीजान्यृषभा
जनयंतुनौ ॥ यानिभद्राणिबीजान्यृषभाजनयंतिनः ॥ तैस्त्वंपुत्रान्विंदस्वसाप्रसूर्धेनुकाभव ॥ का
मःसमृध्यतांमह्यमपराजितमेवमे ॥ यंकामंकामयेदेवतन्मेवायोसमर्धय ॥ अथजीवपुत्राख्यंसूक्तं ॥
अग्निरैतुप्रथमोदेवतानांसोस्यैप्रजांमुंचतुमृत्युपाशात् ॥ तदयंराजावरुणोनुमन्यतांयथेयंस्त्रीपौत्रमघंन
रोदात् ॥ इमामग्निस्त्रायतांगार्हपत्यः प्रजामस्यैनयतुदीर्घमायुः ॥ अशून्योपस्थाजीवतामस्तुमाता
पौत्रमानंदमभिप्रबुध्यतामियं ॥ मातेगृहेनिशिघोषउत्पादन्यत्रत्वद्रुदत्यःसंविशंतु ॥ मात्वंविकेश्यु
रआवधिष्टाजीवपत्नीपतिलोकेविराजपश्यंतीप्रजांसुमनस्यमानाअप्रजस्तांपौत्रमृत्युंपाप्मानमुतवाघं ॥

शीर्ष्णःस्रजमिवोन्मुञ्च्यद्विषद्भ्यः प्रतिमुंचामिपाशं ॥ देवकृतंब्राह्मणकल्पमानंतेनहान्मियोनिषदःपि
शाचान् ॥ क्रव्यादोमृत्यूनधरान्पातयामिदीर्घमायुस्तवजीवंतुपुत्राः ॥ एतैर्दशभिर्मंत्रैर्नस्येदत्तेआचांते
जलेनपत्न्यास्पृष्टः प्राजापत्यंचरुंअवदानधर्मेणावदायप्रजापतयेस्वाहेत्येकाहुतिंहुत्वायत्तेसुशीमइतिमं
त्रेणपत्न्याहृदयंपाणिनास्पृशेत् ॥ यत्तेसुशीमइतिमंत्रस्यहिरण्यगर्भः प्रजापतिरनुष्टुप् भार्याया हृदयालं
बनेविनियोगः ॥ ॐ यत्तेसुशीमेहृदयेहितमंतःप्रजापतौ ॥ मन्येहंमांतद्विद्वांसंमाहंपौत्रमघंनियामितित
तःस्विष्टकृदादिहोमशेषंसमाप्यशतंब्राह्मणाभोज्याः ॥ इदंकर्मगर्भसंस्कारत्वात्प्रतिगर्भंकार्यं ॥ प्रथम
गर्भएवेतिकेचित् ॥ अस्यकर्मणःकर्तापतिस्तदसंभवेदेवरोवा ॥ इति अनवलोभन प्रयोगः समाप्तः ॥

॥ ६५ ॥ ॥ अथ सीमंतोन्नयनप्रयोग प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ तच्चगर्भमासापेक्षयाचतुर्थेषष्ठेष्टमेवामासिअसंभवेवायावत्प्रसवंशुक्लपक्षेपुन
र्वसुपुष्याभिजिद्धस्तप्रोष्ठपदानुराधाश्विनीमूलश्रवणरेवतीरोहिणीमृगशिरः संज्ञकानांपुन्नक्षत्राणांचतुर्धा
विभक्तानांमध्यमपादद्वयेषष्ठ्यष्टमीद्वादशीचतुर्थीनवमीचतुर्दशीअमावास्यान्यातिरिक्ततिथौसोमबुधबृह
स्पतिशुक्रवारेषुचंद्रमानुकूल्येविष्ट्यादिदोषाभावेशुभलग्नादौकार्यं ॥ तत्राप्यधिकमासगुरुशुक्रास्तादी

नांनदोषः ॥ कालांतरसंभवेपूर्ववन्नियतकालत्वात् ॥ अथप्रयोगः ॥ सीमंतकर्मकरिष्यन्पतिरानडुहम
जिनमपक्कफलयुग्मयुताबुदुंबरस्तबकौतदभावेअन्यस्तबकौवात्रिशुक्लवर्णांशललींत्रीणिकुशापिंजूलानि
चसंपाद्यपुण्याहवाचनग्रहयज्ञाभ्युदयिकानितदहरेवानुष्ठायमंगलस्नातांपरिहितप्रावृताहतवाससोयुगु
लामलंकृतांपत्नींस्वदक्षिणतउपवेश्यदेशकालौस्मृत्वातनुरुधिरप्रियालक्ष्मीभूतराक्षसीगणदूरनिरसनक्षम
सकलसौभाग्यनिदानभूतमहालक्ष्मीसमावेशनद्वाराप्रतिगर्भबीजगर्भसमुद्भवैनोनिबर्हणजनकातिशयद्वा
राश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंस्त्रीसंस्काररूपंसीमंतोन्नयनाख्यंकर्मकरिष्येइतिसंकल्प्यवधूंकृतकौतुकबंधांअर्चितेः
ष्टदेवतांकृत्वाशुभमुहूर्तेऔपासनाग्निंमंगलनामानंविधिवत्प्रज्वाल्यसामिद्द्वयमादायपुनर्देशकालौस्मृत्वा
यकरिष्यमाणेसीमंतोन्नयनहोमेदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्यइत्यादिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वाद्विर्धा
तारंद्विराकांत्रिर्विष्णुंप्रजापतिंचैताःप्रधानदेवताआज्येनशेषेणास्विष्टकृतमित्यादिपूर्ववदुक्त्वासमिद्द्वयमग्ना
वाधायपरिसमूहनादिकृत्वाप्रत्यगग्नेःस्वस्यदक्षिणतःप्राग्ग्रीवमुत्तरलोमकमानडुहमजिनमास्तीर्योदगग्नेर्द
र्भेषुप्रोक्षणीपात्रस्रुवौप्रणीताआज्यपात्रेइध्माबर्हिषीचक्रमादासाद्याज्यसंस्कारांतेकृतेतस्मिन्नजिनेतामा
चांतोदकांप्राङ्मुखींपत्नीमुपवेश्यतयान्वारब्धइध्माधानाद्याज्यभागांतंकर्मकृत्वाधातादददातुदाशुषइति
मंत्रद्वयस्यहिरण्यगर्भोधातानुष्टुप् सीमंतोन्नयनप्रधानाज्यहोमेविनियोगः ॥ एवमग्रेपिविनियोगः ॥ ॐ

धंतादंदातुदाशुषेप्राचींजीवातु ग़क्षितां ॥ वयंदेवस्यधीमहिसुमतिंसत्यधर्मणःस्वाहा ॥ धात्रइदंनमम ॥
ॐ धाताप्रजानामुतरायईशेधातेदंविश्वंभुवनंजजान ॥ धाताकृष्टीरनिमिषाभिचष्टेधात्रइद्धव्यंघृतवज्जुहो
तस्वाहा ॥ धात्रइदंनमम ॥ राकामहमितिद्वयोर्गृत्समदोराकाजगती ॥ विनियोगःप्राग्वत् ॥ ॐ राकाम
हंसुहवांसुष्टुतीहुवेशृणोतुनःसुभगाबोधंतुत्मनां ॥ सीव्यत्वपःसूच्याच्छिद्यमानयाददातुवीरंशतदायमु
क्थ्यं स्वाहा ॥ राकायाइदंनमम ॥ ॐ यास्तेराकेसुमतयःसुपेशसोयाभिर्ददासिदाशुषेवसूनि ॥ ताभि
र्नोअद्यसुमनाउपागहिसहस्रपोषंसुभगेरराणास्वाहा ॥ राकायाइदंनमम ॥ नेजमेषेतितिसृणांहिरण्यगर्भो
विष्णुरनुष्टुप् ॥ विनियोगःप्राग्वत् ॥ ॐ नेजमेषपरापतसुपुत्रःपुनरापत ॥ अस्यैमेपुत्रकामायैगर्भमाधे
हियःपुमान्स्वाहा ॥ विष्णवइदंनमम ॥ ॐ यथेयंपृथिवीमह्युत्तानागर्भमादधे ॥ एवंतंगर्भमाधेहिदश
मेमासिसूतवेस्वाहा ॥ विष्णवइदंनमम ॥ ॐ विष्णोःश्रेष्ठेनरूपेणास्यांनार्यांगवीन्यां ॥ पुमांसंपुत्रमा
धेहिदशमेमासिसूतवेस्वाहा ॥ विष्णवइदंनमम ॥ प्रजापतेहिरण्यगर्भःप्रजापतिस्त्रिष्टुप्विनियोगःप्रा

ग्वत् ॥ ॐ प्रजापतेनत्वदेतान्यन्योविश्वाजातानिपरिताबभूव ॥ यत्कामास्तेजुहुमस्तन्नोअस्तुवयंस्या
मपतयोरयीणांस्वाहा ॥ प्रजापतयइदंनमम ॥ एवमष्टाज्याहुतीःस्रुवेणहुत्वापत्न्याःपश्चिमतःप्राङ्मुख
स्तिष्ठन्अपक्वफलयुग्मान्वितमौदुंबरस्तबकद्वयंत्रिशुक्लांशलल्लींकुशांकुरत्रयंचैकीकृतंपाणिनागृहीत्वात
न्मूलेनपत्न्याःकेशललाटयोःसंधिमारभ्यामूर्धप्रदेशान् ॐ भूर्भुवस्वरोमितिमंत्रेणत्रिश्चतुर्वारंप्रत्युन्नयनं
मंत्रमावर्तयन्सीमंतमुन्नयेत् ॥ ॐ ॥ भूर्भुवस्वरितिमंत्रस्यप्रजापतिःप्रजापतिर्बृहती ॥ सीमंतव्यूहने
विनियोगः ॥ ततोयथाचारंसगोधूमामौदुंबरफलमालांतत्कंठेनिधायवीणागाथिनौद्विजौसोमंराजानंसं
गायेतामितिप्रेषयेत् ॥ तौच ॥ ॐ सोमोनोराजावतुमानुषीःप्रजानिविष्टचक्रासावितिमंत्रंअसावित्यस्य
स्थानेगंगेइत्यादिसमीपस्थनद्याःसंबुध्यंतंनामानिर्दिशंतौवीणयागायेतां ॥ सामगानामपरिज्ञानेमंत्रमा
त्रंत्रिःपठेतां ॥ ततःस्विष्टकृदादिहोमशेषंसमाप्यब्रह्मणेऋषभंदक्षिणांतदभावेऽन्यस्मैविदुषेब्राह्मणायद
त्त्वापतिपुत्रवतीभिर्वृद्धाभिरुपदिष्टंमंगलाचारंकारयेत्अस्मिन्कर्मणिशतंब्राह्मणाभोज्याः ॥ इदंकर्मभ
र्त्रैवकार्यं ॥ इदंचप्रतिगर्भनावर्तते ॥ तथाचहारीतः ॥ सकृत्तुकृतसंस्काराःसीमंतेनद्विजातिभिः ॥ यं
यंगर्भंप्रसूयंतेसस्सर्वःसंस्कृतोभवेत् ॥ कारिकापि ॥ नावर्ततइदंकर्मप्रतिगर्भमितिस्थितिरिति ॥ अकृ

तसीमंतायाःप्रसवेविशेषैःसत्यव्रतेनोक्तः ॥ स्त्रीयद्यकृतसीमंताप्रसूयेतकथंचन ॥ पुत्रंगृहीत्वाविधिवत्
पुनःसंस्कारमर्हतीति ॥ ॥ इति सीमंतोन्नयनप्रयोगः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ६६ ॥ ॥ अथ समंत्रक विष्णु बलि प्रारंभः

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथविष्णुबलिविधिप्रारंभः ॥ गर्भाष्टमेमासेपूर्वेद्युर्दंपतीस्नातौधृताहतवाससा
वलंकृतौभवेतांततःपतिःप्रागुक्तवदाभ्युदयिकंपुण्याहवाचनंकृत्वातदहरेववाइदंकृत्वादेशकालौस्मृत्वा
गुर्विण्याममपत्न्यागर्भस्यनिर्बाधपरिपोषणपूर्वकसुखप्रसूतिसिध्यर्थंगर्भाधिदेवताविष्णुप्रीतिकामोऽहंवि
ष्णुबलिनामकंकर्मकरिष्ये॥इतिसंकल्प्यद्वितीयासप्तमीद्वादशीश्रवणरोहिणीपुष्येषुचंद्रबलेविष्ट्यादिदोषा
भावेपूर्वाह्णेगृहांगणेगृहेवास्थंडिलेगृह्याग्निंप्रतिष्ठाप्यपुनर्देशकालावुक्त्वाकरिष्यमाणेविष्णुबलिहोमेदेव
तापरिग्रहार्थमित्यादिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वाविष्णुंप्रधानदेवतांचतुःषष्टिवारंचरुणाशेषेणास्विष्टकृतमि
त्याद्युक्त्वान्वाधायपरिसमूहनादिआज्येदर्भाग्रद्वयप्रक्षेपांतंकृत्वासिद्धान्नेनसहाज्यंत्रिःपर्यग्निकृत्वास्रुवसंमा
र्जनांतंकृत्वाचरुंपात्रांतरेपृथक्कृत्वाग्नावधिश्रित्याभिघार्योदगुद्वास्याज्याद्दक्षिणतोबर्हिष्यासाद्यप्रत्त्याभि
घारणाद्याज्यभागांतंकृत्वादक्षिणतोग्नेस्थंडिलेअष्टदलंपद्मंस्वस्तिकंवाप्रकल्प्यतत्रविष्णुमावाह्यषोडशोप

चारैरभिपूज्यपुनर्यथासनमासित्वापत्न्यान्वारब्धोवदानधर्मेणचरुमवदायस्रुचाचतुःषष्टिमंत्रैःचतुःषष्टिरा
हुतीर्जुहुयात् ॥ तत्रायंक्रमः ॥ अतोदेवाइतिषडृचस्यमेधातिथिर्विष्णुर्गायत्री ॥ विष्णोर्नुकमितिसप्त
दशर्चस्यसूक्तस्य ॥ उचथ्यपुत्रोदीर्घतमाविष्णुः ॥ प्रथमसूक्तंत्रैष्टुभं ॥ द्वितीयतृतीयेजागते ॥ संवा
मित्यष्टर्चस्यभरद्वाजोविष्णुस्त्रिष्टुप् ॥ परोमात्रयेतिवर्गद्वयस्यवसिष्ठोविष्णुस्त्रिष्टुप् ॥ सहस्रशीर्षेतिवर्ग
त्रयस्यनारायणःपुरुषोनुष्टुप् ॥ अंत्यात्रिष्टुप् ॥ विष्णुर्योनिमितितिसृणांहिरण्यगर्भोविष्णुरनुष्टुप् ॥ सर्वत्र
विष्णुबलिप्रधानचरुहोमेविनियोगः ॥ विष्णवइदंनममेतिसवत्रोद्देशत्यागौकृत्वा ॥ ॐ अतोदेवाअवं
तुनोयतोविष्णुर्विचक्रमे ॥ पृथिव्याःसप्तधामभिःस्वाहा ॥ विष्णवइदं० ॥ ॐ इदंविष्णुर्विचक्रमेत्रेधा
निदधेपदं ॥ समूळ्हमस्यपांसुरेस्वाहा ॥ वि० ॥ ॐ त्रीणिपदाविचक्रमेविष्णुर्गोपाअदाभ्यः ॥ अतो
धर्माणिधारयन्स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ विष्णोःकर्माणिपश्यतयतोव्रतानिपस्पशे ॥ इंद्रस्ययुज्यःसखा
स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ तद्विष्णोःपरमंपदंसदापश्यंतिसूरयः ॥ दिवीवचक्षुराततंस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ त
द्विप्रासोविपन्यवोजागृवांसःसमिंधते ॥ विष्णोर्यत्परमंपदंस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ विष्णोर्नुकंवीर्याणिप्रवो
चंयःपार्थिवानिविममेरजांसि ॥ योअस्कभायदुत्तरंसधस्थंविचक्रमाणस्त्रेधोरुगायःस्वा० ॥ वि० ॥

ॐ प्रतद्विष्णुस्तवतेवीर्येणमृगोनभीमःकुचरोगिरिष्ठाः ॥ यस्योरुषुत्रिषुविक्रमणेष्वधिक्षियंतिभुवनानिवि
श्वास्वा० ॥ वि० ॥ ॐ प्रविष्णवेशूषमेतुमन्मगिरिक्षितउरुगायायवृष्णे ॥ यइदंदीर्घंप्रयतंसधस्थमे
कोविममेत्रिभिरित्पदेभिःस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ यस्यत्रीपूर्णामधुनापदान्यक्षीयमाणाःस्वधयामदंति ॥
यउत्रिधातुपृथिवीमुतद्यामेकोदाधारभुवनानिविश्वास्वा० ॥ वि० ॥ ॐ तदस्यप्रियमभिपाथोअश्यांनरो
यत्रदेवयवोमदंति ॥ उरुक्रमस्यसहिबंधुरित्थाविष्णोःपदेपरमेमध्वउत्सःस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ तावांवा
स्तून्युश्मसिगमध्यैयत्रगावोभूरिशृंगाअयासः ॥ अत्राहतदुरुगायस्यवृष्णःपरमंपदमवभातिभूरिस्वा० ॥
वि० ॥ ॐ प्रवःपांतमंधसोधियायतेमहेशूरायविष्णवेचार्चत ॥ यासानुनिपर्वतानामदाभ्यामहस्तस्थतु
रर्वतेवसाधुनास्वा० ॥ विष्ण० ॥ ॐ त्वेषमित्थासमरणंशिमीवतोरिंद्राविष्णूसुतपावामुरुष्यति ॥ या
मर्त्यायप्रतिधीयमानमित्कृशानोरस्तुरशनामुरुष्यथःस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ ताईवर्धतिमह्यस्यपौंस्यंनिमा
तरानयतिरेतसेभुजे ॥ दधातिपुत्रोवरंपरंपितुर्नामतृतीयमधिरोचनेदिवःस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ तत्तादि
दस्यपौंस्यंगृणीमसीनस्यत्रातुरवृकस्यमीळ्हुषः ॥ यःपार्थिवानित्रिभिरिद्विगामभिरुरुक्रमिष्टोरुगाया

यंजीवसेस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ ह्वेइदंस्यक्रमणेस्वर्दशोभिख्यायमर्त्यौभुरण्यति ॥ तृतीयमस्यनकिरादध
र्षतिवयश्चनपतयंतःपतत्रिणःस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ चतुर्भिःसाकंनवतिंचनामभिश्चक्रंनवृत्तंव्यतींरवी
विपत् ॥ बृहच्छरीरोविमिमानऋक्वभिर्युवाकुमारःप्रत्येत्याहवंस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ भवामित्रोनशेव्यो
घृतासुतिर्विभूतद्युम्नएवयाउसप्रथाः ॥ अधातेविष्णोविदुषाचिदर्ध्यस्तोमोयज्ञश्चराध्योहविष्मतास्वा० ॥
वि० ॥ ॐ यः पूर्व्यायवेधसेनवीयसेसुमज्जानयेविष्णवेददाशति ॥ योजातमस्यमहतोमहिब्रवत्सेदुःश्र
वोभिर्युज्यंचिदभ्यसत्स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ तमुस्तोतारःपूर्व्यंयथाविदऋतस्यगर्भंजनुषापिपर्तन ॥ आ
स्यंजानंतोनामचिद्विवक्तनमहस्तेविष्णोसुमतिंभजामहेस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ तमस्यराजावरुणस्तमश्वि
नाक्रतुंसचंतमारुतस्यवेधसः ॥ दाधारदक्षमुत्तममहर्विदंव्रजंचविष्णुःसखिवांअपोर्णुतेस्वा० ॥ वि० ॥
ॐ आयोविवायसचथायदैव्यइंद्रायविष्णुःसुकृतेसुकृत्तरः ॥ वेधाअजिन्वत्त्रिषधस्थआर्यमृतस्यभागेय
जमानमाभजत्स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ संवांकर्मणासमिषाहिनोमींद्राविष्णूअपसस्पारेअस्य ॥ जुषेथांयज्ञं

द्रविणंचधत्तमरिष्टैर्नः पथिभिः पारयंतास्वा० ॥ वि० ॥ ॐ याविश्वासांजनितारामतीनामिंद्राविष्णूकल
शासोमधाना ॥ प्रवांगिरः शस्यमानाअवंतुप्रस्तोमासोगीयमानासोअर्कैःस्वा० ॥ वि० ॥ ॐइंद्राविष्णु
मदपतीमदानामासोमंयातंद्रविणोदधाना ॥संवामजंत्वक्तुभिर्मतीनांसंस्तोमासःशस्यमानासउक्थैस्वा०
वि० ॥ ॐ आवामश्वासोअभिमातिषाहइंद्राविष्णूसधमादोवहंतु ॥ जुषेथांविश्वाहवनामतीना
मुपब्रह्माणिशृणुतंगिरोमेस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ इंद्राविष्णूतत्पनयाय्यंवांसोमस्यमदउरुचक्रमाथे ॥ अ
कृणुतमंतरिक्षंवरीयोप्रथतंजीवसेनोरजांसिस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ इंद्राविष्णूहविषावावृधानाग्राद्वानानम
सारातहव्या ॥ घृतासुतीद्रविणंधत्तमस्मेसमुद्रस्थः कलशः सोमधानः स्वा० ॥ वि० ॥ इंद्राविष्णूपि
बतंमध्वोअस्यसोमस्यदस्राजठरंपृणेथां ॥ आवामंधांसिमादिराण्यग्मन्नुपब्रह्माणिशृणुतंहवंमेस्वा० ॥
वि०॥ ॐउभाजिग्यथुर्नपराजयेथेनपराजिग्येपरतश्चनैनोः ॥ इंद्रश्चविष्णोयदपस्पृधेथांत्रेधासहस्रंवितदैरं
येथांस्वा०॥ वि० ॥ ॐ परोमात्रयातन्वावृधानननतेमहित्वमन्वश्नुवंति ॥ उभेतेविद्मरजसीपृथिव्यावि
ष्णोदेवत्वंपरमस्यवित्सेस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ नतेविष्णोजायमानोनजातोदेवमहिम्नः परमंतमाप ॥ उ

दस्तभ्नानाकमृष्वबृहंतंदाधर्थप्राचींककुभंपृथिव्याः स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ इरावतीधेनुमतीहिभूतंसूयव
सिनीमनुंषेदशस्या ॥ व्यस्तभ्नारोदसीविष्णवेतेदाधर्थपृथिवीमभितोमयूखैः स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ उ
रुंयज्ञायचक्रथुरुलोकंजनयंतासूर्यमुषासमग्निं ॥ दासस्यचिद्वृषशिप्रस्यमायाजघ्नतुर्नरापृतनाज्येषुस्वा०
वि० ॥ इंद्राविष्णूदृंहिताः शंबरस्यनवपुरोनवतिंचश्नथिष्टं ॥ शतंवर्चिनः सहस्रंचसाकंहतोअप्रत्यसुर
स्यवीरान्स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ इयंमनीषाबृहतीबृहंतोरुक्रमानवसावर्धयंती ॥ ररेवांस्तोमंविदथेषुवि
ष्णोपिन्वतमिषोवृजनेष्विंद्रस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ वषट्तेविष्णवासआकृणोमितन्मेजुषस्वशिपिविष्ट
हव्यं ॥ वर्धंतुत्वासुष्टुतयोगिरोमेयूयंपात स्वस्तिभिःसदानः स्वाहा ॥ वि० ॥ ॐ नूमर्तोदयतेसनिष्यन्यो
विष्णवउरुगायायदाशत् ॥ प्रयःसत्राचामनसायजातएतावंतंनर्यमाविवासात्स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ त्वंवि
ष्णोसुमतिंविश्वजन्यामप्रयुतामेवयामोवतिंदाः ॥ पर्चोयथानःसुवितस्यभूरेरश्वावतः पुरुश्चंद्रस्यरायः
स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ त्रिर्देवःपृथिवीमेषएतांविचक्रमेशतर्चसंमहित्वा ॥ प्रविष्णुरस्तुतवसस्तवीयान्त्वे
षंह्यस्यस्थविरस्यनामस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ विचक्रमेपृथिवीमेषएतांक्षेत्रायविष्णुर्मनुषेदशस्यन् ॥ ध्रु

वासोअस्यकीरयोजनासउरुक्षितिंसुजनिमाचकारस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ प्रतत्तेअद्यशिपिविष्टनामार्यः
शंसामिवयुनानिविद्वान् ॥ तंत्वागृणामितवसमतव्यान्क्षयंतमस्यरजसः पराकेस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ
किमित्तेविष्णोपरिचक्ष्यंभूत्प्रयद्ववक्षेशिपिविष्टोअस्मि ॥ मावपोअस्मदपगूहएतद्यदन्यरूपः समिथेबभू
थस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ वषट्तेविष्णवास० ॥ नःस्वा० वि० ॥ तथा ॥ सदस्रशीर्षापुरुषइतिपुरुष
सूक्तस्यत्रिभिर्वर्गैः प्रत्पृचंतथैवहुत्वा ॥ ॐ विष्णुर्योनिंकल्पयतुत्वष्टारूपाणिपिंशतु ॥ आसिंचतुप्रजा
पतिर्धातागर्भंदधातुतेस्वा० ॥ वि० ॥ ॐ गर्भंधेहिसिनीवालिगर्भंधेहिसरस्वति ॥ गर्भंतेअश्विनौदे
वावाधत्तांपुष्करस्रजास्वा० ॥ वि० ॥ ॐ हिरण्ययीअरणीयंनिर्मंथतोअश्विना ॥ तंतेगर्भंहवामहेदश
मेमासिसूतवेस्वा० ॥ वि० ॐ नेजमेषपरापतसुपुत्रः पुनरापत ॥ अस्यैमेपुत्रकामायैगर्भमाधेहियः पु
मान्स्वा० ॥ वि० ॥ ॐ यथेयंपृथिवीमह्युत्तानागर्भमादधे ॥ एवंतंगर्भमाधेहिदशमेमासिसूतवे
स्वा०॥ वि० ॥ ॐ विष्णोः श्रेष्ठेनरूपेणास्यांनार्यांगवीन्यां ॥ पुमांसंपुत्रानाधेहिद० वेस्वा०॥ वि०॥
ॐप्रजापतेनत्वदेतान्यन्योविश्वाजातानिपरिताबभूव ॥ यत्कामास्तेजुहुमस्तंनोअस्तुवयंस्यामपतयोरयी

णांस्वा॰ ॥ वि॰ ॥ ॐ अपनः शोशुचदघमग्नेशुशुग्ध्यारयिं ॥ अपनः शोशुचदघंस्वा॰ ॥ वि॰ ॥ ॐ
सुक्षेत्रियासुगातुयावसूयाचयजामहे ॥ अप॰ स्वा॰ ॥ वि॰ ॥ ॐ प्रयद्भंदिष्ठएषांप्रास्माकासश्चसूर
यः ॥ अप॰स्वा॰॥ वि॰॥ ॐ प्रयत्तेअग्नेसूरयोजायेमहिप्रतेवयं ॥ अप॰॥ स्वा॰॥ वि॰ ॥ ॐ प्रय
दग्नेःसहस्वतोविश्वतोयंतिभानवः ॥अप॰स्वा॰॥ वि॰ ॥ ॐ त्वंहिविश्वतोमुखविश्वतःपरिभूरसि ॥
अप॰ ॥ स्वा॰ वि॰ ॐ ॥ द्विषोनोविश्वतोमुखातिनावेवपारय ॥ अप॰ स्वा॰ ॥ वि॰ सनः सिं
धुमिवनावयातिपर्षास्वस्तये ॥ अप॰ स्वा॰ ॥ अनंतरमग्नेःऐशान्यांद्वात्रिंशदंगुलायामविस्तारंगोम
येनोपलिप्तेस्थंडिलेचतुरंगक्रीडावत्समचतुरस्रंचतुरंगुलेचतुःषष्टिपदंसितेनरजसामंडलंकृत्वातेषुपदेषुनै
ऋत्यपदादिक्रमेणप्रथमंबाह्यावृत्तौततस्तथैवानंतरावृत्तिषुचप्रागुक्तचतुःषष्टिमंत्रैःप्रणवाद्यैःस्वाहांतैःप्राद
क्षिण्येनचरुशेषेणबलिंदत्वासर्वत्रविष्णवइदंनममेत्युद्दिश्यत्यक्त्वातन्मंडलमध्ये ॐ नमोनारायणायेतिब
लिंदत्वापूर्ववत्यक्त्वातेनैवमंत्रेणार्घ्यंचदत्वाबलिशेषात्किंचिदन्नमादायपिंडद्वयंकृत्वादंपतीपृथगश्नीया
तां ॥ ततःआचम्यपतिःस्विष्टकृदादिहोमशेषंसमाप्यगुरवेदक्षिणांदत्वायथाशक्तिब्राह्मणान्भोजयित्वादं
पतीभुंजीयातां ॥ अयंचात्रि॰णबलिःप्रतिगर्भमावर्तते ॥ तद्यथा ॥ प्रतिगर्भबलिःकार्योसीमतश्चप्रशस्य

तेइत्याश्वलायनोक्तेः ॥ इदंचगृह्यसूत्रानुक्तत्वात्शिष्टानाचरंति ॥ ॥ इति विष्णुबलि विधानं समाप्तं ॥

॥ ६७ ॥ ॥ अथ समंत्रक जातकर्म प्रयोग प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथजातकर्मप्रयोगप्रारंभः ॥ जातमात्रेपुत्रेपितातस्यमुखंनिरीक्ष्यनद्यादावुदङ्मुखःस्नात्वाअसंभवेदिवाहृताभिःशीताभिरद्भिःसुवर्णयुताभिर्गृहएवस्नात्वाचम्यसितचंदनमाल्यादिभिरलंकृतोनालच्छेदनात्पूर्वंसूतिकादिव्यतिरिक्तैरस्पृष्टमकृतस्तनपानंप्रक्षालितमलंकुमारंमातुरुत्संगेप्राङ्मुखमवस्थाप्यब्राह्मणैःसहपुण्याहवाचनंकृत्वादेशकालौस्मृत्वाममास्यकुमारस्यगर्भांबुपानजनितसकलदोषनिबर्हणायुर्मेधाभिवृद्धिबीजगर्भसमुद्भवैनोनिबर्हणद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंजातकर्मकरिष्ये ॥ इतिसकल्प्याभ्युदयिकश्राद्धंहिरण्येनविधायहोमकरणपक्षेव्याहृतिभिर्लौकिकाग्निंप्रबलसंज्ञंप्रतिष्ठाप्यदेशकालौस्मृत्वास्मिन्जातकर्महोमेदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्येइत्यादिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वाअग्निमिंद्रंप्रजापतिंविश्वान्देवान्ब्रह्माणंआज्येनयक्ष्ये ॥ शेषेणस्विष्टकृतमित्यादिसद्योयक्ष्येइत्यंतमुक्त्वान्वाधायपरिसमूहनाद्याज्यभागांतंकृत्वाप्रधानदेवताभ्यःचतुर्थ्यंतनाममंत्रेणाज्यंहुत्वादेवतोद्देशेनत्यागंकुर्यात् ततोविषममानेनमधुसर्पिषीमिश्रीकृत्यशिलातलेनिक्षिप्यतत्रसुवर्णरजोविमोकंयावदवघृष्यभाजनेनिधाय ॥ ॐ

प्रतेददामिमधुनोघृतस्यवेदंसवित्राप्रसूतंमघोनां ॥ आयुष्मान्गुप्तोदेवताभिःशतंजीवशरदोलोकेअस्मि
न्निति मंत्रेणतेनैवहिरण्येनकुमारंपाययित्वाताद्धिरण्यंप्रक्षाल्यकुमारस्यदक्षिणकर्णेनिधायतन्मुखसमीपेस्वमु
खमानीय ॥ ॐ मेधांतेदेवःसवितामेधांदेवीसरस्वती ॥ मेधांतेआश्विनौदेवावाधत्तांपुष्करस्रजावित्यृचं
जपित्वापुनस्ताद्धिरण्यंसव्येकर्णेनिधायैतामेवऋचंजपेत् ॥ ततःशिशोरंसौयुगपदभिमृशेत् ॥ ॐ अश्मा
भवपरशुर्भवहिरण्यमस्तृतंभव ॥ वेदोवैपुत्रनामासिसजीवशरदःशतमितिमंत्रेण ॥ इंद्रश्रेष्ठानिगृत्समदइं
द्रस्त्रिष्टुप् ॥ विनियोगःप्राग्वत् ॥ ॐइंद्रश्रेष्ठानिद्रविणानिधेहिचित्तिंदक्षस्यसुभगत्वमस्मे॥ पोषंरयीणामरिं
ष्टंतनूनांस्वाद्मानंवाचःसुदिनत्वमन्हां॥अस्मेप्रयंधिविश्वामित्रइंद्रस्त्रिष्टुप्॥विनि॰प्रा॰॥ ॐअस्मेप्रयंधिम
घवन्नृजीषिन्निंद्ररायोविश्ववारस्यभूरेः ॥ अस्मेशतंशरदोजीवसेधाअस्मेवीरांच्छश्वतइंद्रशिप्रिन् ॥ इति
मंत्राभ्यांचाभिमर्शः ॥ ततोरक्षायुषोभिवृध्यर्थं ॥ ॐ अंगादंगात्संभवसिहृदयादधिजायसे ॥ आत्मावैपु
त्रनामासिसजीवशरदःशतमितिमंत्रमुच्चार्यमूर्धानंत्रिराजिघ्रेत् ॥ ततःशिशोःकरिष्यमाणंनामतदैवस्मरे
त् ॥ अथस्विष्टकृदादिहोमशेषंसमाप्ययथाचारंहिरण्योदकेनमातुर्दक्षिणस्तनंप्रक्षाल्य ॥ ॐ इमांकुमारोज
रांधयतुदीर्घमायुःप्रजीवसे ॥ अस्यैस्तनौप्रयुंजानामायुर्वर्चोयशोबलमितिमंत्रेणमात्राकुमारंपाययित्वाब्रा
ह्मणेभ्योगोभूतिलहिरण्यादिकमन्नवर्जितंयथाशक्तिदत्वाब्राह्मणैराशिषोवाचयेत् ॥ जन्मलग्नेदुष्टस्थान

स्थितग्रहजनितपीडानिवृत्त्येतत्प्रीत्यर्थंविशेषतोदक्षिणादेया ॥ तमर्वंतमितिपंचानांवामदेवोग्निर्गाय
त्री ॥ तमर्वंतमितिपंचभिराशिषः ॥ ॐ तमर्वंतंनसानसिमरुषंनदिवःशिशुं ॥ मर्मृज्यंतेदिवेदिवे ॥ बो
धद्यन्माहरिभ्यांकुमारःसाहदेव्यः ॥ अच्छानहूतउदरं ॥ उतत्यायंजताहरींकुमारात्साहदेव्यात् ॥ प्रयं
तासद्यआददे ॥ एषवांदेवावश्विनाकुमारःसाहदेव्यः ॥ दीर्घायुरस्तुसोमकः ॥ तंयुवंदेवावश्विनाकुमा
रंसाहदेव्यं ॥ दीर्घायुषंकृणोतन ॥ इतिआशीर्वादमंत्राः ॥ होमोत्रकृताकृतः ॥ कुमार्याश्चैतत्जातक
र्मामंत्रकंकार्यं ॥ रात्रौसंध्यायांग्रहणेजाताशौचांतरमध्येपीदंकार्यं ॥ मृताशौचमध्येजातश्चेत्तदैवाशौ
चांतेवाकार्यं ॥ पितरिग्रामांतरगतेपितृव्यादिर्गोत्रजोज्येष्ठक्रमेणेदंकुर्यात् ॥ इति जातकर्म प्रयो
गः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ६८ ॥ ॥ अथ षष्टी देवी पूजा प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ षष्ठीपूजाप्रयोगप्रारंभः ॥ पंचमेषष्ठेवादिनेषष्ठएववापूर्वरात्रेपित्रादिराचम्य
प्राणानायम्यदेशकालौस्मृत्वास्यशिशोः आयुरारोग्यावाप्तिसकलारिष्टशांतिद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंविमेश

स्यजन्मदानांषष्ठीदेव्याजीवंतिकायाश्चयथामीलितोपचारैःपूजनमहंकरिष्येइतिसंकल्प्यषोडशोपचारै स्तंत्रेणपूजयेत् ॥ पृथग्वासंकल्प्यपृथगेवपूजाकार्या ॥ एतत्प्रतिमाश्चालेखनादिनाकुड्येलेखनीयाः ॥ पीठादौवाक्षतपुंजरूपेणनिवेश्याः ॥ पुरुषाःशस्त्रहस्ताःस्त्रियश्चनृत्यगीतकारिण्योऽस्यांरात्रौजागरणंकुर्युः ॥ सूतिकागृहंचसधूमाग्निदीपशस्त्रमुसलांबुविभूतियुतंकार्यं ॥ सर्षपांश्चसर्वतोविकिरेत् ॥ अन्यदपियथाचारंसर्वंकार्यं ॥ जन्मदादिभ्योऽन्नादिनाबलिर्देयः ॥ विप्रेभ्यश्चतांबूलखाद्यदक्षिणादिदद्यात् ॥ जननाशौचमध्येप्रथमषष्ठदशमदिनेषुदानेप्रतिग्रहेषुचनदोषः ॥ अन्नंतुनिषिद्धं ॥ षष्ठीप्रार्थना ॥ गौरीपुत्रोयथास्कंदःशिशुत्वेरक्षितःपुरा ॥ तथाममाप्ययंबालःषष्ठिकेरक्षतांनमः ॥ ॥ इति षष्ठीपूजा प्रयोगः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ६९ ॥ ॥ अथ नामकरण विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथनामकरणविधिप्रारंभः ॥ जन्मतएकादशेद्वादशेवायथाचारंनियतादिनेवा नामकरणंकार्यं ॥ नियतकालेपिविष्टिवैधृतिव्यतीपातग्रहणसंक्रांत्यमावास्याश्राद्धदिनेषुनकार्यं ॥ नियतकालेक्रियमाणेगुरुशुक्रास्तबाल्यवार्धकवक्रातिचारमलमासादिनिषेधोनास्ति ॥ नियतकालातिक्रमेतु

ज्योतिःशास्त्रोक्तेशुभेकालेकार्यं ॥ सर्वथात्रपूर्वाह्णः प्रशस्तः ॥ अत्रहोमःकृताकृतः ॥ उक्तकालेशिशो
र्नामचिकीर्षुर्विप्रानाहूयपूर्वेद्युस्तदहरेववास्वस्तिवाचनमुपक्रम्यपुण्याहत्रयमुक्त्वाकारिष्यमाणंनामचतुर्थ्यं
तमुत्क्वात्रिःएतन्नाम्नेस्वस्तिभवंतोब्रुवंत्वित्युक्तोविप्रैःएतन्नाम्नेस्वस्तीतिप्रत्युक्तेशेषंस्वस्तिवाचनंसमाप्येद
मार्याःकुमारस्यनामाहंविदधामीतिविप्राननुज्ञाप्यतैर्विधीयतामित्यनुमोदितोदेशकालौनिर्दिश्यास्यशिशोः
बीजगर्भसमुद्भवैनोनिबर्हणायुरभिवृद्धिव्यवहारसिद्धिद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंनामकरणंकरिष्येइतिसंक
ल्प्यग्रहयज्ञाभ्युदयिकेयथाशक्तिकृत्वायथाचारंस्वकुलदेवताभक्तइतिनामकृत्वाजन्मकालीनंमासनाम
कुर्यात् ॥ तच्च ॥ कृष्णोनंतोच्युतश्चक्रीवैकुंठोथजनार्दनः ॥ उपेंद्रोयज्ञपुरुषोवासुदेवस्तथाहरिः ॥ यो
गीशःपुंडरीकाक्षोमासनामान्यनुक्रमात् ॥ अथयथाचारंचैत्रादिर्मार्गशीर्षादिर्वाक्रमः ॥ ततःस्त्रीपुरुष
वाचिदेवतावाचिवास्वेष्टंवायुग्माक्षरंद्व्यक्षरंकुमारंप्रतिष्ठाकामश्चतुरक्षरंब्रह्मवर्चसकामोनामकृत्वाततोभि
वादनीयंनामविप्रादिवर्णक्रमेणशर्मवर्मगुप्तदासान्यतमपदांतमुपांशुकुर्यात् ॥ तच्चमौंजीबंधनान्मातापि
तरावेवजानीयातां ॥ उपनयनकालेचानेननाम्नाभिवादयेतिकुमारंप्रतिवाच्यं ॥ अत्रायंशिष्टाचारः ॥ तं
डुलान्कांस्यादिपात्रेप्रसार्यतदुपरिसुवर्णशलाकयाकुलदेवताप्रयुक्तमादौअमुकभक्तइतिनामलेख्यं ॥ त
तोमासनामततोवकहडचक्राख्यज्योतिःशास्त्रोक्तचक्रानुसारेणजन्मनक्षत्रपादप्रयुक्ताक्षरादिनामततोव्या

वहारिकंस्वेष्टंनामेतिचतुष्टयंलिखित्वानामदेवताभ्योनमइतिसंपूज्यामुकनाम्नात्वममुकोऽसीतिस्वदक्षिण
स्थमातुरुत्संगस्थस्यशिशो: दक्षिणकर्णेकथयित्वा ॥ तदस्तुमित्रावरुणातदग्नेशंयोरस्मभ्यमिदमस्तुशस्तं
अशीमहिगाधमुतप्रतिष्ठांनमोदिवेबृहतेसादनाय ॥ गृहावैप्रतिष्ठासूक्तंतत्प्रतिष्ठिततमयावाचाशंस्तव्यंत
स्माद्यद्यपिदूरइवपशून्लभतेगृहानेवैनानाजिगमिषतिगृहाहिपशूनांप्रतिष्ठाप्रतिष्ठा ॥ सुप्रतिष्ठितम
स्तु ॥ सुमुहूर्तमस्तु ॥ इतिमंत्रपाठांतेविप्रैर्नामसुप्रतिष्ठितमित्युक्तेअमुकनाम्नाअमुकनामायंभवतोऽभि
वादयतइत्युत्क्वानामकर्ताप्रतिनामविप्रानभिवादयेत् ॥ तेचायुष्मान्भवत्वमुकइतिवदेयुरिति ॥ नक्षत्र
नामैवाभिवादनीयंगुप्तंचेत्यापिवदंति ॥ ततःकर्तादेवताभ्योब्राह्मणेभ्यश्चनत्वायथाविभवंविप्रान्भोजयेद्द
क्षिणांचदद्यात् ॥ विप्राशिषश्चग्राह्याः ॥ कुमार्याअपिनामकरणममंत्रकंकार्यं ॥ विषमाक्षरंतुतन्नाम ॥
होमपक्षेनुपार्थिवाग्नौजातकर्मवदेवप्रधानाहुतीर्हुत्वानामयथोक्तंधृत्वास्विष्टकृदादिहोमशेषतंत्रंकुर्यात् ॥
अत्रजातकर्मवत्पित्राद्याःक्रमेणकर्तारः ॥ ॥ इतिनामकरणप्रयोगः समाप्तः ॥ ॥ ॥ छ ॥

॥ ७० ॥ अथ पर्यंकारोहण विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथपर्यंकारोहणविधिप्रारंभः ॥ तत्रनामकरणादिनेषोडशेद्वात्रिंशेन्यस्मिन्वाज्यो

तिःशास्त्रोक्तमृदुध्रुवक्षिप्रनक्षत्रादियुक्तेशुभेकालेयथाचारंकुलदेवतादिपूजाविधायालंकृतांशिशुंहरिद्राद्य
लंकृतेपर्यंकेमात्राद्याःसौभाग्ययुक्ताःस्त्रियोयोगशायिनंहरिंस्मरंत्योगीतवाद्यादिसमकालंप्राक्शिरसंन्यसे
युः ॥ स्वस्वाचारप्राप्तंचान्यदपिकार्यं ॥ ॥ इतिपर्यंकारोहणाविधिः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥

॥ ७१ ॥ अथ दुग्ध पान विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथदुग्धपानविधिप्रारंभः ॥ एकत्रिंशद्दिनेद्वितीयेजन्मनक्षत्रेवान्यस्मिन्वान्नप्रा
शननक्षत्रयुक्तेशुभदिनेकुलदेवतादिपूजातेगोक्षीरंशंखेनधात्रीमातान्यावासुभगालंकृतंकुमारंदक्षिणशिर
संप्राक्शिरसंवापाययेदिति ॥ ॥ इतिदुग्धपानविधिः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ ७२ ॥ ॥ अथ कर्णवेध विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथकर्णवेधविधिप्रारंभः ॥ जन्मदिनाद्द्वादशेषोडशेवादिनेषष्ठसप्तमाष्टमदश
ममासान्यतममासेऽन्यदावादंतजननात्पूर्वमेवज्योतिःशास्त्रोक्तमासशुक्लपक्षातिथिवारनक्षत्रादिशुभका
लेपूर्वाह्णेमध्यान्हेवाविष्णुशिवब्रह्मचंद्रसूर्यादिगीशानासत्यसरस्वतीकुलदेवतागोब्राह्मणान्यथाविभवंसं

पूज्यमातुरुत्संगस्थशुभासनस्थस्यालंकृतस्यशिशोःकर्णयोर्वेध्यस्थलंमलक्तकरसेनांकयित्वायथाविभवंसु वर्णरूप्यताम्रलोहसूच्यामांगालिकद्विगुणपट्टादिसूत्रोपेतयासौचिकेनान्येनवाकुशलेनसुभगस्त्रियावाप्रा ङ्मुखस्योदङ्मुखस्यवाकर्णौवेधयेत् ॥ अनावृतेसूर्यरश्मिपातस्थलेंगणादौपित्रादिःकुमारस्यपूर्वंदक्षिणः कुमार्यास्तुपूर्वंवामःकर्णोविध्यः ॥ वेधनक्षत्रतृतीयनक्षत्रेकर्णक्षालनमुष्णवारिणारोहणार्थेकार्यं ॥ रुढौच कर्णौयथाभरणधारणक्षमौभवतःतथावर्धनीयौ ॥ पुंसस्तुसूर्यरश्मिप्रवेशयोरंध्रपर्यंतंवर्धयेत् ॥ लंबकर्ण तातुनिषिद्धा ॥ स्त्रीणांयथेच्छं ॥ ॥ इतिकर्णवेधविधिः समाप्तः ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

॥ ७३ ॥ अथ समंत्रक सूर्यावलोकन विधि प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथसूर्यावलोकननिष्क्रमणविधिप्रारंभः ॥ जननात्तृतीयेमासिजन्मदिनेज न्मनक्षत्रेवाइष्टदेवतापूजनपूर्वकंअलंकृतेनशिशुनासोत्सवंसूर्यदर्शनंकारयित्वाचतुर्थमासेशुभकालेऽग्निं चंद्रंधेनुंचदर्शयेत्केचित्तु ॥ स्वस्तिनआत्रेयोविश्वेदेवास्त्रिष्टुप् ॥ शिशोरंकारोपणेविनियोगः ॥ ॐ स्वस्तिनोमिमीतामश्विनाभगस्वस्तिदेव्यदितिरनर्वणः ॥ स्वस्तिपूषाअसुरोदधातुनस्वस्तिद्यावापृथिवीसु चेतुना ॥ अनेनपित्रादिःशिशुमंकमारोप्य ॥ आशुःशिशानइतित्रयोदशर्चस्याप्रतिरथस्यसूक्तस्यइंद्रोप्रति

रथइंद्रस्त्रिष्टुप् ॥ चतुर्थीबृहस्पतिर्देवतात्रयोदश्यनुष्टुप् ॥ शिशोरायुष्याभिवृध्यर्थंजपेविनियोगः ॥ ॐ
आशुःशिशानोवृषभोनभीमोघनाघनःक्षोभणश्चर्षणीनां ॥ संक्रंदनोनिमिषएकवीरःशतंसेनाअजयत्सा
कमिंद्रः ॥ संक्रंदनेनानिमिषेणजिष्णुनायुत्कारेणदुश्च्यवनेनधृष्णुना ॥ तदिंद्रेणजयततत्सहध्वंयुधोनरइषु
हस्तेनवृष्णा ॥ सइषुहस्तैःसनिषंगिभिर्वशीसंस्रष्टासयुधइंद्रोगणेन ॥ संसृष्टजित्सोमपाबाहुशर्ध्यू१ग्रध
न्वाप्रतिहिताभिरस्ता ॥ बृहस्पतेपरिदीयारथेनरक्षोहामित्राँअपबाधमानः ॥ प्रभंजन्त्सेनाःप्रमृणोयुधाज
यन्नस्माकमेध्यविताराथानां ॥ बलविज्ञायस्थविरःप्रवीरःसहस्वान्वाजीसहमानउग्रः ॥ अभिवीरोअभिस
त्वासहोजाजैत्रमिंद्ररथमातिष्ठगोवित् ॥ गोत्रविदंगोविदंवज्रबाहुंजयंतमज्मप्रमृणंतमोजसा ॥ इमंसजा
ताअनुवीरयध्वमिंद्रंसखायोअनुसंरभध्वं ॥ अभिगोत्राणिसहसागाहमानोदयोवीरःशतमन्युरिंद्रः ॥ दुश्च्य
वनःपृतनाषाळयुध्यो१स्माकंसेनाअवतुप्रयुत्सु ॥ इंद्रआसांनेताबृहस्पतिर्दक्षिणायज्ञःपुरएतुसोमः ॥
देवसेनानामभिभंजतीनांजयंतीनांमरुतोयंत्वग्रं ॥ इंद्रस्यविष्णोवरुणस्यराज्ञआदित्यानांमरुतांशर्धउ
ग्रं ॥ महामनसांभुवनच्यवानांघोषोदेवानांजयतामुदस्थात् ॥ उद्धर्षयमघवन्नायुधान्युत्सत्वनांमामकानां